

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CVII

П'ЯТНИЦЯ, 12 ТРАВНЯ 2000

ЧИСЛО 19

VOL. CVII

FRIDAY, MAY 12, 2000

No. 19

Прем'єр-міністер України у Вашингтоні налагоджує лінію між минулим і майбутнім

До першої візити Віктора Ющенка в США

Ростислав Хомяк

ВАШІНГТОН. – Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко прибув до Вашингтону 7 травня з запасом економічних і політичних показників, які мають на меті запевнити його американських і міжнародних співбесідників в тому, що "Україна сьогодні має шанс." Офіційний Вашингтон, зі свого боку, знайшов час, щоб зустрітися з новим керівником уряду України на найвищих рівнях.

Прем'єр-міністер почав свою робочу візиту в понеділок, 8 травня, сніданком з Державним секретарем Меделин Олбрайт, і відразу після цього виступив перед Радою Міжнародних Справ – свого роду американським "кланом" чільних осіб, політиків і науковців в галузі закордонної політики, де він зробив заяву про добрі шанси України як нормальної європейської країни.

Прем'єр-міністер В.Ющенко під час зустрічі в Посольстві України у Вашингтоні

(Закінчення на стор. 2)

Віктор Ющенко в США: чи світитиме зірка надії?

Раїса Галешко

Кожен політик, що йде на високу державну посаду, неминуче потрапляє під всебічне і глибоке "пересвітлення", яке, мов на рентгені, показує всі світлі і темні плями в житті особи. Здається, єдиний серед членів уряду України, чиє життя виявилось незаплямованим, це прем'єр-міністер Віктор Ющенко. Тому коли наприкінці грудня минулого року Президент призначив його головою Кабінету Міністрів, народ відразу повірив "батькові" українських фінансів, який на той час очолював Національ-

ний банк України.

Віктор Ющенко став улюбленцем і надією народу. Він зформував уряд з ентузіастів і реформаторів, запропонував реальний бюджет, почав земельну реформу, переглянув пільги і пенсії, подав ділові пропозиції, спрямовані на поліпшення життя знедоленої частини населення. Побачивши реального реформатора не на словах, а на ділі, державні діячі різних країн звернули на нього зацікавлені погляди, преса представляла В. Ющенка одним із найпопулярніших

(Закінчення на стор. 2)

Україна в європейській інтеграції

Відповіді міністра закордонних справ України Б.Тарасюка на запитання журналістів українських газет в США

Ігор Пилипчук

2 травня в Нью-Йорку відбулася міжнародна конференція на тему інвестування в економіку південно-східної Європи, організована Інститутом Схід-Захід. Україну на цій конференції представляв міністер закордонних справ Борис Тарасюк.

Мова йшла про важливі для України питання: інтеграцію європейських країн та пов'язані з цим зміни в їхній економіці, теоретичні та практичні шляхи залучення інвестицій та забезпечення їх надійності.

По закінченні відбулася спільна прес-конференція для журналістів, після чого Б. Тарасюк відповів на запитання кореспондентів українських газет в США.

Відповідаючи на запитання про сьогоднішню ситуацію на Балканах, міністер сказав, що вилучення України з процесу підготовки Пакту стабільності є прикладом дискримінації. Тепер, оскільки вона не є учасником цього Пакту, українські підприємства не можуть безпосередньо залучатися до реконструкції цього регіону, яка фінансується Європейським Союзом і, звичайно ж, на цьому втрачають.

Оцінюючи ситуацію, що склалася навколо запланованого раніше приїзду прем'єр-міністра Віктора Ющенка до США, Борис Тарасюк сказав, що кампанія дискредитації українського уряду була розв'язана опозицією всередині України як наслідок внутрішньополітичної боротьби – неодмінного складника

Міністер закордонних справ України Борис Тарасюк.

президентських виборів в будь-якій країні, включаючи США. Як відомо, наслідком публікацій в деяких західних газетах про нецільове використання коштів МВФ було проведення незалежного аудиту діяльності Національного банку України, результати якого показали, що порушення використання коштів не було, а була розповсюджена невідповідна інформація. Великі надії покладаються також на ряд зустрічей з представниками Міжнародного валютного фонду і Світового банку, де прем'єр-міністер зможе надати важливу інформацію з "перших рук", як фахівець банківської справи, що сприятиме продовженню програми розширеного валютного фінансування

(Закінчення на стор. 13)

Україна продовжує народжувати великих співаків, музикантів, артистів – настільки великих, що перед ними радо відчинють двері найпрестижніші залі Заходу.

І як боляче, коли Богом обдаровані таланти, не можуть проявити себе на рідній землі...

ЧИТАЙТЕ ПРО ОДНОГО
З НИХ – ОЛЕГА ЧМИРА –
НА СТОР. 5

■ З АМЕРИКИ ДОПОМОГА
ШАХТАРЯМ ПРИЙШЛА
ШВИДШЕ, НІЖ ВІД РІДНОГО
УРЯДУ

Стор. 6

■ НЕРУКОТВОРНИЙ
ПАМ'ЯТНИК БАТЬКАМ –
СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД

Стор. 11

■ В. ПОЛОВЧАК
І Е. ГОНЗАЛЕЗ – СХОЖІ
ШЛЯХИ, РІЗНІ ДОЛІ

Стор. 14

Прем'єр України...

(Закінчення зі стор. 1)

Перепоповнена програма візиту включала зустріч з Президентом Клінтоном, з головним президентським радником з економічних питань, з керівниками Світового банку і Міжнародного Валютного Фонду, з секретарем Департаменту фінансів, з членами Конгресу, з головним американським представником у справах міжнародної торгівлі, з керівниками ділового світу, представниками редакцій засобів масової інформації (в тому числі газети "Вашінгтон Пост" та інформаційного агентства "Блумберг Ньюз").

Візита відбулася лише через кілька днів після того, як у пресі появилися результати аудиту Національного банку України (що його Ющенко очолював до грудня 1999 р.). Аудит виявив, що у 1996–1998 роках банк показував вищі запаси валюти, ніж він насправді мав, і на цій підставі діставав позики від Міжнародного Валютного Фонду. Це ствердження може блокувати майбутні позики від міжнародних фінансових установ, а позики-кредити дуже потрібні урядові України для здійснення запланованих реформ. Тому прем'єр-міністр прийшов до Вашингтону з пропозицією – як він зазначив у своєму виступі в Раді міжнародних справ – встановити лінію між минулим і майбутнім, причому в майбутньому, і вже тепер, уряд України ставить наголос на прозорість. А ще в Києві він зазначив кореспондентам, що виявлені аудитом банкові операції два і чотири роки тому не мали на меті когось збагатити, і не були здійснені з політичних мотивів.

У своїх виступах і розмовах у Вашингтоні Ющенко підкреслював, що уряд, який він очолює, складається з молодих людей, "які останніх пасті не будуть". І як доказ цього подавав ряд успіхів, здійснених протягом чотирьох місяців: бездефіцитний бюджет, коли вперше в історії незалежної України держава не витрачає більше, ніж те, що надходить до казни; реструктуризація боргів, що дає урядові можливість протягом двох років спокійно впроваджувати реформи і платити борги після економічного оздоровлення країни; схвалення Верховною Радою економічної програми уряду, яка відмінна від попередніх тим, що вона сучасна й європейська, не, як зазначив Ющенко, "середньовічна", сперта на бартерних операціях; надходження до бюджету (податки) у першому кварталі 2000 року на 58 відсотків вищі, ніж рік тому; уряд виплачує всі пенсії і почав сплачувати заборговані; в січні цього року економіка України зросла на 3.4 відсотка. Крім того, національна валюта посилювалася, інфляція знизилася, вклади в банках України зросли, уряд має "достатню підтримку в політичних і ділових колах," і тепер Україні потрібні партнери – окремі країни і міжнародні фінансові установи. Для цього, – сказав прем'єр-міністр Ющенко, – він має на меті поділити питання на минулі і майбутні, зробити чесні висновки про минулу діяльність і дотримуватись прозорих і достовірних процесів у майбутньому. Це, на його думку – шлях до порозуміння, і він надіється таким чином відновити стосунки України з Міжнародним Валютним Фондом.

На запитання про стосунки з Росією, зокрема про борги України перед Росією в галузі енергоносіїв, прем'єр-міністр Ющенко заявив, що Україна переходить на повну монетаризацію, тобто користування грошима як у закупках російських нафти й газу, так у платностях за транзит через Україну цих російських енергоносіїв до західноєвропейських ринків. Досі, зауважив він, Україна й Росія займалися найбільшою бартерною торгівлею в галузі енергетики в Європі, а це, як він пояснив раніше, "середньовічні" методи торгівлі. Новий Президент Росії Володимир Путін згідний з цим підходом, казав прем'єр-міністр. Щодо приватизації, то тут уряд має на меті продавати державні фірми тільки за гроші, на конкурсних умовах, і тільки таким інвесторам, які перейшли аудиторські перевірки. Все це, як він пояснив, має діяти перед телевізійними камерами, щоб забезпечити ту ж прозорість. А різні офшорні фірми, власники яких замасковані, не будуть допущені до участі у продажі державних підприємств, додав він. На запитання про пресу в Україні, прем'єр-міністр Ющенко заявив, що в Україні – "демократична, незалежна преса," та що він особисто вважає пресу "санітаром демократії." Він також сказав, що недавно зустрівся з 400 представниками молодіжних організацій і переконався, що погляди молодих людей "симетричні з програмою уряду." Але, додав він, проти уряду також діє опозиція, і то зі сторони як лівих, так і правочентристських сил.

Лівим не подобається те, що нині в Україні є 6,400,000 власників землі, а деякі правочентристські сили стають в опозицію, коли дії уряду заторкують їхні інтереси. Але з погляду уряду – зазначив прем'єр-міністр – чим більше прозорості, тим більше буде успіху, і додав, що уряд має на меті повністю відділити державу від підприємництва.

В. Ющенко в США...

(Закінчення зі стор. 1)

політиків світу, називала його людиною "нової політичної філософії", із "зовнішністю голівудського актора", його фотографії не сходили зі сторінок газет. В економічний поступ України, досі такий ефемерний, почала вірити Америка.

І раптом на початку березня – несподіваний удар: Захід звинувачує В. Ющенко в неправильному використанні кредитів міжнародних фінансових організацій, зокрема МВФ.

Досі остаточно неясно, звідки насунула та чорна хмара. І хоч вона не розродилась гро-

Віктор Ющенко дає інтерв'ю головному редакторові "Свободи" Раїсі Галешко.

зою, все ж тінь на репутацію прем'єра було кинута. І почали ширитися, мов вірус, чутки, що дні прем'єра пораховані, в українських газетах з'явилося "екс-прем'єр", аналітики аналізують вчинки Президента, знаходячи в них всі ознаки задуму позбутися прем'єра.

І ось останнє: 6 травня ц.р., напередодні приїзду Віктора Ющенко до США, американський впливовий журнал "Економіст" у статті "Віктор Ющенко – згасаюча надія України" називає Ющенко "найкращим прем'єр-міністром з часів незалежності України" і висловлює тривогу не тільки за його реформаторську діяльність, а й за фізичне життя. Олігархи, які грабують Україну і з якими повів боротьбу новий прем'єр, стривожені тим, що Ющенко може потурбувати їхнє "сите життя".

"Найкраще, що може зробити Ющенко, це залишити нас у спокої", висловився один з банкірів, пише "Економіст". Вже дехто погоджує, що як не вдасться зупинити його політично, то його знищать фізично. Згадаймо політичне вбивство депутата-реформатора Вадима Гетьмана в 1998 році. (І чи він один серед політичних жертв? – прим. „Свободи“).

Друзі Віктора Ющенко бояться за його життя. Адже він, пише "Економіст", так не подібний до інших високопоставлених осіб в Україні: сам їздить автомобілем на роботу, живе у звичайній квартирі, а не в урядовому домі з вартою, у вільний час їздить на дачу, де любить вирощувати дерева, займатись бджільництвом та малювати. В Україні немає нікого, хто б підставив йому плече, завершає свою публікацію американський журнал. Більшість в уряді труситься з переляку, не можна покладатися багато й на Президента Леоніда Кучму, який і призначив Ющенко прем'єр-міністром тому, що були такі рекомендації Заходу.

Візита В. Ющенко до Вашингтону все-таки відбулася – не на початку березня, як плянувалося раніше, а 7 травня. Мета поїздки – відновити стосунки з фінансовими джерелами.

Приїзд популярного українського прем'єра викликав неординарне зацікавлення американців й суцільне захоплення української громади. 8 травня в Посольстві України у Вашингтоні відбулося прийняття на честь глави українського Уряду.

Послухати В. Ющенко, познайомитись з ним, поговорити, підкріпити свою надію на кращу Україну приїхало чимало людей з багатьох штатів Америки, навіть з таких віддале-

них, як Флорида.

Під час зустрічі в Посольстві відбулося дві події: прем'єр вручив Шевченківську премію відомому науковому діячеві, професорові, докторові Юрію Шевельову, та прийняв частину спадщини видатного літературознавця Володимира Винниченка, передану в Україну представниками Української Вільної Академії Наук у Нью-Йорку.

Віктор Ющенко був справді героєм вечора: потиски рук, слова підтримки і запевнень – і запитання, запитання, запитання... Характерним у відповідях Віктора Андрійовича були точність, неоминання деталей і конкретність. Кореспондент "Свободи" мала змогу задати кілька питань прем'єр-міністрові:

Раїса Галешко: – Причиною відкладення Вашого першого приїзду до США Україна офіційно назвала аварію на шахті в Краснодарі і призначення Вас головою урядової комісії в цій трагедії. Неофіційно ж писали, що це Америка відклала Вашу візиту через непорозуміння з фінансовими операціями МВФ. Яка була справжня причина?

Віктор Ющенко: – Причину слід шукати ніяк не в Америці – Америка мене не відклала. Повірте, ситуація була непроста. Українська сторона недооцінила тих інформацій, які виникли напередодні візиту – замість того, щоб згладжувати проблему і зараджувати їй, вони її формували. Сьогодні я переконаний, що рішення про перенесення візиту було правильним. Остаточне рішення було прийняте в другій половині дня в неділю (12 березня – прим. ред.), коли я вже збирався передати повноваження першому віце-прем'єрові і все-таки їхати до США. Але до кінця дня стало відомо про обсяг шахтарської трагедії, і я вже не мав морального права виїздити за межі країни.

Р.Г.: – Відомо, що Ви відмовлялися від пропозиції очолити Кабінет Міністрів. Що відіграло вирішальну роль у тому, що Ви все-таки прийняли її?

В.Ю.: – Я багато разів відмовлявся, але остаточне рішення погодитись на цей пост було продиктоване виключно пропозицією Президента.

Р.Г.: – Чому Ви відмовлялися?

В.Ю.: – Я вважав, що тоді ще не було відповідних умов робити те, що я хотів би робити, не вистачало політичної атмосфери чи політичної волі для радикальних змін – можливо, неприємних, але необхідних. Тепер вже це не має значення... Я щасливий тим, що в такий спосіб можу служити Україні.

Р.Г.: – Вас назвали "надією України", "політиком №1", а сьогодні говорять про Вашу відставку. Наскільки обгрунтовані ті чутки? Звідки вітер віє?

В.Ю.: – Я і сам хотів би знати. (Примітка кореспондента: через обмежений час працівники Посольства змушені були перервати інтерв'ю і тим самим не дали змоги В. Ющенкові ширше відповісти на це питання, хоча, виглядало, він хотів би сказати більше).

(Про підсумки перебування Віктора Ющенко в США читайте в наступному номері "Свободи")

ТЕМА ТИЖНЯ

Протести у Вашингтоні

У Вашингтоні 16 і 17 квітня відбулися засідання міністрів фінансів, директорів державних центральних банків та чиновників Всесвітнього банку (ВБ) і Міжнародного валютного фонду (МВФ). Щоб перешкодити цим нарадам, і навіть недопустити їх учасників до конференційних залів, у Вашингтоні пройшли масові протести (за участю понад 10,000 осіб). Їхнім наміром було повторити вдалий протест, який відбувся у Сієтлі, штат Вашингтон, минулого грудня проти засідання Світового торговельного об'єднання. Учасники протестів переконані, що ВБ і МВФ змушують країни, яким надають фонди, переорганізувати свої економіки, на догоду корпоративним директорам, інвесторам і спекулянтам. Вони вважають, що сплату заборгованості забирає занадто велику частку бюджетів убогих країн, залишаючи замало фондів на освіту, охорону здоров'я та інші соціальні цілі і пропонують списання цих боргів, або полегшення умов сплати.

Позичаючи гроші, країни повинні погодитися з умовами зазначених агентств. Між протестуючими існує переконання, що політика обох агентств призвела до більшої різниці між багатими та убогими, і що великі індустріальні країни, контролюючи ці дві організації, не завжди керуються інтересами робочих спілок і убогого населення. Як також, що ВБ звичайно фінансує великі проекти без огляду на їхній вплив на довкілля та соціальний стан.

Звичайно, чиновники ВБ і МВФ не згодні з такими оскарженнями. Як було сказано вище, їхніми цілями є боротьба з убогістю і сприяння економічному росту. США, Велика Британія, Канада і Німеччина проголосили програми списання боргів протягом минулого року. Рівночасно, США та їхні торговельні партнери створили програму, яка стимулює бідні країни зменшувати заборгованість.

ВБ і МВФ стверджують, що

вони стараються прискорити списання боргів з „третього світу”. Країни, які „виросли” з убогості завдячують це вільній торгівлі. Встановлення ж строгих стандартів в охороні довкілля цих країн мало би негативний вплив на їхній розвиток.

Консультаційна фірма А. Т. Кеарнеу опублікувала свої дослідження впливу глобалізації 34 країнах, що розвинулися, або розвиваються. Вони свідчать, що країни, які інтегрувалися швидше у світову економіку, скористалися з цього більше ніж ті, що зробили це пізніше, або повільніше. Економічний ріст першої групи був більший на 30–50 відс. протягом минулих 20 років. Країни першої групи мали також більшу політичну свободу, більше фондів на соціальні програми і одержали кращі оцінки від ООН у ділянках життєвого стандарту, грамотності і часу життя.

Якщо в 1980 році 34 відс. світового населення жило в злиднях, то тепер цей відсоток більше ніж на половину менший, тобто 1.4 білн. населення уникнуло убогості внаслідок економічного росту, спричиненого глобалізацією.

Швидка глобалізація, однак, срозширила проміжок між бідними і багатими, та призвела до більшого забруднення довкілля. Хоча результати протестів у Вашингтоні ще важко оцінити, є причини думати, що вони мали певний успіх. Голоси протестуючих почули делегати конференцій і обіцяли взяти їх до уваги.

Антиглобалісти мають намір з'їхатися літом на конвенції Демократичної і Республіканської партій і на чергове засідання ВБ і МВФ у вересні ц. р. в Празі. Вони прагнуть стати світовою силою, яка би підганяла банкірів і політиків у стримуванні глобалізації і змушувала враховувати її побічні наслідки.

Д-р Олександр Серафим

АМЕРИКА І СВІТ

В. Путін записаний другим президентом Росії

МОСКВА. – Тримавши руку на Конституції, у Великому кремлівському палаці минулої неділі, 7 травня, Володимир Путін присягнув „шанувати і берегти людські та громадські права” в Росії і офіційно став її другим президентом. Тепер Росія і світ з нетерпеливістю чекають, в якому напрямку він поведе країну. Росіяни сподіваються швидкої реформи економіки та взагалі ефективнішої кремлівської влади над 89 областями Росії. У своїй інавгураційній промові В. Путін, який так несподівано став наступником Бориса Єльцина, не виявив нічого зі своїх майбутніх планів. Він наново призначив 42-річного фінансиста Михайла Касьянова виконуючим обов'язки прем'єр-міністра. Західний світ знає цього діяча з часу вмілих переговорів стосовно закордонних боргів Росії. Аналітики спостерегли, що хоч В. Путін називають прокуратором Чечні, де Росія порушувала людські права, новозаписаний президент дуже часто підкреслював демократичний курс Росії і ту обставину, що вся церемонія присяги була першим демократичним переданням влади в історії Росії.

Розпочався суд над двома лівійцями

КЕМП ЗЕЙСТ, Голландія. – Минулого тижня, майже 12 років після летунської трагедії над шотландським селом Локербі, в Голландії, на колишній летунській базі НАТО розпочався суд над двома лівійцями. Цей суд є особливим тим що, клаптик заокеанської землі, де він відбувається, визнано землею Шотландії. Крім того, це вперше в шотландському кримінальному судовому процесі уживають суддів замість лави присяжних. Лівійців Абделбасета Алі Мохмеда Ал Меграгі та Ал Аміна Каліфа Фімага звинувачено у знищенні літака летунської лінії „Пан Америкен” 21 грудня 1988 року.

Під час вибуху літака на висоті 31,000 стіп загинуло 270 осіб, у тому числі залога і 259 пасажирів у літаку та 11 мешканців Локербі на землі. Аналітики твердять, що цей судовий процес буде дуже коштовним і триватиме понад рік. Тільки прокуратура має намір переслухати 1,000 свідків.

Повені на півдні США

ЮНІОН, Міссурі. – Несподівані повені у неділю, 7 травня, позмивали дороги, позносили будинки та спричинили принаймні три випадки смерті. Понад 12 інчів дощів випало у східно-центральному штаті Міссурі. На допомогу в рятуванні потерпілих від повені у повітах на західній південь від Ст. Люїсу викликано військо. Повені були спричинені бурею, що наспіла з південного заходу, зі штату Оклахома, де сотні родин треба було евакуювати від небезпеки. Ця сама причина дала поштовх грозі у південних штатах над Мексиканською затокою.

Повстанці в Африці полонили мирноосців ООН

ФРІТАВН, Сьєрра Леоне. – Спроби мирноосців ООН відновити злагоду в цій країні Західної Африки закінчилися спалахом жорстокості і насильства. Сьєрралейські повстанці вбили семеро вояків мирноосних військ ООН, а інших разом з цивільними особами взяли у полон. Повстанці Революційного об'єднаного фронту, відомі зі своїх жорстокостей серед цивільного населення під час громадянської війни, котра закінчилась минулого року, здійснили цей новий напад і полонили членів місії ООН. Своїми вчинками вони уневажили й без того не надто стабільний мирний договір між урядом Сьєрра Леоне і повстанцями. Провідник повстанців Фодай Санког, який став міністром після підписання договору, не виконує обіцянок втихомирити повстанців і забезпечити мирноосцям ООН вільне пересування у повстанських теренах.

Затих стосилий голос речника Католицької Церкви

Джон Джосеф О'Коннор

У висліді невиліковної хвороби помер ввечері у вівторок, 3 травня, на 80-му році життя Кардинал Джон О'Коннор, Архієпископ ньюйоркської Римо-Католицької Архідієцезії, яка налічує 2.37 мільйони вірних, найавторитетніший речник Ватикану в США, у своїй резиденції біля катедри св.

Патрика. Шістнадцять років минуло, відколи Єпископ Дж. О'Коннор одержав призначення до Нью-Йорку, де 18 березня 1984 року в катедрі св. Патрика його піднесено до сану Архієпископа, а рік пізніше, 25 травня 1985 року, в Базиліці св. Петра в Римі Папа Іван Павло II увінчав його голову червоним кардинальським капелюхом, чим викликав чимале здивування, адже відносно мало відомому римо-католицькому єпископові з Пенсильванії раптово передали керму найзначнішої Архідієцезії в США. За 16 років на посту Архієпископа він став впливовою і всім відомою постаттю, духовним провідником, поглядом і позицією якого мали неабияку вагу у громадських дебатах його часу. Був людиною спокійною, миролюбною вдачею, але ніколи не вагався, коли треба було стати на захист Божого слова, на захист справедливості у світі.

Хоч в останні місяці стан його здоров'я унеможлилював публічні виступи, його моральний авто-

ритет як речника Римо-Католицької Церкви залишився однак надзвичайно високим. Вже одне його ім'я символізувало собою певне бачення моральних і політичних питань. Він був щиро відданим Папі Іванові Павлові II, котрий призначив його Архієпископом Нью-Йорку, щоб піднести авторитет і значення Римо-Католицької Церкви у США, котра все ще даліше відчувала відгомін змін і виправлень Другого Ватиканського Собору, що відбувся 20 років раніше.

Все це в очах інших робило його ревним консерватором у такому багатоманітному місті, як Нью-Йорк. Кардинал Джон О'Коннор був рішучим і послідовним заступником організованого робітництва та оборонцем убогих і бездомних, переконаним і відвертим противником расизму та антисемітизму, опонентом кари смерті. Назважаючи на те, що 27 років він був капеляном морської флотії й у 1980 році пішов у відставку в ранзі

контрадмірала, він засуджував США за підтримку контрреволюційних повстанців у Центральній Америці, виступав проти витрачання грошей на нові збройні системи та до кінця голосно сумнівався в американських військових діях за океаном.

Народився Джон Джосеф О'Коннор 20 січня 1920 року у Філадельфії – четвертим із п'яти дітей Томаса і Дороти О'Коннорів. Учився в публічних і католицьких школах. Після католицької середньої школи для хлопців вступив до семінарії св. Чарльза Борромео у Філадельфії, де 15 грудня 1945 року, не маючи повних 26 років, був висвячений на священника. Сім років служив помічником пароха в одній з філадельфійських парафій, вчив у католицьких середніх школах, вів радіопрограми і працював у психіатричних відділеннях лікарень. За намовою Кардинала Джона О'Гари з Філадельфії

(Закінчення на стор. 20)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVO BO DA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу -
відповідно \$40.00 і \$25.00. В Україну, Європу й Австралію \$50
(авіапоштою - \$160, в Австралію - \$175). За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати
надіслані матеріяли.

Головний редактор - Раїса Галешко

Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Частюк; Верстка - Павло Стокотельний;
Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Замість редакційної

14 ТРАВНЯ - ДЕНЬ МАТЕРІ

Незаступима...

Багато написано про матір, багато добрих слів мовлено. Та все одно неможливо перелічити усіх неоціненних заслуг найдорожчої для кожного серця людини, яку майже в усіх мовах світу називають тим самим чарівним словом: Мама...

У День Матері кожна родина святкуватиме свою власну родинну „академію“ в пошану цієї дорогої особи, яку не заступлять найбільші скарби світу. Бо мама - це Богом даний дарунок, що символізує джерело життя і накреслює таємничими контурами проєкцію чогось нового, нікому не відомого, проєкцію майбутнього людини...

Не всі матимуть щастя скласти особисті побажання своїй рідній матері. Не кожний зможе діткнутися гарячими устами її ласкавої руки, пригорнути її до грудей. Багато із нас помандрує у цей день на цвинтар, клякне біля мовчазної могили своєї матері і тихим шепотом молитви розповість їй про свої турботи, тугу і про ту велику любов до неї, що залишилась у серці вічною.

А скільки українських матерів святкуватиме цей день самотньо, одинцем, бо їхні любі діти не прийдуть зложити їм сердечних побажань. Вони залишились навіки у підземеллях московської Луб'янки, в сибірських тайгах, у лісах наших Карпат або на Брідських боєвищах. Вони не прийдуть у цей святковий день в гостину до своєї любшої матері. Вони вже не прийдуть до неї ніколи...

День Матері пригадає кожному із нас про ті священні обов'язки супроти своїх родичів, що їх накреслив Господь у десятках заповідей Божих. Псевдoliberalізм топче нещадно шляхетні звичаї минулих сторіч, що були засновані на засадах любови і пошани дітей до своїх батьків. Сьогодні не важко вже зустріти стареньку українську матір чи батька, залишених самотніми напризволяще. А деякі із них змушені навіть шукати опіки в чужинецьких старечих захистах. І це, мабуть, найбільш трагічна родинна дійсність сучасної доби.

Та помимо всіх тих невідрадних обставин й наруг життя, ви не почуєте ні крихітки докорів і нарікань з уст нашої добрячої матері. Її ласкаві очі завжди глядять на вас із тією самою материнською ніжністю і любов'ю, як тоді, коли, співаючи колискову пісеньку, вона пестила своє немовля...

У цей святковий день, День Матері, загомонять привіти, посипляться сердечні побажання, запахнуть китиці червоних рож. А в декого заблищать в очах гарячі сльози жалю й одчаю, бо немає вже між живими тієї дорогої нам особи.

В соняшному усміху травневого ранку ми шлемо гарячий привіт і щиросердечні побажання нашим дорогим Матерям, які завжди були і залишились для нас незаступимими особами.

Олександр Білик

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про наших страдниць-матерів

Чомусь, коли оглядаю в американській пресі чи телебаченні різні оголошення і світлини у зв'язку із Днем Матері, а також неодмінно усміхнені обличчя, що мають означати найкращі дарунки для щасливої мами, мимоволі приходять мені на гадку інші менш щасливі картини та думки і спомини про різних знаних і незнаних українських матерів. Здається, ні до кого не підходить так добре вислів „мати-страдниця“, як саме до українських матерів останніх десятиріч. І мабуть, матері інших європейських народів не пережили так багато гіркого та важкого, як саме вони. Тому не випадково так часто чуємо та читаємо вислів - „мати-страдниця“, коли йдеться про українських жінок ХХ сторіччя.

Десятки сотні і тисячі життєвих історій наших жінок засвідчують правдивість того прикметника, про це говорять тисячі споминів, розповідей, наукових досліджень з історії нашого народу, що саме тепер, за свободи слова, появляються у формі книжок, статей, доступних для тих, що бажають і можуть їх читати.

А скільки незаписаних ще досі історій страдницького життя наших українських матерів із часів підпільної боротьби Другої світової війни, яка хоча лежить перед нами у стосах літописів, монографій, історичних споминів та підручників, але звичайно зосереджується радше на головних героях, залишаючи цих другорядних акторів трагедій забутими або на дальшому пляні, без можливості зіграти в цілій повноті свою роль.

Здається, ніколи також в повноті не буде висвітлена трагічна роль української матері у роках Велико-

го голоду, коли часто вона віднімала собі з уст останній кусок хліба, щоб дати його своїй дитині. А скільки із тих матерів ховало до гробу дітей, не маючи найменшої змоги дати їм поживу і поміч?

Пригадаймо собі картини-знімки, що залишились із цих часів, перегляньмо ще раз „Чорну книгу“ - це досить, щоб з'ясувати собі долю української матері в 30-их роках і в 90-их, і так в безконежній черзі років.

Ось читаємо зворушливий спомин дочки про „Рідну матір“, який був в попередньому числі нашої „Свободи“, ось потрапила нам у руки книжка споминів про заслання на Далекому Сході, пера о. С. Венгріновича, де він описує страждання жінок-матерів у тому жахливому житті. Але не треба читати чужих споминів, коли у мене на руках залишились листи із Казахстану матері, найближчої мені в житті людини, в яких вона описує переважкі переживання своїх дочок, що з матір'ю перебували на політичному засланні, і свою неспроможність їм допомогти.

Скільки їх, цих матерів-страдниць, породила Україна в останньому сторіччі? Скільки разів ці матері зверталися з криком розпуки до своєї символічної матері-України? Чи не зверталися вони із благанням у голоді, у війні, у засланні, у Чорнобилі?

Ми не знаємо, чи допомогла їм ця оспівана ненька-Україна. Але знаємо, що у День Матері нашим святом обов'язком є згадати їх усіх та передати їм символічно найкращу квітку, найкращий подарунок нашого серця - щире молитву.

О-КА

Віталій Карпенко приїздить до США

Видатний київський журналіст, політичний оглядач „Свободи“ Віталій Карпенко на запрошення нашої редакції приїздить до США. Він матиме зустрічі з читачами в кількох штатах, на яких можна буде почути відповіді на запитання, які хвилюють українську громаду діаспори.

Доктор суспільно-економічних наук, член Національної Спілки Письменників України, заслужений журналіст України, депутат Верховної Ради України 1-го скликання, Віталій Карпенко добре відомий як в Україні, так і поза її межами безкомпромісними і патріотично спрямованими публікаціями.

Згідно з вислідами опитника „Свободи“, надрукованого 29 жовтня 1999 року, В. Карпенко одержав найбільше схвальних листів. Його статті дають точні орієнтири в усіх політичних і соціальних подіях сьогоденної складної ситуації в Україні.

Публіцистичні книжки В. Карпенка „Поодинокі - вмирають, ви-

живають - гуртом“, „Як повернути манкурту пам'ять“ і „На нашій не своїй землі“ містять не тільки огляд і оцінку нашого нелегкого державобудівничого часу, але й надихають особистим прикладом автора, патріота-борця.

Послухати Віталія Карпенка можна буде:

- в понеділок, 22 травня, о 6:30 год. в залі церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку;

- у вівторок, 23 травня, о 6 год. вечора в залі Державницького Фронту, 136 Друга Авеню в Нью-Йорку;

- 25-27 травня В. Карпенко виступатиме перед українцями Флориди;

- в неділю, 28 травня, виступ у Вашингтоні;

- в середу, 31 травня, о 12 год. в Культурному Центрі у Філадельфії;

- в четвер, 1 червня, в Кергонк-соні, штат Нью-Йорк;

- в п'ятницю, 2 червня, о 5 год. в церковній залі в Глен Спей, Нью-Йорк.

ПОШРАВКА

У „Свободі“ ч. 18 з 5 травня, на сторінці 15-ій у повідомленні про цікаве літо в українському Гантері вкралася помилка. У другому параграфі після прізвища А. Бачинської пропущено ре-

чення: „Двотижневий курс співу народних пісень для дітей буде від 31 липня до 11 серпня“.

А виступ Марти Зелик, дипломатичного перекладача Державного департаменту США, відбудеться 8 липня, а не 2 липня. - Ред.

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

Співак з Європи, з України, зі Львова

До травневого Millennium-concert в залі ім. Карнегі, Нью-Йорк

Тяжкі часи переживає елітна культура в Україні – театральне, вокальне, музичне мистецтво. Занепадають колись славні симфонічні і камерні оркестри, майже зовсім замовкла опера, розпадаються великі і малі професійні хори. Як довго треба плекати цю тендітну квітку, щоб вона цвіла, і як скоро вона в'яне, коли суспільство втрачає економічну, а з нею – й духовну рівновагу. Яких колосальних зусиль, якої самопожертви потребує від виконавця оперна, драматична чи філармонічна сцена, і як боляче, коли Богом даровані таланти не можуть проявити себе на рідній землі, не мають оптимістичної перспективи. Пам'ятаємо сумну розповідь в редакції „Свободи“ незабутнього соловейка України Анатолія Солов'яненка, якого за останні шість років ні разу не запросили співати у Київській опері, хоч з дорогою душею запрошували європейські столиці, пісенна Італія... Боляче і прикро – тим більше, що Україна продовжує народжувати великих співаків, музикантів, артистів – настільки великих, що перед ними радо відчиняють свої двері найпрестижніші залі Заходу, зокрема Америки.

Ось одна з подій цього ряду: 30 травня в Нью-Йорку, в залі ім. Карнегі відбудеться присвячений зміні тисячоліть Millennium-concert відомого українського баритона Олега Чмира. Акомпануватиме йому український піаніст-віртуоз Володимир Винницький. У програмі концерту – твори Шумана, Шуберта, Маглера, Скарлатті, Белліні, Равеля, Шопена, Чайковського, Рахманінова, Лисенка, Гулака-Артемовського, Людкевича, Соневицького, Скорика. Вокал звучатиме на шести мовах: німецькій, італійській, французькій, польській, українській і російській. Можна провіщувати, що концерт подарує багато радості, естетичної насолоди для шанувальників музики, які в цей день зможуть прийти в Carnegie Hall.

Сьогодні Олег Чмир – гість „Свободи“. Слухаючи його, широко радіємо, що він, як на свої молоді літа, вже багато встиг досягнути у мистецтві класичного співу, і ще багато-багато досягне, бо у його випадку йдеться і про великий вроджений талант, і про сильний характер, і про синівську любов до України.

– Народився я у Львові, там і виріс, закінчив консерваторію імені Лисенка, аспірантуру – у Москві. Із років науки зберігаю в серці вдячність моїм професорам – Петрові Кармалюкові, Тетяні Карпатській, Гугові Тіцу, Петрові Скусніченкові, Ніні Де Орліак, Ірині Архиповій. Після аспірантури співав в Екатеринбургському – це колишній Свердловськ – оперному театрі. За дев'ять років створив

Олег Чмир в ролі Жермона в опері Дж. Верді „Травіата“.

рив двадцять провідних вокальних ролей в операх світової класики. Це вельми славний театр, він дав чимало яскравих співаків світовій сцені, серед них – Галина Горчакова, Валентин Пролат, диригент Єген Бражник, режисер Олександр Тітель. Багато і напружено працюючи над власним оперним репертуаром, ми з колегами не пожаліли сил і часу заради створення дитячого оперного театру, який невдовзі став популярним у місті. Крім того, викладав в Уральській консерваторії

(Закінчення на стор. 20)

Олег Чмир і піаніст Володимир Винницький.

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи“

Хліб наш насущний...

...дай нам щодень, – молитовно звертаються до Всевишнього християни. Хліб – усьому голова, – говорить народна мудрість і вона ж доводить: посієш впору – візьмеш зерна гору. Не без гумору помічено все тим же народом: дурне й сало без хліба. І цілком серйозна народна філософія: хліб і вода – то життя; хто зневажає хліб, той душу свою зневажає; ідеш на день – хліба бери на три дні; у нашому короваї із семи ланів пшениця, із семи криниць водиця; повний колос до землі гнеться, а порожній у гору пнеться. Зразків народних прислів'їв, прикмет і спостережень, пов'язаних з хлібом, можна наводити багато. В них зафіксовані і та надзвичайно важлива роль хліба в харчуванні, і тяжка праця селянина, щоб виростити його, і майже побожне ставлення народу до головного свого харчу.

Історія знає немало катаклізмів і збурень, викликаних нестачею хліба: хлібні бунти, голодні роки, штучні голодомори. Нерідко хліб використовувався як засіб досягнення політичних цілей. Так, перед зміщенням Хрущова, щоб викликати масове невдоволення, було створено хлібну кризу. За радянської імперії в результаті цілеспрямованої політики більшовиків Україна пережила три великих голоди: 1921, 1932-33, 1947 років. Тільки Великий голод-33, штучно створений верхівкою більшовицької партії, забрав близько 8 мільйонів життів.

В останні десятиліття, слава Богу, Україна, здається, не мала серйозних проблем з хлібом: врожаєм вистачало від жнив до жнив, хліб випікався безперебійно, ціни були відносно стабільними. І хоч в роки незалежності країну спіткали значні економічні труднощі, а більшість населення відчуває безгрошів'я, та все ж достатня кількість та порівняно невисока стабільна ціна хліба, який при нашій односторонній структурі харчування є головною складовою раціону, давали змогу більшості людей якось зводити кінці з кінцями.

Тривожні симптоми відчулися наприкінці минулого – на початку нинішнього років: то там, то там у регіонах почали підвищуватися ціни на хліб. У квітні практично тільки Київ, завдяки неймовірним зусиллям міської влади, утримував низькі ціни на хліб – його дефіциту не відчували кияни, а жителі Київщини, де закрилася значна частина пекарень, та інших ближніх областей, де хліб подорожчав удвічі, віддавали перевагу столичним крамницям. Щоб хліба вистачило всім, пекарні збільшували його випікання: у квітні його доводилося щодня випікати на 400 тонн більше, ніж тоді, коли ціни були однаковими у Києві і в околицях. Звісно ж, запаси збіжжя у столиці не безмежні – вони стали вичерпуватися. Тим більше, що Київська область не віддала в сто-

лицю заплановане зерно з торішнього врожаю, і широкий загальний знає, куди воно поділось. Таким чином, і перед київською владою дамокловим мечем нависла необхідність привести роздрібні ціни на хліб відповідно до загальнодержавних – не може столиця вистояти райським острівцем в океані стрибання цін. Наприкінці квітня сесія Київської міської Ради змусила була ухвалити непопулярне, але неминуче в нинішній ситуації рішення: з 10 травня підвищити у місті (тимчасово, як сказано в ухвалі) роздрібні ціни на хлібопродукти виробництва. Тепер 1 кілограм „українського“ коштуватиме 1.2 грн., „пшеничного“ – 1.6 грн., півкілограмові батони „дорожний“ та „новгородський“ – по 1 грн., тобто в середньому удвічі. Подорожчання хліба, як бачимо, суттєве і для багатьох дошкульне. Воно викликає тим, що запаси заготовленого продовольчого збіжжя минулорічного врожаю вичерпалися, і тепер його змушені купувати за новими, вищими цінами.

Ніби все логічно, але тільки на перший погляд. Постає запитання: чому ж подорожчало зерно? Виявляється, по-перше, ціни диктують комерційні структури, а по-друге, прийнято урядове рішення закупити 1.5 мільйона тонн зерна за кордоном, звісно ж, за світовими цінами. Тобто наші державники підраховували, що цієї кількості імпортованого збіжжя вистачить до нового врожаю (візьмімо це на карб).

Але що ж трапилося, що Україна, колишня житниця всього Радянського Союзу, яка за роки незалежності не купувала хліба за кордоном, раптом змуслена це робити? Невже її спіткало стихійне лихо, страшна посуха і великий недорід? Ні, страшної посухи не було, а стихійним лихом можна вважати хібащо недолуге тодішнє керівництво держави та агропромислового комплексу України. Справді, догосподарювалися до того, що 1999 року валовий збір зерна не досяг і 23 млн. тонн, тоді як раніше щороку збирали по 40 і більше млн. тонн. Керівництво агропромислового комплексу України прогнозує цьогорічний урожай не вищим від торішнього. Отже, ситуація складається не найкраща, а швидше навпаки. Тому найпесимістичніші аграрники й політики не виключають можливості голоду. Драматизувати ситуацію не варто. Однак на операціях з експортом-імпортом збіжжя хтось, мабуть, непогано наживеться; найбільше потерплять від підвищення цін незаможні верстви населення, за рахунок яких і вирішено вирівняти ситуацію. То що ж лишається людям робити? Зводити очі до неба, звертаючись до Господа-Бога: „Хліб наш насущний дай нам щодень...“? Чи спробувати дати відповідь на запитання: чому так сталося? Хто винен у цьому? Хто відповідь за це? Та зробити рішучі висновки.

Першим допоміг родинам загиблих шахтарів ЗУАДК з Америки

Коли до США прийшла перша звістка про велике нещастя у шахті ім. Баракова в місті Краснодоні Луганської області, в якому загинуло 80 шахтарів, першим із діаспори відгукнувся Злучений Український Американський Допомоговий Комітет з осідком у Філадельфії, подавши негайно в пресу заклик скласти датки для родин загиблих.

— Не чекаючи поки надійдуть датки від громади, — розповідає ексекутивний директор ЗУАДК-у Степан Гавриш, — управа доручила представниці ЗУАДК-у у Києві Вірі Принько поїхати на місце нещастя і передати кожній родині загиблого 200 дол., а родинам сімох поранених — по 100 дол. Потрібну суму 16,700 дол. доручено взяти із konta ЗУАДК-у в київському банку.

Директор київського бюро ЗУАДК В. Принько виконала завдання негайно і блискуче. Вона особисто поїхала до міста Луганська, щоб вручити гроші кожній родині загиблих шахтарів. Завдання не було легке як емоційно, так і з уваги на безпеку.

Ось який звіт вже 2 квітня прислала до Філадельфії на ім'я Степана Гавриша представниця ЗУАДК Віра Принько:

Згідно з Вашою доброю волею, нещасні сім'ї 80-ти загиблих шахтарів отримали по 200 дол., а 7 поранених — по 100 дол. Всього 16,700 дол. Доброчинна акція ЗУАДК-у викликала дуже широкий позитивний резонанс в Україні. В приміщенні державної адміністрації в м. Луганську відбулася прес-конференція з питань діяльності ЗУАДК-у. Журналісти цікавились, як вдалося так швидко організувати фінансову допомогу в Америці. Голова державної адміністрації Луганської області Олександр Єфремов, молода і розумна людина, висловив глибоку вдячність членам Екзекутиви, всім добрим людям в Америці за неоціненну допомогу і підтримку в дні горя шахтарських сімей на Луганській землі. З вдячністю була прийнята інформація про відправку контейнера на Слов'яно-Сербську шахту. Область має великий економічний потенціал, йде активний пошук закордонних партнерів, люди хочуть і вміють працювати, але покищо дуже бідують.

Краснодон заснований в 1914 році. В минулому затишний куточок тепер справляє враження мертвого міста, по якому, мов привиди, ходять в чорному згорьовані вдови, матері і осиротілі діти.

Об'їхати всіх по хатах, як плянувалось, було неможливо, тому що більшість живе у віддалених від Краснодону місцевостях. Вирішено було зібрати всіх в актовому залі Краснодонського музею. Прийшло замість 80 десь біля 200 людей. Заплакані очі нещасних довго не даватимуть спокою... 135 сиріт залишилось без батьківської опі-

ки. Ніколи не побачать свого молодого татуса ті дітки, які незабаром прийдуть на світ Божий. А як багато проблем у молодих вдів, стареньких матерів. Із сльозами на очах дякували люди за співчуття, і обурювались тим, що ще на 3 квітня із 5 млн дол. допомоги, обіцяної владою України, вони не отримали ні копійки. ЗУАДК вибрав найкоротший шлях допомоги і був першим. І нехай Господь Бог нагородить всіх, хто причетний до цієї благородної справи міцним здоров'ям і щастям. Мені було б непросто виконати це завдання, якби не допомога працівників Міністерства Внутрішніх Справ України, а саме ректора Академії внутрішніх справ України генерал-майора міліції, доктора права, професора Віктора Регульського та заступника міністра внутрішніх справ Миколи Ануфрієва.

Висилаю вам фотографії, які були зроблені під час вручення допомоги. Дуже тяжке становище у них. До загибелі шахтарів їм платні не виплачували, хоча вугілля вони добували. Але що можна казати про платню, якщо не видана допомога грошми з 5-мільйонного рахунку. Осиротілі сім'ї не мають за що купувати найнеобхідніше — хліб (він тепер подорожчав у 2 рази), ліки для дітей, зошити, ручки й інше шкільне приладдя. Ваша допомога є для нещасних неоціненним даром. Але життя йде вперед, стихає біль співчуття, тим більше, що світ не залишився байдужим до трагедії. Але, на жаль, ніхто з посольств закордонних держав в Україні не поїде в Краснодон, щоб зустрітись безпосередньо з нещас-

Дружина, котра втратила в шахті сина і мужа. Хто зарадить її горю? Вона дуже дякувала за допомогу і перша порушила питання, чому з 5 млн. дол., які прислав весь світ сім'ям загиблих, уряд України й досі не виплатив постраждалим ні копійки.

Осиротіла сім'я. Хто допоможе цим гарним дівчаткам вивчитись — і взагалі вижити? Для жінки на шахті роботи немає. Єдиним годувальником був їхній батько.

ними і не спитається, що вони отримали з перерахованих ними грошей на рахунок шахти. Ваше рішення про вручення допомоги „hand to hand“ було дуже правильним. Ваша допомога першою дійшла до обездолених. При можливості передам для вашої уваги відеокasetу з сюжетом передання допомоги, який телевізія транслювала на всю Україну. Можливо, це

можна буде показати на телебаченні в Америці. Пересилаю списки сімей загиблих і ранених.

Хай щастить вам у всьому. Низький уклін вам і щира дяка від всіх шахтарських вдів і сиріт, кого обігріла ваша поміч і співчуття.

З повагою до вас ваш представник **Віра Принько**

(Закінчення на стор. 13)

Черга за отриманням 200 дол. Гроші видає згідно зі списком полковник міліції Ірина Крупа.

Віра Принько (праворуч) розмовляє з людьми.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Звіт Контрольної комісії УНС

Контрольна комісія (зліва) – Ярослав Зав'їський, Мирон Грох, Степан Гавриш, Василь Пастушок, д-р Олександр Серафін.

Фото Раїси Галешко

Контрольна комісія, згідно зі статутом УНС, в період від 2 до 4 травня ц. р., перевірила діловий стан Українського Народного Союзу за 1999 рік. Попередня контрольна відбулася на початку грудня 1999 року. Планування Контрольної комісії складалася з перевірки виконання рішень 34-ої Конвенції УНС, ведення справ Фінансового та Рекордового відділів, пресових видань УНС, господарського стану відпочинкової оселі УНС „Союзівка” та інших справ.

Внаслідок перевірки Контрольна комісія дає до відома наступне:

1. Виконання рішень 34-ої Конвенції УНС

Делегати 34-ої Конвенції прийняли ряд резолюцій, переданих до здійснення Головному Уряду та Екзекутиві УНС. Перелік та підсумок вже виконаних резолюцій були опубліковані в попередніх звітах Контрольної комісії. З кінцем грудня 1999 року стан виконання рішень 34-ої Конвенції залишився без змін, за таким винятком:

Головний Уряд мав перевести референдум для зміни Основної Грамоти і Статуту УНСОюзу з метою створення структури управління, яке складатиметься з одинадцятичленної Ради Директорів, обраної Конвенцією для ведення ділових справ УНСОюзу в міжконвенційному часі. Цей референдум мав бути закінчений до кінця 1999 року. Головний Уряд на своєму засіданні в грудні 1999 року вирішив продовжити речення проведення референдуму до кінця 2001 року.

2. Фінансовий Відділ УНС

За 12 місяців 1999 року фінансовий дефіцит УНС становив 1,080,000 доларів, а резерви зменшилися на 1,100,000, до суми 6,978,000 доларів. Позитивним явищем було те, що в порівнянні з 1998 роком спад резерви був менший на 421,000 доларів. В 1999 році були одноразові витрати, пов'язані з перевіркою УНСОюзу забезпеченням урядом Нью-Джерсі, Y2K, закриттям канадського бюро та інші. Неповторність цих коштів, як також повний

вплив зменшення персоналу в 1999 році, дає причину передбачати дальшє поважне зменшення дефіциту в 2000 році.

З площі, зайнятої Головною канцелярією УНС на другому поверсі будинку, звільнено близько 13,000 кв. стіп для винайму. Екзекутива планує, що це збільшить прибутки та зробить новий будинок прибутковим. Фінансовий недобір нового будинку в 1999 році становив 92,000 доларів.

Витрати й втрати УНС були перевірені дорадчим актуарієм, який визнав, що втрати не були спричинені якимись помилками, радше були результатом останніх двох десятиліть. На думку актуарія, портфоліо інвестицій УНС є дуже високоякісним. Забезпечене підприємство УНС є здоровим і в добром стані, хоч кількість й висоту забезпечених поліс та пенсійних грамот потрібно збільшити.

3. Пресові органи УНС „Свобода” та „Український Тижневик”

З кінцем 1999 року кількість передплатників „Свободи” становила 7,521, кількість передплатників „Українського Тижневика” становила 7,100. В порівнянні з кінцем 1998 року число передплатників „Свободи” зменшилося на 23, число передплатників „Українського Тижневика” зменшилося на 24. Протягом першого кварталу ц. р. число передплатників обох видань майже не змінилося. Дефіцит обох публікацій за 1999 рік становив 246 тисяч, з чого дефіцит „Свободи” становив 54 тисячі (для порівняння, згадаймо що за 1998 рік він становив 578,000 доларів). Згідно з бюджетом на 2000 рік, дефіцит обох видань не повинен перевищити 100,000 доларів річно.

Редакції обох видань та адміністрація видавництва постійно працюють над заходами для покращання змісту газет, придбання нових передплатників та рекламного доходу. Так, наприклад, газета „Українські Вісті” в м. Дітроїті перестане виходити в травні 2000 року. Передплатники цієї газети (близько 900) запрошені стати передплатниками „Свободи”. Редакція „Українського тижневика” при-

готовила до друку збірку найбільш цікавих статей, які появлялися у цьому тижневику від жовтня 1933 року. Книжка вже готова і її вислано до всіх передплатників „Українського Тижневика”. Контрольна Комісія сподівається на позитивний відгук та підтримку читачів.

4. „Союзівка”

За 1999 рік „Союзівка” мала дефіцит в сумі 474,000 доларів. Ця сума включає кошт капітального ремонту доріг та водяного баку оселі, що становив 69,000 дол. Дефіцит „Союзівки” за 1998 рік був 372,000 доларів. Другою причиною вищих витрат в цьому році був закуп води до пиття та до наповнення басейнів на „Союзівці”. Власної води забракло з причин малих опадів протягом зими та сухого літа. Підсумовуючи сезон „Союзівки” за 1999 рік, слід зауважити, що по мимо пожвавленої активності в липні, активність в серпні була зовсім незадовільна. Активність повернулася восени, але тільки під час кінця тижня.

Екзекутива постійно шукає нових засобів для додаткового збільшення приходів „Союзівки”, тому що всі реальні можливості подальшого зменшення витрат вже виснажені. В цьому намірі Екзекутива одержала три пропозиції від дорадчих фірм стосовно поширення сезону, які розглядаються. Послідовно зробити висновок: без відчутного збільшення приходів й додаткових капіталовкладень „Союзівка” залишиться збитковою й матиме негативний вплив на майбутнє УНСОюзу.

5. Організаційний Відділ УНС

Організаційний Відділ є однією з найважливіших клітин нашої установи, тому що нові члени є запорукою майбутності УНСОюзу. А ще тому, що чим більше маємо придбаних нових членів, тим більше одержуємо членських вкладок, які є мірилом загальної союзної господарки. Згідно статистичних даних, в звітному 1999 році придбано 515 членів, забезпечених на загальну суму 5,726,568 дол. Говорячи про придбаних нових членів, належить згадати, що в більшості це заслуга невтомних відділових секретарів, які дальшє є остоею Союзу, незважаючи на їхній вік.

Належить згадати, що в звітному часі УНС об'єднував в Америці й Канаді 27 округ та 259 відділів. А коли порівнювати організаційні успіхи поодиноких округ, то перше місце зайняла Округа Північного Нью-Джерсі, придбавши 121 нового члена, забезпечених на загальну суму 1,257,461 дол. Головою цієї Округи є радний УНС Євген Осціс-

лавський. Членами УНСОюзу на 31 грудня 1999 року були 34,051 дорослих, 14,983 дітей, аксидентових грамот 4,209 – разом 53,243.

Дорадчі актуарії компанії „Брус і Брус” ствердили: „1999 рік – це рік вагомої перебудови – життя змусило радикальним чином замінити братські користі. Введено нову комп'ютерну систему, пряму збірку вкладок та нову книжку вкладок, забезпечені пляни стали більш конкурентними та доступними членам.

Всі зміни у вкладках були затверджені забезпеченими властями штатів, де УНС має дозволи, та підлягають найновішим вимогам і правилам штату Нью-Джерсі. Будь-котрий зі згаданих проєктів був значним зобов'язанням до виконання. Факт, що їх здійснено впродовж одного року, є великим довершенням й доказом працьовитості і здібності керівників УНС”.

6. Різне

Протягом 1999 року забезпечений уряд штату Нью-Джерсі проводив звичайну трирічну контрольную перевірку УНСОюзу. До роботи в цій контролі були також найняті фірми Arthur Andersen, Price Waterhouse Cooper та інші. Остаточний звіт цих перевірок ще не опублікований урядом.

УНС створив групу осіб, відповідальних за проєкт „2000 рік”, які розглядали можливості проблем Y2K. Головний комп'ютер IBM AS/400, особисті комп'ютери та операційні й адміністративні програми (Software) відповідали вимогам 2000 року. Перевірку проводили спеціалісти УНС та інших компаній. УНС також зробив відповідні запити до компаній, що обслуговують й продають ці комп'ютери.

У висліді: посилений продаж життєвого забезпечення і пенсійних грамот УНС і дальшє зменшення витрат, зокрема в братській ділянці, оновить ріст УНС. УНС має фінансову силу підтримувати всі свої акції, якщо корективні кроки продовжуватимуться і матимуть потрібний для здійснення час.

Контрольна комісія закликає не лишень членів УНС, але й усю українську патріотичну громаду стати передплатниками пресових органів УНС і складати пожертви на пресовий фонд, щоб зменшити їхній дефіцит.

За Контрольну комісію:

Василь Пастушок, голова комісії,
Степан Гавриш, заступник голови комісії,

д-р Олександр Серафін,
секретар комісії,

Мирон Грох і Ярослав Зав'їський,
члени комісії

Загальні збори 367-го Відділу УНС „Запорізька Січ”

В суботу, 4 квітня, в приміщенні школи св. Йосафата відбулися загальні збори 367-го Відділу УНС „Запорізька Січ”, що в Рочестері, Н. Й. Збори провадив голова відділу Петро Дзюба. Після звітів Управи та Контрольної комісії вибрано нову Управу на 2000 рік в такому складі: голова – Петро Дзюба, фінансовий

секретар – Христина Дзюба, заступник – Осип Джус, рекордовий секретар – Юрій Малаховський, голова Контрольної комісії – Михайло Климонько. Після короткої дискусії збори ухвалили виділити 200 дол. на допомогу родинам загиблих шахтарів в Україні і передати їх через УНС.

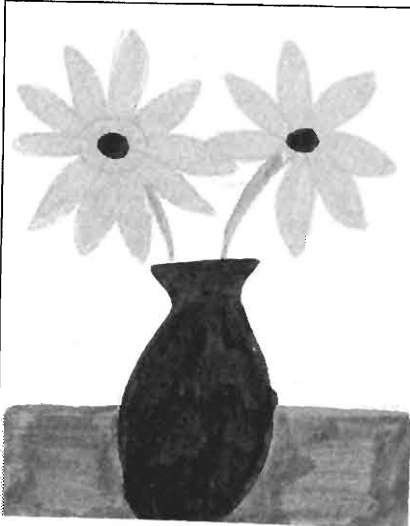
Х. Д.

14 травня - День Матері

Діти вітають своїх мам

Дитячі малюнки, зворушливі віршики - найкращі дарунки мамам до їхнього свята. У попередньому числі "Свободи" вміщено добірку малюнків, які діти надіслали на запрошення УНСоюзу. Сьогодні потік привітань продовжується!

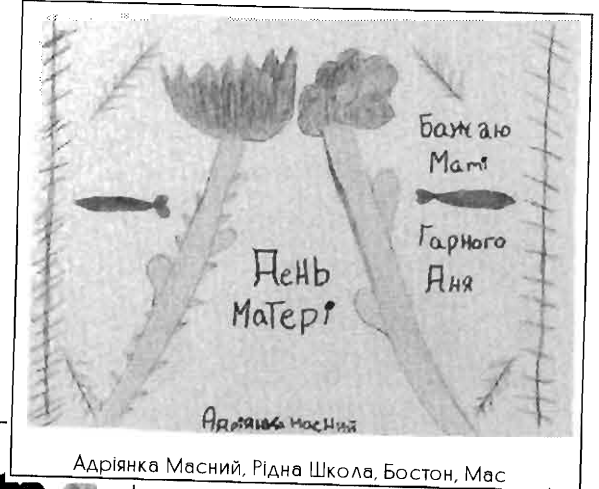
Ліда Кобінко, 8 років, Укр. Школа св. Михаїла, Гартфорд, КТ

My Mother, my maternal mercenary
paid by love and joy.
Having an infection of affection for me.
Always aware and alert to my actions.
Never growing away at my nerves,
but butting into my business for my
better good.
Combining Common sense and consciousness into a
Combination of personality and talkativeness

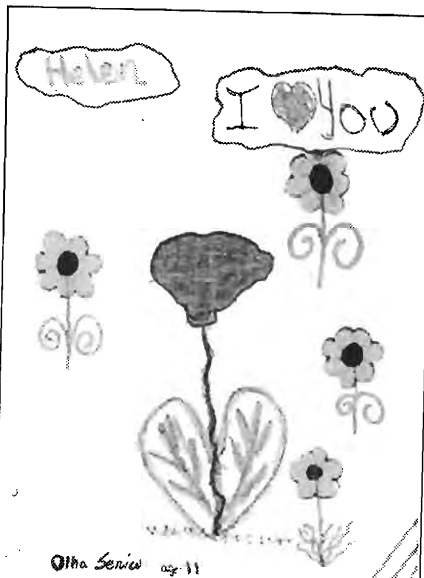
Roger Jerry Howard, 13, Ridna Shkola, Chicago, IL

Андрійко Масний, 14 років, Рідна Школа, Бостон, Мас

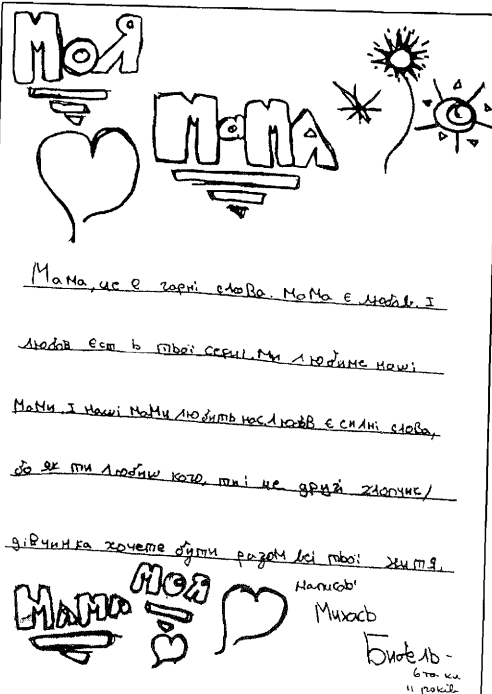

Адріанка Масний, Рідна Школа, Бостон, Мас

Olha Seniw, 11

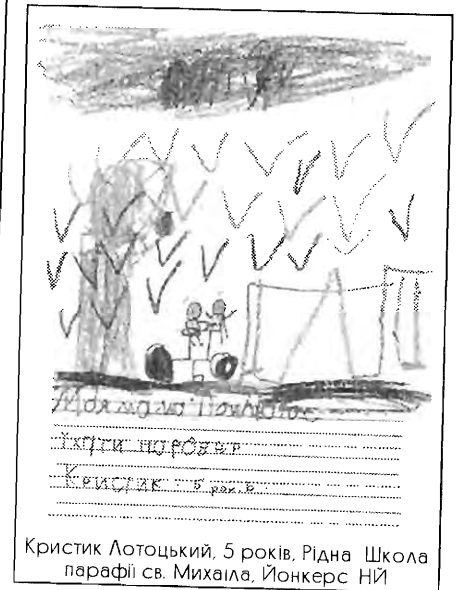
Olha Seniw, 11, Ridna Shkola, Houston, TX

Михась Бибель, 11 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

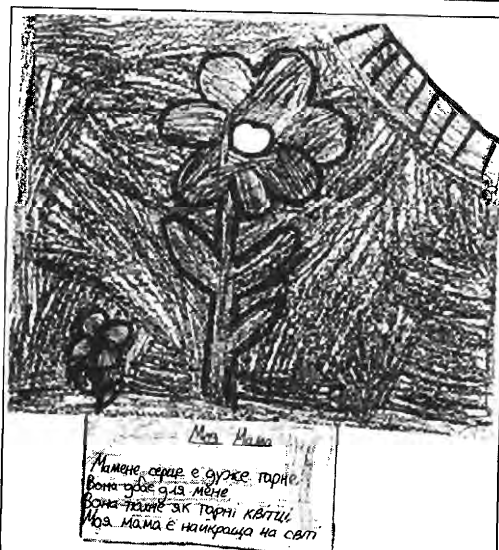
Михась Бойко, 5 років, Рідна Школа, парафія св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Кристик Лотоцький, 5 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

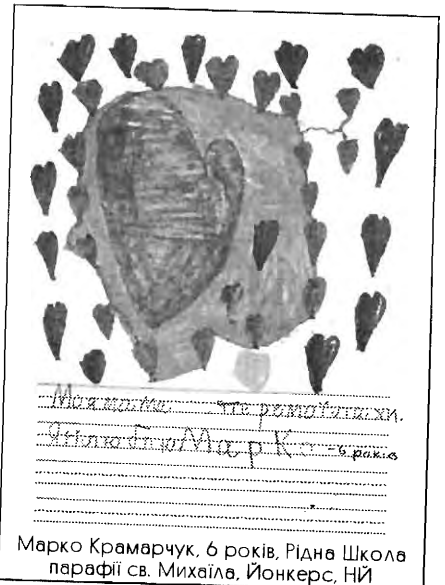
Ліліана Кучма, Школа ім. Тараса Шевченка, Рочестер, НІ

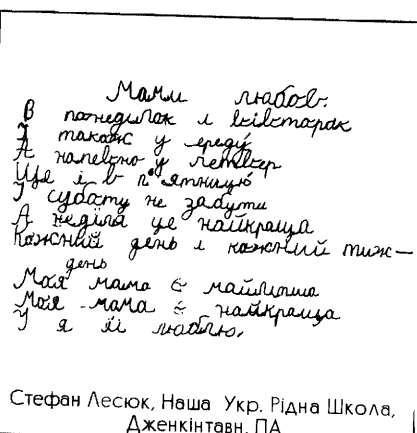
Юля Горбачевська, 9 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Маркіян Доліба, 11 років, Наша Укр. Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

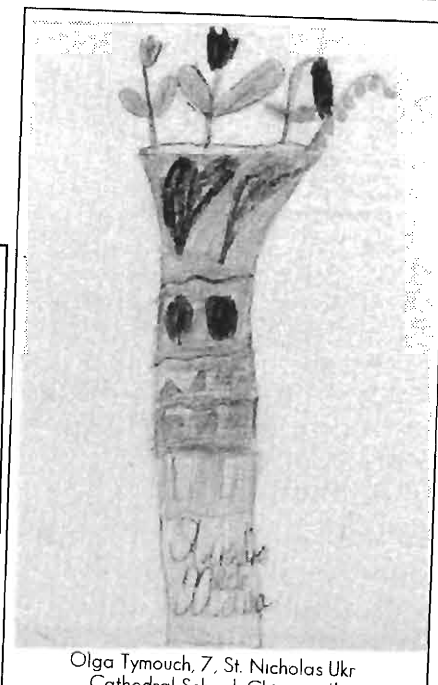
Марко Крамарчук, 6 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Стефан Лесюк, Наша Укр. Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

Христофор Кріль, Наша Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

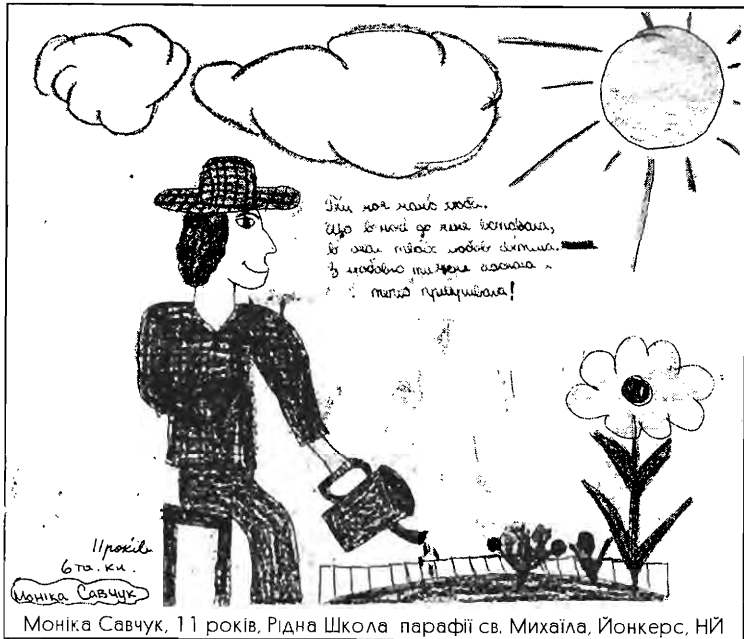

Olga Tymouch, 7, St. Nicholas Ukr Cathedral School, Chicago, IL

Петро Граур, 8 років, Наша Укр. Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

Моніка Савчук, 11 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

My Mother

My mother you loved me since the start,
I will always keep you in my heart.

When I was little you tied my shoes,
You cheered me up when I had the blues.

When I was in a hungry mood,
You came to me with a plate of food.

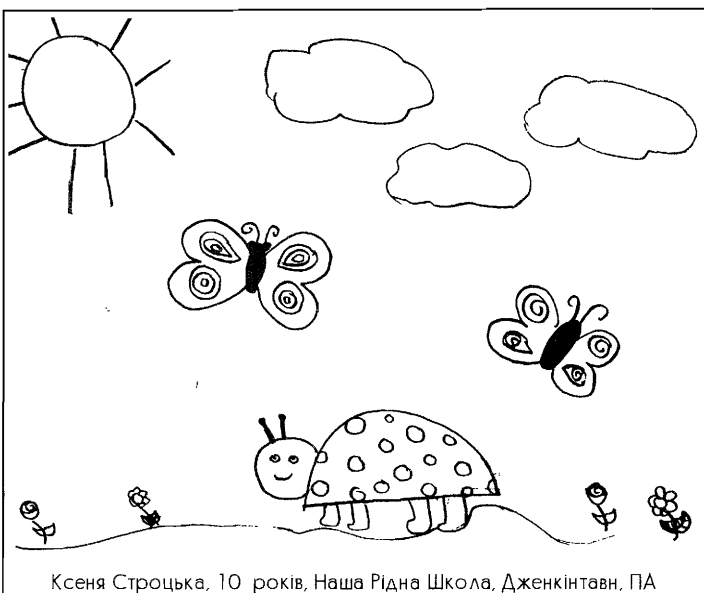
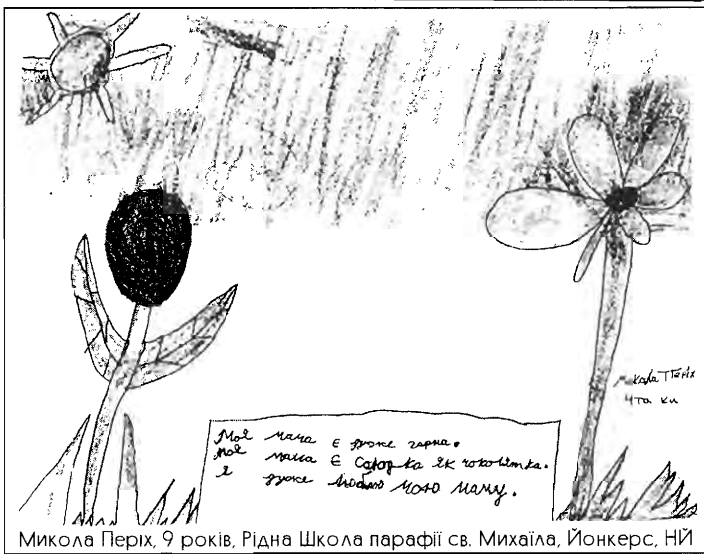
In my homework you helped me in math,
When I was dirty you gave me a bath.

One day, I put on my shoes, real neat!
But she took them off and tickled my feet!

My mother thinks that she is tall,
When she looks at me she says I'm small.

I love you Mom, really I do,
But face it Mom I'm taller than you.

Nicholas Panczyszyn, 12, Ridna Shkola, Chicago, IL

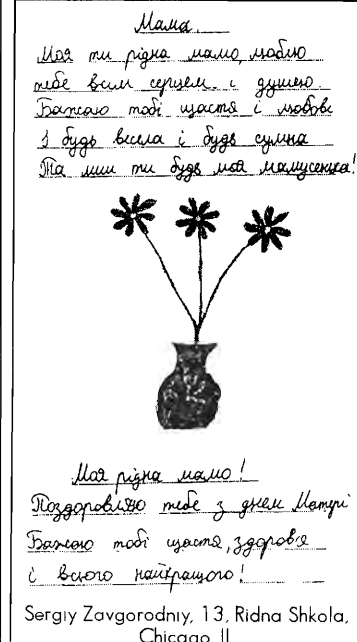
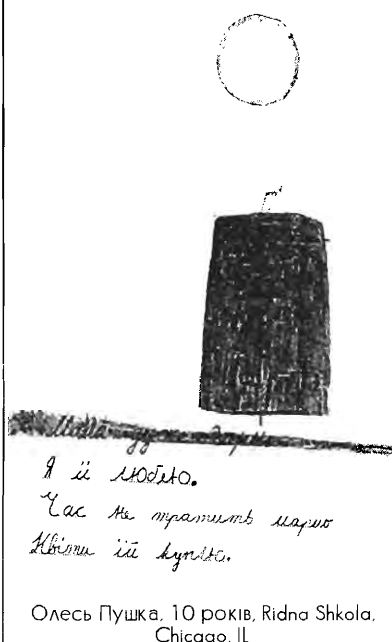
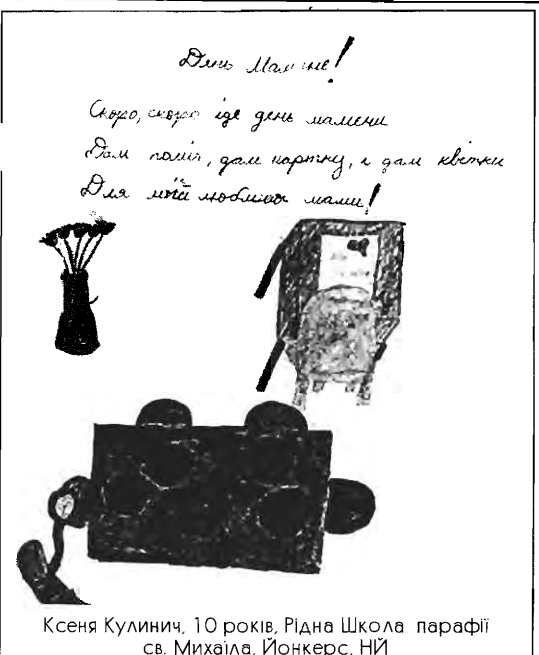

Мама, мама, мамуся!
Ты моя мама будешь завжди
Я тебе люблю так дуже
Так дуже як никто не любил
Ты мне так же любишь,
Потому что я твой сын.

Andriy Shcherbyuk, 13, Ridna Shkola, Chicago, IL

На мамин день мы
все веселим. Мы думаем
про неё не про
брата, тата, а про маму.

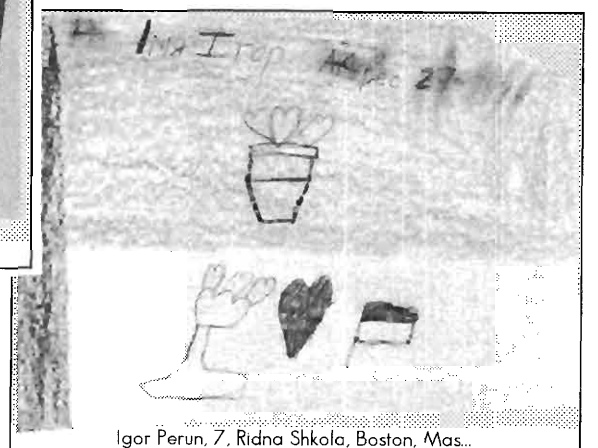
Олесь Марецкий, 9 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

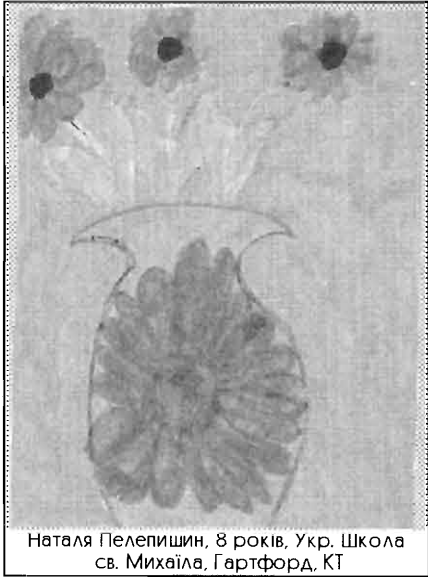

Для Моей Мамы

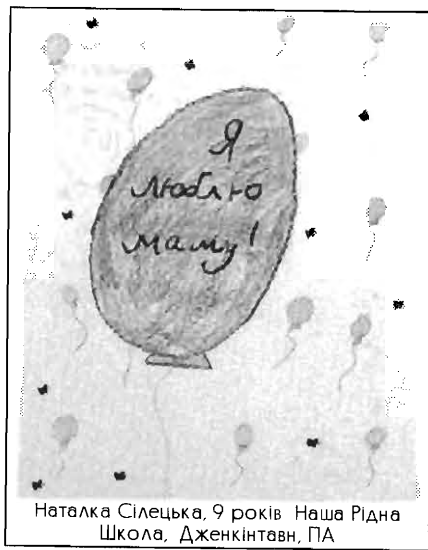
Был потопок днй, и солнечно сияло,
Я лежала на траве, слушая пташок.
Я собі пригадала, що сьогодні надвигався,
Сьогодні є день Матері, день для Моей Мамы.
Я собі пригадала коли я була дитиною,
Хтось мені пеленку мило передрав.
Коли я впала на хідник,
Хтось мене ласково присотав.
Коли я настрашувалась, підгас промови,
Хтось мене заспокоїв, и поцілував.
Коли я була дуже рада що дівчата робили,
Хтось зичного танцював, и мене обіймав.
Ця моя ласкава мама, надіраюча в світ,
Моя мама яка буде вечно в серці моєму.
І нехай завжди, як і аби коли
І все буду мамини пошану для неї!

Наталка Караман, 10 років, Неща Рідна Школа
Дженкінгтон, ПА

Наталя Пелелишин, 8 років, Укр. Школа св. Михаїла, Гартфорд, КТ

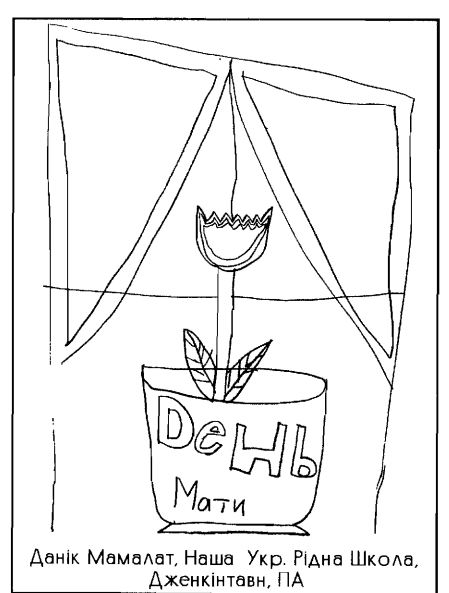

Наталка Сілецька, 9 років, Наша Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

ТАЯ ГНАТЕЙКО

Тая Гнатейко, 5 років, Школа св. Миколая, Пассейк, НДЖ.

Данік Мамалат, Наша Укр. Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

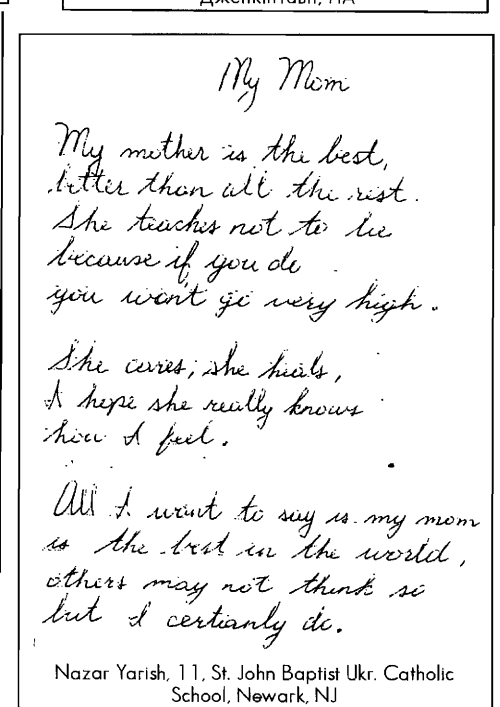
Sarah Uschak, 11, Ridna Shkola, Houston, TX

Марко Миколайський, 9 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

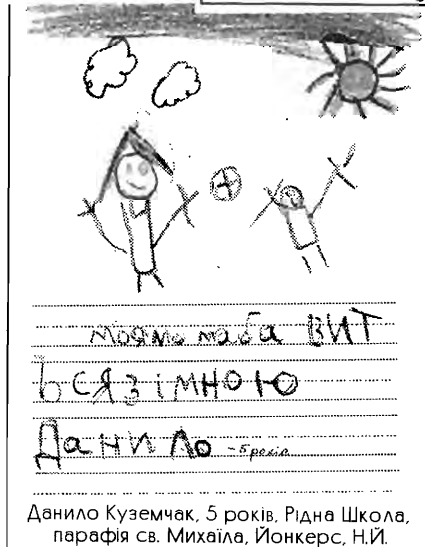
Kristina Chniak, 7, St. Nicholas Ukr. School, Chicago, IL

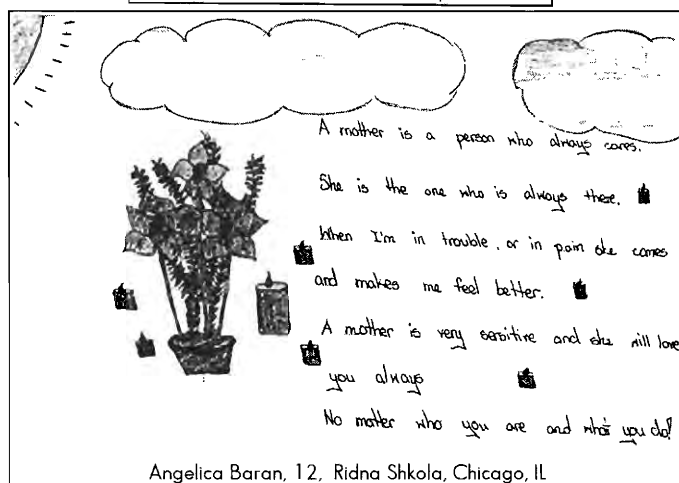
Nazar Yarish, 11, St. John Baptist Ukr. Catholic School, Newark, NJ

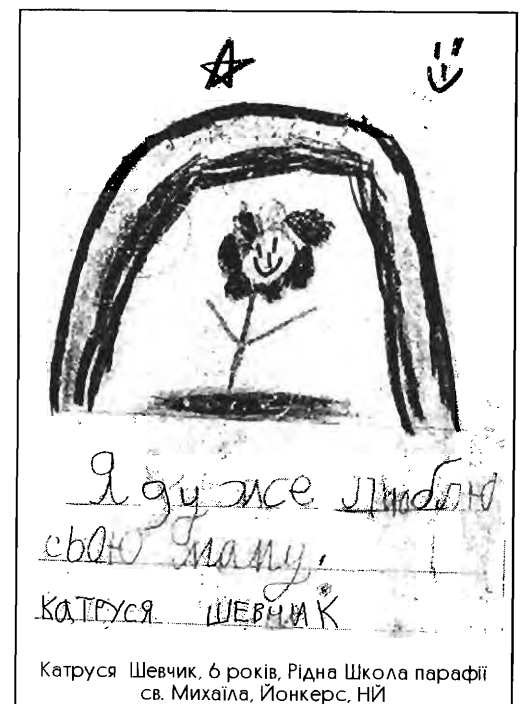
Христорус Русиняк, 11 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Данило Куземчак, 5 років, Рідна Школа, парафія св. Михаїла, Йонкерс, НІ

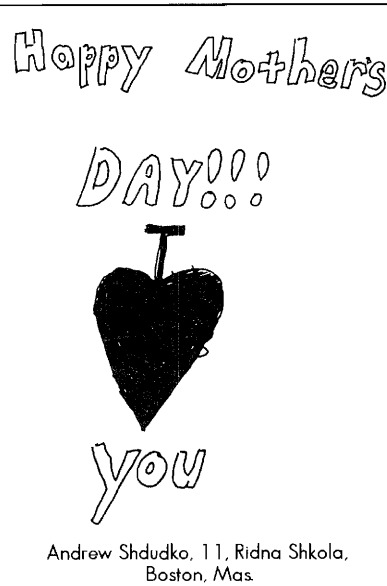
Angelica Baran, 12, Ridna Shkola, Chicago, IL

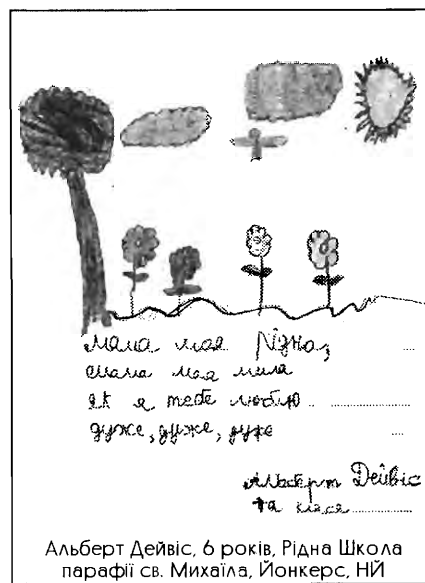
Катруся Шевчик, 6 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Гриць Савчук, 9 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Andrew Shudenko, 11, Ridna Shkola, Boston, Mas.

Альберт Дейвіс, 6 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Микола Добровний, 8 років, Школа ім. Тараса Шевченка, Рочестер, НІ

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Добродійність Українського
Золотого Хреста в Чикаго

Д-р Павло і Оріся Пундій (зліва), д-р Євген Стецьків.

В суботу, 8 квітня, відбулася приємна товариська зустріч в залі Українського Культурного Осередку в Чикаго, організована Українським Золотим Хрестом (УЗХ)

На вечір були запрошені працівники консульства України, священики з парафії свв. Володимира і Ольги, редактор газети „Час і події“ Анатолій Гороховський, президент УЗХ Наталія Іванів та численні українські громадяни міста Чикаго.

Організатори власноручно і на свій кошт приготували добірну перекуску, організували виступ гумориста д-ра Євгена Стецькова та скрипкового дуету Дарії Городиської і Віри Хитрої. Програмою провела голова відділу УЗХ Нюта

Кузик, яка у своєму слові коротко згадала про добродійну діяльність УЗХ в Чикаго: опіку над дітьми Чорнобиля, організацію дитячих таборів та висилку пакунків і грошей для сиріт в Україні, стипендії для студентів з Чорнобильської зони та Духовної академії в Рудно, що коло Львова.

При кінці Нюта Кузик подякувала артистам за культурну програму, а також членкам УЗХ за їхню працю для дітей Чорнобиля та сиріт в Україні, всесеснішим отцям, працівникам консульства України та всім гостям за численну участь і моральну підтримку.

Д-р Павло Пундій

Стипендійний фонд в честь батьків

У світлу пам'ять своїх батьків – д-ра Івана і Марії Мірчуків – дочка д-р Іванна Мірчук-Ратич створила постійний Стипендійний фонд при Фундації Українського Вільного Університету (УВУ) в Нью-Йорку в сумі 10,000 дол.

Цим фондом дочка визначного українського вченого, колишнього ректора Українського Вільного Університету, сприятиме науковим дослідженням у галузі українознавства.

Д-р Іванна Мірчук-Ратич народжена в Австрії, освіту здобула в німецьких школах і університетах Мюнхену і Берліну, досягнула науковий ступінь доктора філології. Одружившись з Олегом Ратичем, доктором хемії, виїхала до США та поселилася з родиною в штаті Нью-Джерсі.

Вродовж тридцять п'ять років викладала в Ратгерс-університеті німецьку мову і германістику, де за свою віддану працю була відзначена нагородами та призначенням. Очолювала американську Асоціацію викладачів німецької мови та була членом професійних організацій.

Д-р Іванна Ратич брала активну участь в українському громадському житті, особливо в жіночих організаціях: була секретарем Міжнародної Ліги Жінок в Європі, членом управи Об'єднання Українських Жінок на еміграції, а після приїзду до США довгі роки працювала в головному проводі Союзу

Проф. д-р ректор УВУ Іван Мірчук із дружиною проф. Марією.

Українок Америки, СФУЖО та в Світовій Організації Матерів.

Добрый приклад жертвенної праці для свого народу, д-р Іванна Мірчук-Ратич взяла і від батька, невтомого трудівника на ниві української філософії, і від свекрухи Ганни Дмитерко-Ратич, учасниці українських Визвольних Змагань 1918-20 років, незабутнього четаря Українських Січових Стрільців.

Провід Українського Вільного Університету і управа Фундації УВУ в Нью-Йорку глибоко вдячні достойній фундаторці постійного Стипендійного фонду ім. д-ра Івана і Марії Мірчуків, з якого користатимуться молоді сили української науки і культури.

Оксана Луцька,
м. Нью-ЙоркНадія Банчик,
кореспондент
„Свободи“

порівняно невелика, однак активна й цікава. Її неодмінною складовою частиною є 107-й Відділ Союзу Українок Америки, який носить ім'я Лесі Українки.

Тут, серед членок Союзу, почувуюся, ніби на далекій Батьківщині. Добірня українська мова. Деяким українським урядовцям не завадило б повчитися мови в цих людей, одні з яких понад півстоліття тому змушені полишити Вітчизну, а інші народилися вже тут, за океаном. Чудові пікніки двічі на рік, відпочинок та спілкування серед розкішної каліфорнійської природи, ласування неповторними українськими стравами, що дбайливо приготували наші господині. І звісно, добрі справи для громади і нашого народу, а також підтримка новоприбулих українців...

Відділ забезпечує стипендіальний фонд для українських студентів, з якого фінансується навчання студентів у вищих навчальних закладах України (щорічно близько 600 доларів) та поза її межами (з Бразилії та Аргентини); надсилає також грошову допомогу (близько 300 дол. на рік) для пенсіонерок, членок Союзу Українок міста Миколаєва в Україні.

А в цьому році Союз Українок Америки, відповідаючи ділом на страшні вістки з Батьківщини, що діти з часто непритомніють у школах від голоду, започаткував програму “Молоко та булочка – наймолодшим школярам України”. Довідавшись про цю акцію, наш відділ негайно приєднався до неї. Вирішили щомісяця збиратися додатково, поєднуючи спілкування й цікаве дозвілля із збиранням пожертв спеціально для цієї програми. Водночас членки відділу надають допомогу тим, хто приїжджає з України сюди чи то на постійно, чи тимчасово. А таких людей чимало. Збільшується, зростає українська громада Америки, приймаючи до себе тих, хто за інших умов на Батьківщині міг би вивести українське суспільство до перших лав світової цивілізації та культури...

Однак доля мешканця України сьогодні тяжка й невизначена, в більшості нема виразного майбутнього, – і тисячі опиняються за океаном, у чужому, незвіданому світі. Хто допоможе їм влаштуватися, як не українська громада? Тут зустрінуть новоприбулих від широкого серця, допоможуть знайти дах над головою, а часто – й першу роботу. Робиться все це “неформально” – через спілкування, відвідини, добру пораду.

На моїх очах союзнянки нашого відділу допомогли українській родині зі Львова. Зеня М. працювала на батьківщині інженером, її

Маленька Україна
в Північній Каліфорнії

чоловік Василь – працівником на заводі. Через економічну кризу завод закрився, не стало праці й для Зені. Родина вирішила шукати долі за океаном. Двоюрідний брат допоміг дістатися до Америки. На перших порах мешкали безкоштовно в хаті однієї з найстарших та найактивніших членок Тетяни Татарко. Допомогли союзнянки речами щоденного вжитку, добрими порадами. Знайшли першу працю. Так крок за кроком входить нова американка-українка до Нового Світу. Згодом приїхав чоловік. Тепер Зеня працює та водночас опановує комп'ютер. На цей рік Зеню обрано секретаркою відділу.

Відділ ч. 107 цього року святкуватиме 30-річний ювілей. У той, вже далекий, рік зійшлися на сходинах Тетяна Татарко, Галина Маренін, Ольга Келлі, Ольга Лукач, Галина Стеців, Слава Орінчук, Віра Зубрицька – й вирішили об'єднати зусилля, щоб передати своїм дітям рідну культуру, не втратити безцінні скарби предків. Приєдналися до Союзу Українок Америки, що провадив таку програму. Так виник у Сан-Хосе український дитячий садочок, або, як він тоді називався, “Світлиця”. Швидко піросли діти, “Світлиця” перетворилася на суботню школу. Навчали їх ентузіясти – Слава Орінчук, вчителька за фахом, дружина професора університету в Санта-Клара, та Віталій Візир. А поки їхні діти навчалися, мами сходилися, обговорювали поточні справи, відзначали свята.

Так було запалено маленьке вогнище рідної культури. Ніхто з засновниць 107-го Відділу Союзу Українок Америки, напевне, навіть уві сні не міг собі уявити, що доля та історія подарують їм можливість поїхати у державу під назвою Україна, і все ж мрія побачити країну своїх предків надавала наснаги та енергії молодим у той час мамам.

Їхні діти сьогодні вже самі стали батьками та дбайливо зберігають надбання попередників і передають їх далі естафетою генерацій. Деякі з представниць другого покоління членок 107-го Відділу вступили до Союзу Українок, продовжують справу батьків. Серед них – Наталія Сидір, Ірена Суганов, Мирослава Бетлі, Зоряна Яримович. У “Світлиці” тепер їхні діти прилучаються до українських мовних та культурних надбань. Мирослава до того ж створила маленький ляльковий театр, який дає дитячі вистави, зокрема до кожного свята Галовін, цікаво використовуючи традиції українського народу та країни, де живемо. Однак ядро відділу складають ті ж самі “піонерки”. Вони пронесли упродовж цілого свого життя міцну дружбу й заангажованість у справах і долі рідного народу. “За 30 років спільної справи ми жодного разу не посварилися”, – сміючись, згадує Тетяна Татарко. Проте невблаганний час бере своє. Пішли з життя Слава Орінчук, Галина Стеців, Ольга Лукач – найстарша з

(Закінчення на стор. 20)

Наш Тарас Шевченко і наші діти

Кожен місяць в році для кожної людини є якимось знаком, символом, назавжди пов'язаним з певними подіями і враженнями. Водночас є місяці загальнонаціонального значення і особливого емоційного забарвлення. Для нас, українців, одним з них є березень з його традиційними Шевченківськими днями, однаково близькими і дорогими для усіх поколінь. Вже понад століття український Геній хвилює наші уми і серця, його творчість стала предметом глибоких наукових досліджень, однак в той самий час вона належить народові, належить нашим дітям – не тільки як предмет науки, а й як могутній і незмінний виховний чинник.

Як і кожного року, до цих березневих днів ретельно готувалася Школа українознавства Товариства «Самопоміч» в Нью-Йорку, одна з

найстарших та найбільших суботніх шкіл у системі Шкільної Ради УККА. Директор школи мгр. Ольга Кекіш уміло спрямувала на підготовку до Шевченківських відзначень усі творчі сили учителів, учнів і батьків.

Дружно зійшлася вся шкільна громада в суботу, 18 березня, щоб почути вічно живу Шевченкову поезію. Після слова мгр. О. Кекіш про Тараса Шевченка учні молодших і старших класів з надхненням читали вірші Кобзаря та багатьох інших українських поетів. Просто не можна не похвалити за добру дикцію восьмиклясницю Наталю Лисецьку і десятиклясника Івана Кіналя. Гарну українську мову і вимову продемонстрували учні 7-ої класи, які читали „Гамалію“. Чудовим був виступ соловейків-дошкільнят – Ганнусі Грабовської, Василя Ганущака, Юлі Сікори,

Насті Лівші, а також найменших – Андріяна Івашківа, Вівіани Базарко, Андріанки Ільницької, Олівера Черника, Іванни Кіяшки, Остапа Войнаровського. Вони заслужили собі бурхливі оплески.

У програмі Шевченківських днів була також виставка дитячих малюнків. Знайшлися серед них дуже цікаві, талановиті – це зокрема малюнки Маркіяна О'Конела, Олі Кушнір, Остапа Гладуна, Павла Янчишина, Олі Клетцун, Іванка і Олега Андрійовичів, Софійки Вовк. Закінчилася програма Шевченковим „Заповітом“.

Присутні батьки і гості висловлювали ширю вдячність за підготовку цього свята директорів школи мгр. Ользі Кекіш, учителям Іванові Бернадському, Ларисі Сонній, Я. Куницькій, М. Олинець, І. Сарамачі, М. Витвицькій, М. Лисецькій, Д. Бідник, У. Ганущак, К. Головатій.

Еріка Слущька

Співають дошкільнята.

Виступають учні другої класи.

Учні старших класів читають Шевченкову поезію.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

13 травня – концерт Молодіжної симфонічної оркестри під диригуванням Адріана Бриттана в Ратгерському університеті, Нью-Брансвік, Н.Дж. Тел. (908) 771-5544.

13 травня – концерт хору „Сурма“ з нагоди 50-річчя в Культурному осередку парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго (2247 West Chicago Ave.). Поч. о 6-й год.

13 травня – христини нового 125-го Відділу СУА в Пластовій домівці Нью-Йорку (140 Друга Авеню). Початок о 6-й вечора.

14 травня – ювілейна конференція з нагоди 100-ліття Василя Чапленка в будинку УВАН (206 West 100th Street, New York). Початок о 2-й год.

15 травня – речення зголошень у пластові табори і вишколи. Докладна інформація – на рекламних сторінках „Свободи“.

20 травня – загальні збори НТШ в Америці в будинку НТШ в Нью-Йорку. Початок роботи секцій о 10-й годині. Збори о 1:30 по полудні.

21 травня – відзначення 75-ліття СУА (Окружна управа Нью-Джерсі). Св. Літургія в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку об 11:30, святкування в Українському Народному домі в Ірвінгтоні о 1-й год.

21 травня – концерт Оксани Кровицької в Українському Інституті Америки (2 East 79th Str., New York). Поч. о 3-й год.

21-23 травня – ювілейний з'їзд українських шкіл табору „Міттенвальд“, Німеччина, на Союзівці. Тел. (914) 626-5641. Факс (914) 626-4638.

28 травня – з'їзд учнів парафіяльної школи при Церкві свв. Петра і Павла в Коговзі, Н.Й. Тел. (518) 235-5951.

3 і 4 червня – святкування 75-ліття СУА в Українському Народному Домі (140 Друга Авеню в Нью-Йорку), виставка світлин з життя округи, дитячої літератури.

11-16 червня – з'їзд Товариства сеньйорів УНС на Союзівці. Телефон (914) 626-5641.

Українську радіопрограму „Голос України“ можна слухати в околицях Нью-Йорку і Нью-Джерсі щосуботи від 2-ї до 3-ї години на хвилях 1430 АМ. Керівник Петро Рибчук. Тел. (201) 246-0109.

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?“ є додатковим джерелом інформації і розміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами (тел. 973-292-9800, дод. 3040).

УКРАЇНА І СВІТ

Україна потребує об'єктивної історіографії

До Міжнародного конгресу українських істориків в Чернівцях

Програму цього конгресу готували авторитетні наукові установи: Світова Наукова Рада при СКУ, Міжнародна асоціація українців, Інститут української історії НАН України, Інститут української археології і джерелознавства НАН України, Історична секція Української Вільної Академії Наук у США, Українознавчий науковий інститут ім. І. Крип'якевича, Наукове Товариство Шевченка у Львові, НТШ в Канаді, Європі і Польщі, Осередки Історичного товариства ім. Михайла Грушевського у Чернівцях, Києві, Львові, Одесі, Харкові, Дніпропетровську, Острозі, Дрогобичі, Ужгороді, Харкові, Черкасах і Луцьку.

Перший цикл доповідей буде присвячений українській історіографії на переломі ХХІ століття. Мова йтиме про головні теми національної історії, починаючи від наукової схеми історії України, етногенези українського народу – до аналітично-синтетичного дослідження усіх державних і бездержавних періодів української історії в контексті світової історії. Другий тематичний цикл присвячений впливові Християнства на українську історію в площинах – церковній, соціологічній, політичній, культурній та інших аспектах. Наступний цикл присвячений Другій світовій війні і Україні в політичному, мілітарному, дипломатичному та інших аспектах. Етноцид українського народу в цьому періоді його історії – тема окремого обговорення. Це також стосується українських військових формацій, що діяли в тому часі – Карпатської Січі, збройних відділів ОУН Поліська Січ – УПА, Української Повстанської Армії. Тематична сесія, у співпраці з польськими універси-

тетами присвячена дослідженню взаємин українців і поляків в ХІХ і ХХ століттях.

Передбачаємо участь в конгресі 16-19 травня від 200 до 250 істориків та інших дослідників. Бюджет скликання Історичного конгресу становить 8,000 американських доларів – цієї суми покищо не вдалося нам зібрати. Тому просимо громадян і українські фінансові та інші установи скласти одноразові добровільні пожертви на проведення конгресу, а також видання конгресових доповідей. Пожертви на УІТ в Америці і Наукову Раду СКУ в Торонто, із зазначенням – „На конгрес істориків” можна відтягати від податків. Ми віримо, що українська громадськість зрозуміє значення і вагу цієї першої Міжнародної конференції істориків в Україні.

Лише на правдивій історичній основі можна будувати українську національну культуру і розвивати українську державність. До сьогодні, як знаємо, фальсифікується історія України в посткомуністичній Росії та інших країнах. Це негативно впливає на розбудову української державності і всіх атрибутів суспільно-державного життя.

Добровільні датки просимо висилати на таку адресу: c/o Ukrainian Historical Association, Ukrainian Historical Congress P.O. Box 312, Kent, OH 44240 USA. В Канаді можна надсилати пожертви на: World Scholarly Council of UWC for Historical Congress 295 College St., 3rd Floor, Toronto, ON M5T 1S2.

Любомир Винар,
співорганізатор Міжнародного конгресу істориків

Україна в інтеграції

(Закінчення зі стор. 1)

ня. Крім того, Україна зацікавлена в чужоземних інвестиціях.

Уряд активно працює над створенням необхідних умов для їх залучення. Але, насамперед, також треба створити умови для вкладання коштів внутрішніх інвесторів в українську економіку.

Президент видав Указ про легалізацію доходів, з яких не платилися податки. Всі ці кроки спрямовані на створення умов для внутрішнього інвестування, а якщо такі умови будуть створені, то придуть й інвестори з-за кордону. Міністер запевнив, що сьогодні уряд зробив все, щоб усунути проблеми в здійсненні домовленостей у сфері торгівлі з Європейським Союзом. Залишилися тільки законодавчі питання і в зв'язку з цим створена програма з подання законопроектів до Верховної Ради, в рамках якої з'ясовуються умови інвестування в Україну.

Оцінюючи надійність українських кордонів, міністер повідомив про укладання договорів про кордон з усіма західними сусідами, ра-

тифікацію парламентом договору про кордон з Молдовою, завершення процесу роззброєння кордону з Білорусією. В ході недавньої візиту Володимира Путіна було домовлено про завершення роззброєння сухопутного кордону з Російською Федерацією (1,500 кілометрів) і є сподівання зарушити з “мертвої точки” питання розподілу акваторії Азовського моря, Керченської протоки і континентального шельфу Чорного моря.

Візита В. Путіна показала, що це лідер, з яким можна вирішувати питання – потрібна лише політична воля, сказав міністер, додавши, що не потрібно висувати претензій до Росії за колишні злочини – відповідальність мають нести радянська система і Комуністична партія. Бо якщо шукати ворогів серед національностей, то наслідком може бути те, до чого прийшли на Балканах.

Борис Тарасюк також повідомив журналістам, що 1 травня він мав зустріч з постійними представниками Ради Безпеки, де обговорювалася можливість проведення зустрічі РБ в рамках зустрічі ООН, запланованої на початок вересня цього року.

Учасники конференції відповідають на запитання журналістів.

Першим допоміг...

(Закінчення зі стор. 6)

Додаю копію відомости про одержання грошової допомоги родичами шахтарів, що загинули на шахті ім. Баракова. Кожний одержувач пред'являв паспорт і розписався у відомості

(Від редакції: „Свобода“ подає з цього документу лише прізвища тих, що отримали гроші та ступінь їхньої спорідненості зі загиблим).

Лупікова Л.Д., мати
Акулинич Т.А., дружина
Альохіна Т. П., дружина
Белевцева, Т. В., дружина
Белоусова О. М., дружина
Бешлева С. А., дружина
Бойченко Г. В., дружина
Боднар О. В., дружина
Бородай І. М., дружина
Борисова Л. І., сестра
Бородіна О. М., дружина
Бикова А. П., дружина
Васильєв Б. М., батько
Вдовиченко З. К., дружина
Войтенко Л. В., дружина
Філінська О. А., дружина
Висоцька Г. В., дружина
Гайдук А. Й., дружина

Горбачевська А. М., дружина
Горбачевська К. Д., мати
Хохлова Т. В., мати
Дорофєєва Р. К., мати
Дронова О. В., дружина
Думич Л. О., дружина
Єздакова Г. О., дружина
Забулдигіна О. М., дружина
Зінченко А. М., дружина
Іванова Г. І., дружина
Касінова Є. З., дружина
Касінов О. М., син
Кириченко Г. В., дружина
Зубарева Т. В., сестра
Кононович Н. О., дружина
Кракатиця І. А., дружина
Кубрицька О. А., дружина
Чистова В. А., мати
Кузнєцова М. І., мати
Кузнєцова Н. П., дружина
Косенко О. Б., дружина
Блискова Л. М., мати
Скорик Н. І., тітка
Кикоть А. С., дружина
Лахно Л. М., дружина
Сербасєва М. І., подруга життя
Лічангюк А. М., мати
Бабич Л. І., подруга життя
Маркешин І. О., син
Мартінова С. А., дружина
Махія Г. І., мати
Мінаєва С. І., дружина
Мардус Н. І., сестра

Некрасова І. П., дружина
Нікіфорова Т. В., дружина
Новоїдарцева Т. П., дружина
Овчарова Г. Ю., дружина
Олеферовська О. П., мати
Панкова Т. В., дружина
Пестрова Л. Б., дружина
Петрова Т. М., дружина
Пікалова З. І., мати
Піскунова О. Д., дружина
Плісс О. П., дружина
Полтавцева Т. П., мати
Решетнікова Л. М., дружина

Румянцева І. Ю., дружина
Тесля Л. П., дружина
Тюлякова О. М., мати
Русина С. О., тітка
Хрякова Т. В., дружина
Черкасова Л. В., дружина
Черкесова О. В., дружина
Черкесова Л. О., мати
Скляр С. О., дружина
Шувайло В. М., дружина
Шумик Л. В., дружина
Соловій Л. С., теща
Янковська І. Ф., дружина

Екзекутиві Злученого
Українсько-Американського
Допомогового комітету

Подяка

Керівництво шахти, рідні і близькі загиблих щиро вдячні вам за чуйність і співчуття до страшного горя, яке спіткало нашу шахту.

Ваша фінансова допомога у розмірі по 200 дол. США на кожному сім'ю загиблого шахтаря і по 100 дол. США (загальна сума 16 тисяч 700 доларів США) для семи травмованих шахтарів, які знаходяться в лікарні, є для нас великою і моральною підтримкою.

Як казав Тарас Шевченко, наш улюблений поет, „у кожного своя доля і свій шлях широкий“. Нехай нашу землю прикрашають такі прекрасні люди, які своїм життям і справами освітлюють дні і ночі, несуть добро, мир і злагоду!

Ми бажаємо вам успіхів у вашій благодійній діяльності!

Хай щастить вам у житті, праці на життєвій дорозі!

Із глибокою повагою і вдячністю,

Володимир Фуке,
голова комісії з надання гуманітарної допомоги та контролю за розподілом шахти ім. Баракова ДХК „Краснодонвугілля“

Українські рушники в Ізраїлі

Світлана Глаз

„...Простелю, наче долю...”

Коли я була маленькою, мама щороку наприкінці літа привозила мене в село на всю зиму, ще й на весну. Довкола мене були усі будні і свята повсякденного сільського життя: земляна долівка, кабанчик в сінцях, а над ним – кури на сідалі. В хаті на печі – горіхи, насіння, в глиняній макітрі – печені без цукру сливи, на покуті – ікони і рушники.

Я завжди милувалася рушниками, хоча й не намагалася запам'ятати вишиті на них імена: такий був звичай на хуторі, з якого мій дідусь привіз у село свою дружину. Рушники вишивали ще її мама та бабуся. Один з них я привезла з собою до Ізраїля. Він витканий на спеціальному верстаті. На білому полотні – червоні мережки, а поміж ними – ряд жоржин і малів, перебитий чорними ромбами. Більше червоного кольору, за ним – білий, і зовсім

“Маю надію, що мої рушники стануть першими експонатами Українського дому, який створюється в Ізраїлі”, – Світлана Глаз.

мало чорного. Такі рушники ткали до весілля. Його і подала сватам бабуся, коли вони прийшли до хати. Рушникові понад 150 років і вишивали його на Сумщині. Коли я жила і працювала в Україні, якось довелося чути історію одного палкого кохання парубка до дівки, яким не судилося бути разом. Мені сказали, що в селі Вишнополь живе бабця Поля. Її всі знають за добрі вірші, які вона складає і читає, а писати не вміє. Її хату я знайшла зразу, зайшла. Біля хати побачила стареньку, худеньку бабцю (88 – це вік!). І почула хвилюючу розповідь про те, як любила бабця Поля парубка Ореста, як потайки стояла з ним до ранку, як вони мріяли про спільне життя, діточок, власну хату. Та парубок Орест, хоч і був закоханий у Поліну, але піти проти батька не наважився, тому й одружився з іншою. І садибу добру мав, і дітей, і онуків, а тепер і правнуків. Вже він удівець кілька років. А бабця Поліна береже в пам'яті кожне слово, кожну зустріч, живе спогадами, так і не створивши власної родини. Та ще рушник залишився, який вишивала для милого Ореста. „Віддаю його вам, бо ви любите село і все, що з ним пов'язане”, – сказала мені бабця. „Але ж це ваша пам'ять”, – запротестувала я. „Тепер у мене не лише пам'ять, тепер у мене вже є мій Орест, – сумовито посміхнулася бабця Поля. – Він живе у своїй хаті, а я – у своїй. Але ми зустрічаємося і говоримо, говоримо...” Я щаслива тим, що маю той рушник, вишитий традиційним хрестиком, червоними і чорними нитками на білому полотні. Неначе передбачаючи свою долю, бабця Поля використала більше чорних кольорів, бо це, звісно, журба. Ще

Українські рушники (зібрання авторки).

одному рушникові – 90 літ. Але його цінність – в роботі рук. Бабця Уляна, нині уже покійна, розповідала, що це перша її робота голкою та витягнутими з полотна нитками. Щоб правильно витягати нитки з полотна, потрібен особливий хист, а щоб зафіксувати малюнок – неабияке його відчуття в уяві, тверда рука і добрий зір. Адже вишивали, ткали, прали лише довгими зимовими вечорами, коли не було роботи на садибі. А вечори були, звісно, при каганці.

Дядина мого батька Оксана якось подарувала мені рушник зі словами: „Сама сіяла льон, збирала, тіпала, ткала полотно і вишивала. Було мені тоді 16 років”. Рушникові тепер – 71 рік. Полотно невідбілене – це прикмета того, що сім'я жила бідно і не мала левади з копанкою. Тонесенька мережка червоних і чорних листочків, однакових за розміром... Їх вишивала ще дівчинка-підліток, яка ставала вже на порі дівочтва, але серце її ще не знало першого кохання. Такий стиль притаманний Київщині.

Ткані рушники – це, так би мовити, вищий стиль рушникового мистецтва, який свідчив про матеріальне благополуччя сім'ї. Вони були складовими посагу, який давали за нареченою. З них читалися традиції даної місцевості. А ось шматок дитячого рушника на стіні. Коли дорослі жінки ткали „дорослі” вироби, дівчаткам, яких змалку привчали до всякої домашньої праці, в тому числі і рушникових справ, дозволяли вишивати ось такі „несерйозні” малюнки на коленкорі. Житні колоски, волошки, кручені паничі, берізка... Все, що квітло і буяло в пам'яті, в уяві сільських жінок, – кохання, надії, незгоди, туга – виливалося в малюнках на рушниках, прошвах, мереживі, яке завжди доповнювало рушники. Це був шматок полотна, якому можна було довірити найпотаємніші думки, вагання, те, що не прийнято було розповідати ні матері, ні подрузі, ні старшій сестрі. Рушникам вони довіряли свою жіночу долю.

Я бережу цей скарб і маю надію, що мої рушники стануть першими експонатами Українського дому, який створюється в Ізраїлі.

Єрусалим.

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Українці в долі кубинського хлопчика

Анатолій Гороховський

Під дулами автоматів

Все в Америці є, але такого ще не було, принаймні за моєї пам'яті. Вдосвіта 22 квітня один з будинків південного міста Маямі, оточив збройний загін Еміграційної служби США. Учасники небаченої досі операції миттю вдерлися до кімнати, в якій спав шестирічний Еліян Гонзалес, схопили його на руки і понесли до авто, яке їх очікувало. В ту ж хвилину воно загубилася в нескінченному потоці автомобілів.

На знак протесту кубинці, що живуть в Маямі, спалили американський національний прапор і оголосили про масовий перехід від Демократичної до Республіканської партії.

Коли на Кубі стало відомо про заходи, вжиті в Америці для повернення хлопчика батькові, то в Гавані відбувся масовий мітинг. Фідель Кастро у своїй промові заявив, що повністю підтримує заходи уряду США і впевнений в тому, що Еліян разом зі своїм батьком повернуться додому.

Ці події відомі всьому світові і сьогодні вже не є “гарячою” новиною Америки. Однак для української громади історія з кубинським хлопчиком нагадала подібну історію з українським хлопчиком.

3 різницею в 20 років

Кубинська діаспора використовує всі засоби для того, щоб Еліян залишився в Америці, часто згадуючи повчальну історію, яка у свій час сталася з українським хлопчиком Володимиром Половчаком. Люди старшого покоління добре пам'ятають хвилюючі події, які точилися 20 років тому навколо 12-річного Волтера, як американці називали Володю. Молоде покоління нічого про це не знає, і тому є потреба, принаймні коротко, відтворити події минулщини, тим більше, що вони в певній мірі аналогічні з долею кубинського втікача.

Отож повернемося на два десятиліття назад. У Самборі мешкала родина водія автобуса Михайла

Ця світлина зроблена у той день, коли Володимир Половчак вперше як громадянин США оформляв документи на право участі у виборах. Поруч – Юліян Куляс.

Половчака, яка складалася з його дружини і трьох дітей: 17-літньої доньки Наталки, 12-річного Володі та шестирічного Михайлика. На запрошення сестер глави сім'ї, які мешкали в США, січневим днем 1980 року Половчаки прибули до Чикаго. В короткому часі Михайло сів за кермо авто, дружина теж пішла до праці, а діти почали вчитися в школі. Здавалося, все сприяло родині, вона не зазнала труднощів, які випадали на долю українців попередніх хвиль еміграції.

Та недовго радів Михайло. Його подальша поведінка, як стверджують американські журналісти, була продиктована КДБ. Половчаки мусіли десь через півроку повернутися до Львова, щоб потім у радянських засобах масової інформації розповідати про злидене життя українців у Сполучених Штатах. Саме тому у травні Михайло звернувся до консульського відділу радянського посольства у Вашингтоні з проханням дозволити повернутися на батьківщину. З батьковим рішенням не погодилися Наталка та Володя.

13 липня 1980 року, коли в хаті нікого не було, вони швидко зібралися і втекли до родичів. Втративши сподівання самостійно знайти дітей, їхній батько звернувся за допомогою до поліції. За тиждень поліція повідомила, що дітей знайдено, попередивши водночас, що вони не хочуть повертатися додому, а натомість звернулися до американського уряду з проханням надати їм політичний притулок.

Справа набула широкого розголосу, щодня в газетах, в телевізійних програмах і по радіо розповідалося про неповнолітнього ще Володю. Громадськість Америки близько до серця сприйняла долю українського хлопчика. Багато людей прислали йому гроші і навіть пропонували сховати його, щоб унеможливити насильне повернення додому. Міністерство закордонних справ Радянського Союзу надіслало посольству США в Москві ноту протесту і зажадало припинити “свавілля над Половчаками”. На цьому не обмежився тиск на уряд Америки. В короткому часі до Вашингтону надійшло ще дві радянські ноти з рішучими вимогами дозволити родині Половчаків у повному складі повернутися на батьківщину. У судових установах штату Ілліной впродовж кількох років тривав розгляд справи Володимира. Тим часом, його батьки в серпні 1981 року повернулися в Україну.

В кінцевому підсумку Володимир став громадянином Сполучених Штатів Америки. Цьому сприяло рішення Федерального апеляційного суду, який постановив, що діти мають такі ж права, як і дорослі, на одержання політичного притулку, якщо вони розуміють, що при поверненні на батьківщину їх будуть там переслідувати. Таким чином, тепер малолітні громадяни можуть отримувати політичний притулок у випадках, подібних до Володимира

(Закінчення на стор. 17)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Енеїда” І. Котляревського в театрі „Арабески” з Харкова

Харківський молодіжний театр-студія „Арабески” приїхав до Клівленду вже вдруге, цим разом – з „Енеїдою” І. Котляревського за сценарієм і режисурою Світлани Олешко. Театр-студія почав працювати в 1993 році при Харківському державному університеті і вже має за собою поважні успіхи. Започаткувала його мала група студентів факультету драми під керівництвом С. Олешко. Засновники театру в умовах зрусіфікованого Харкова, без жодної матеріальної допомоги перемогли усі труднощі і зуміли вийти на міжнародне поле, гідно репрезентуючи відроджений український театр.

Чотири роки тому, після вистави за драмою М. Хвильового, наша публіка була захоплена, овації не стихали, і тоді С. Олешко заповіла, що театр прибуде до Клівленду з новим репертуаром. Й ось 27 березня цього року клівлендська громада знову вітала акторів театру на сцені Свято-Покровського центру в Пармі, як давніх своїх друзів. Клясична епічна поема Віргілія, перелицьована на український лад І. Котляревським, перейшовши через режисуру С. Олешко, набула ще більше гумору. Роль Енея виконує не провор-

ний і сильний козак, але невеличка і енергійна жінка – Наталія Цимбал. Три інші актори: Руслан Николенко, Вадим Коробка і Армен Калоян виступають в ролях Венери, Зевса, Дідони, Латинія. Отже, „Енеїду” С. Олешко поставила не за традицією, а в дусі модерного театру. Перебування троянців в царстві Дідони, в царстві Латинія, небезпека з боку богині Цірцеї, подорож Енея до пекла – усі ті сцени чергувалися з надвичайною легкістю, добірною хореографією, переплетені діалогами і народними піснями. Гра акторів була на високому професійному рівні.

На особливе признание заслуговує керівник театру С. Олешко, адже „Арабески” сьогодні не поступаються перед найцікавішими молодіжними театрами Заходу.

Наступного дня по полудні театр виступив з дитячою програмою – для шкільної дітвори при соборі св. Йосафата.

Театр „Арабески” чекає славне мистецьке життя, тож побажаймо йому на цій дорозі надхнення, витривалості і непохитної вірності українській національній культурі.

Євген Бачинський,
Клівленд, Огайо

Закінчився музичний сезон в УІА

Головним виконавцем в останньому в сезоні концерті камерної музики Українського Інституту Америки, що відбувся в суботу, 15 квітня, був Вангард-квінтет з участю директора з програми музичних імпрез УІА Миколи Сука та голови майстер-класу в Лондоні Норми Фішер.

Вангард – це ансамбль духових інструментів, в який входять Ген Шінкай – флейта, Жакелін Лсклер – гобой, Дейвід Грешам – клярнет, Грег Смит – валторна і Мартін Куусманн – фагот. Свій концерт вони побудували так, що першою та останньою точкою були твори французьких композиторів-сучасників: Жака Ібера і Френсіса Пуланка.

Ібер спочатку був прихильником імпресіонізму Дебюссі, а „Три короткі п'єси” з 1930 року скомпонував уже в неокласичному дусі, з блискучо-барвистою інструментацією, де панує ладова поміркованість, консонантна гармонія з досконалою музичною формою. Секстет для фортепіано і духового квінтету Френсіса Пуланка був наглядним контрастом. Фортепіанову партію виконувала Норма Фішер, талановита піаністка зі столиці Англії.

Виконання Секстету ансамблем

з її участю дало можливість оцінити індивідуальність піаністки та її досконале знання музичних ідеалів Пуланка. В своїй творчості Пуланк виступав проти романтизму та імпресіонізму і пропагував музику радше легку і доступну, з великою дозою гумору.

Гра духових інструментів відзначалася добрим динамічним баянсом і злагодженістю, заховуючи при тому характерний тембр кожного інструменту.

Між тими французькими творами були два шедеври Віденської клясики: Квінтет Моцарта для фортепіано, гобоя, клярнета, фагота і валторна, в якому фортепіанову партію виконала Норма Фішер, а Квінтет Бетговена, написаний для такого ж складу і майже тотожної форми і тієї самої тонації – у виконанні знаменитого піаніста Миколи Сука.

Маштабний твір Бетговена з його симфонічною формою наглядно різниться від квінтету Моцарта, який є кращим зразком камерної інтимності. Микола Сук у виконанні Квінтету Бетговена виявив характерну силу та інтенсивність, яка надала його грі глибокого вислову та життєдайного пульсу.

Богдан Марків

Творчі пошуки майстрині із Чикаго Ганни Кульчицької

Потяг до вишивання Гануся (з дому – Ганна Кіт, народжена в Галичині, на Самбірщині) відчула в 6-літньому віці. Ніхто її не вчив. Просто взяла нитки і почала „малювати” свої дитячі узорі. Очевидно, народилася з талантом художника. В 16-літньому віці дівчина-бойкиня опинилась в Німеччині – в числі тисяч інших остерайбартерів. Працюючи в наймах у німецького пана, стала обшивати його дітей, вишивати, моделювати. І вже в таборі для переселенців (Швайнфурт) продовжувала працювати в трикотажній і вишивальних майстернях, а паралельно студіювала курси українознавства.

Опинившись з чоловіком в Чикаго, де проживає з 1953 року, була вже вмілою майстринею – шила, вишивала, кроїла, моделювала, зокрема стилізовані українські сукні з вишивкою. Скоро стала однією із найвідоміших в Чикаго, а пізніше й за його межами, майстринь-вишивальниць. Найвибагливіші жінки намагались замовити саме у неї авторську вечірню сукню, сорочку, запаску. Якщо систематизувати її вироби за традиційними ознаками вишивок певних районів України (Наддніпрянина, Прикарпаття, Закарпаття, Волинь, Поділля, Слобожанщина), то перед очима постає вся Україна.

В 1974 році в Чикаго відбулась перша авторська виставка стилізованих вишиваних суконь Г. Кульчицької, заходами Сестрицтва Покрови Пресвятої Богородиці. З того часу в творчій практиці мисткині понад 30 авторських виставок. Найпам'ятнішою з них була виставка у Львові в 1994 році, яка зібрала багато захоплених, вдяч-

них відгуків преси та відвідувачів. Там же Ганна Кульчицька отримала пропозицію голови Спільки майстрів народного мистецтва України Володимира Прядки організувати виставку в Києві та видати альбом вишиваних нею орнаментів, що, на превеликий жаль, до цього часу не реалізовано через брак коштів.

Велика заслуга Г. Кульчицької, як дизайнера і модельєра, у відновленні багаточисленних зразків одягу епохи Київської Русі. Вона сама із придбаних нею тканин виготовила 26 зразків одягу того часу, в тому числі святкові шати київських князів, убрання боярів, княгинь Ольги та Анни, знаті, воїнів і т. д. Всі були використані учасниками театрального дійства Чикагського танцювального ансамблю „Україна” під час гастролей по США і Канаді в рік відзначення 1000-ліття українського християнства. Окрім цього, вона протягом довгих років „одягала” численні хорові колективи „Прометей” в США і Україні. Як дизайнер, Г. Кульчицька відновила і поширила власноручно 35 народних українських костюмів XVII–XVIII століть. Вона створила і виготовила багато церковних обрусів, єпископських і дияконських риз, фелонів, стихарів, хоругв, якими користуються в США, Римі, Канаді, Польщі та інших країнах.

Є ще одна незвичайна сторінка в творчій біографії нашої героїні, яку можна висловити одним друкованим рядком, але котра забрала в неї 12 літ, а саме: пошуки і опрацювання великої кількості літератури, роздумів, узагальнень, записів і їх систематизація. Тобто, все те, що в 1995 році стало книжкою „Орнамент Трипільської куль-

тури і українська вишивка XX-го століття”. Все почалось з досконалого вивчення історії вишивки взагалі і української зокрема. Постає запитання: що сховано за часто химерним плетивом, загадковими знаками, лініями наших національних вишивальних узорів, і яких давен вони сягають? І дослідниця-ентузіастка відкрила для себе, що сучасна українська народна вишивка має багато спільного з орнаментами кераміки Трипільської культури, більш того – сягає доби неоліту. Отож орнаментам нашої вишивки по п'ять і більше тисяч років. Така ідея цієї книжки, що подає короткий опис 32 культур, свідчення яких знайдено на території України, починаючи від Мадленської доби палеоліту (25–8 тисяч літ до н. е.) і закінчуючи Сарматською та Зарубинецькою (3–2 ст. до н. е.). І все це з наголосом на дослідження знаків, орнаментів, символів, знайдених на предметах археологічних розкопок і порівняння їх зі збереженими у вишивках. За 12 років нею простудійовано 40 наукових джерел з університетських, публічних, приватних бібліотек англійською, німецькою, слов'янськими мовами.

Г. Кульчицька продовжує, в міру своїх сил, творчу діяльність. В неї є учениці. Останні кілька років щорічно проводила семінари для любителів вишивки при Українському інституті святого Володимира в Торонто (Канада). Для музею, що теж при цьому інституті, виготовила зразки жіночих уборів голови Закарпаття (буденні, святкові, шлюбні), а також перемітку Подільщини. Майстриня володіє цінною колекцією українського народного одягу XVII–XVIII ст. різ-

Ганна Кульчицька.

них регіонів України, рідкісних старовинних рушників.

Г. Кульчицька нагороджена грамотою Іллінойського уряду. Цікава і доречна деталь: в свій час дружина американського сенатора Персі настільки була захоплена українським стилем, що запропонувала майстрині послуги манекенниці її робіт. І ще один штрих: ім'я Г. Кульчицької є в числі відомих українських діячів Чикаго, занесених у щойно виданий альбом і каталог згідно з американським урядовим проєктом „Генерація. Документи про українців Чикаго” – за авторством Орісі Антонович і Лялі Кучми.

Найбільшою приємністю для майстрині стало щойно одержане звання Почесного члена Спільки майстрів народного мистецтва України, визнання її особистого внеску в розвиток, дослідження і розповсюдження в світі одного з найчудовіших мистецьких скарбів українського народу – вишивки.

Л. Коваленко

ЗВІДУСІЛЬ

Журналісти називають ворогів преси

Згідно з повідомленням комітету захисту журналістів, президент Югославії Слободан Мілошевіч, духовний керівник Ірану аятолла Алі Хаменеї і Фодай Санког, провідник повстанців у Сьєрра-Леоне, потрапили цього року до списку „10 головних ворогів преси“. Згаданий комітет, який діє у Нью-Йорку, інформує, що повстанці Революційного об'єднаного фронту Ф. Санкога стратили щонайменше вісім журналістів у 1999 році. У цьому ж списку знаходимо також імена президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва, президента Анголи Хосе Едуардо дос Сантоса. Крім того, дехто фігурує в безславній десятці вже вдруге – це Президент Перу Алберто Фуджморі, прем'єр-міністр Малайзії Магадир Мохамад. Президент Тунісу вже третій раз у цьому списку, а президент Китаю – четверте. Прізвище Президента Куби Фіделя Кастро з'являється в цьому списку щороку – від його започаткування в 1995 році.

Зловживання ліками чи неправильна діагноза?

Американська академія педіатрів видала свої перші керівні вказівки для визначення хвороби розладу уваги у дітей (або посиленої активності). Сподіваються таким способом бодай частинно запобігти надмірному лікуванню та в той самий час упевнитися, що інші діти отримають потрібну допомогу. Досліди свідчать про надмірне вживання ліків, як Ріталін у лікуванні дітей зі згаданим розладом уваги.

У Вірменії звільнено прем'єр-міністра і весь уряд

Президент Вірменії Роберт Кочарян звільнив за махінації прем'єр-міністра Арама Саркисяна та його уряд. Згідно з Конституцією весь уряд мусить відійти, коли звільняють прем'єр-міністра. Як виглядає, це рішення пов'язане зі слідством стрілянини минулого жовтня у парламенті, де загинув прем'єр-міністр Вазген Саркисян – брат Арама Саркисяна, спікер і п'ять інших високих урядників.

Марш групи „Оранж ордеру“ в Дубліні не відбудеться

Протестантська група „Оранж ордер“ відкликала запланований на 28 травня марш в Дубліні, столиці Ірландії, котрий був би там першим цього роду від 1937 року. Іан Кокс, один з керівників групи „Оранж ордеру“, пояснив, що це зроблено через те, що цей марш було широко сприйнято як анти-католицький захід. Крім того, отримано ряд „образливих листів і телефонічних дзвінків“, а міська управа „залишила“ організаторів напризволяще. „Оранж ордер“ проводить сотні таких маршів у Північній Ірландії впродовж річного „сезону маршування“, котрий розпочався минулого тижня.

14 ТРАВНЯ – ДЕНЬ МАТЕРІ

Родилися жити, любити, добро творити

У рік, коли Союз України Америки відзначає своє 75-річчя, шляхетні засади цієї славної організації висвітлює вміщений нижче матеріал колишньої активістки США, сьогодні 99-річної Олександри Княжинської. Написаний він ще у 1962 році, однак в жодному своєму реченні він не втратив актуальності, тому ми присвячуємо цю публікацію Дню Матері.

В історії українського народу жінка мала завжди почесне місце. Її становище в родині й суспільстві було вище й краще, ніж в інших народів. Через постійні напади кочовиків та східних народів на українські землі в неї виробився незвичайний гарт.

Це не плекана жінка заходу, що жила для розривки, ані не вільничка жінка сходу. Українська жінка мусіла не раз власноручно боронити своє домашнє вогнище і через те виробила в себе рішучість і самостійність. Княгиня Ольга, як відомо, не тільки мудро правила державою, але принесла в Україну віру християнську. Жіночі постаті княжих часів – це виховниці й до радниці наших князів.

Жінки козацької доби були обізнані з політичними справами своєї країни. Дружина сотника Завісного Олена керувала обороною кріпости Буші в 1654 році й воліла загинути разом з дітьми, ніж піти в неволю. Дружина Семена Палія, „мати-полковнича“, як її називали, давала лад Правобережжю під час заслання свого чоловіка. Освічені жінки із шляхти й козацької старшини засновували монастирі й школи. Жінки-козачки вели ціле господарство під час довготривалих походів своїх чоловіків. І багато-багато ще інших прикладів зі славного минулого нашого жіноцтва.

Теперішня жінка має куди більше обов'язків. Жінка як мати, як дружина, як організаторка родинного життя і водночас громадянка, а дуже часто й заробітна сила, має завжди свої специфічні проблеми і тому потребує взаємодопомоги.

З цією метою жінки в цілому світі об'єднуються в клуби чи своїх організаціях, де легше ці проблеми гуртом розв'язувати.

Найсильнішою й найчисленнішою організацією українського жіноцтва в Америці є Союз України Америки (понад 70 відділів). В Канаді діють чотири жіночі рухи: Організація України Канади, Ліга Українських Католицьких Жінок, Об'єднання Жінок – ЛВУ і Союз України Канади. Є також українські жіночі організації в Австралії, Англії, Аргентині, Бразилії, Бельгії, Венесуелі, Німеччині і Австрії.

В 1950 році у Філадельфії утворено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУ-ЖО), яка репрезентує понад 15,000 жінок у вільному світі.

Завдання українських жінок і матерів на чужині є зовсім інакші, як ті, що були на рідних землях. Ми, насамперед, керуємося ідеєю – за всяку ціну зберегти наше національне обличчя й показати його чужинцям в якнайкращому освітленні.

Ми мусимо їм довести, що Київ і ціла наша прекрасна Україна та її народ – це не „Раша“. В умовах відділення Церкви від держави й свободи релігії мусимо зберегти

нашу Українську Церкву. Обов'язком української жінки є зберегти серед нас і в наших родинх нашу співучу мову, наші прекрасні обряди й традиції, які ушляхетнюють кожну націю і кожну людину зокрема.

Найсвятішим обов'язком української жінки й матері є виховувати наших дітей так, щоб вони були чесними громадянами країни поселення, носіями високої християнської моралі, але водночас свідомими свого національного походження, гордими за нього, готовими завжди стати на захист Батьківщини своїх батьків. До виконання цих завдань покликана великою мірою українська жінка-емігрантка. Сама вона у своєму гнізді не все може здійснити, а спираючись на досвід діяльності в рамках організації, здатна зробити дуже багато.

Вже геніальний наш Шевченко присвятив жіночій тематиці багато уваги, і тому змальований ним психологічний портрет української жінки надзвичайно яскравий і точний. Поперше, Шевченко підкреслює глибоко, міцно вкорінений в душу української жінки моральний закон. Цей закон озброює українку найбільшою рішучістю, коли йдеться про її добру славу й подружню честь. Цьому законі скоряється прогнана з дому Катерина, символ зневаженої матері-покритки.

Друга прикмета української жінки – шляхетність духу. Ця шляхетність корениться у первовічній високій духовній культурі українських предків: не грубість, а ніжність, не варварство, а гуманність, не самолюбство, а співчуття. Цю рису репрезентує „відьма“, мати-страдниця. Зазнавши найбільших мук упродовж свого вкрай змарнованого життя, вона простила свого ката, батька її дітей, на смертному ложі.

Третя риса – релігійність. Самобутні, шляхетні й етичні первні української душі жіноцтво поєднало з елементами християнства, що й відбилося на всьому наставленні українок до життя.

Богові моляться Шевченкові герої за кращу долю своїх діток, немов підкреслюючи тим, що релігійність вони кладуть в основу виховання взагалі. Але в осередку уваги Шевченка стоїть мати, серце й душа родини, виховниця молодого покоління. В ній більше ангельського, як людського. Досить прочитати „У нашій раї на землі“, щоб переконатись, якої величності й своєрідної святості набуває у Шевченка образ матері.

У поемах „Марія“ і „Неофіти“ виступають також дві матері, між якими спостерігаємо велику спорідненість: і Богомати Марія, і не названа римлянка, Алкидова мати, втрачають своїх єдиних синів, до певних мір, що ця жертва необхідна для загального добра. Через

любов до дітей вони роблять свою ідею, якій їхні діти беззастережно віддалились на службу. Через смерть синів ця ідея стає їм близькою й дорогою.

Це найвеличніший тип матері – мати-громадянка. На прикладі тих двох матерів Шевченко показав ідеал матері, в якій духовні первні дістають перевагу над природним материнським інстинктом, що має за завдання збереження роду.

Шевченко так висловився про призначення жінки:

*Родились на світ жити, любити,
Сіять Господньою красою,
Витать над грішними святою
І всякому добро творить,*

„Господня краса“ жінки – це не певно не лише зовнішня краса тіла, але передовсім краса характеру, благородність душі, своєрідна земна святість, яка дозволяє „витать над грішними“, гоїти наслідки світового зла, втирати сльози і втихомирювати горе. „Весела мати“ – це уявний символічний образ усієї України, вільної та щасливої.

Шевченко знав і сказав нам, що тільки у вільній Україні всміхнеться українка усмішкою справжнього щастя. Тільки тоді вона зможе вільно і творчо виховувати молоде покоління, коли ніхто її не розлучуватиме насильно з найдорожчими особами, а коли вищий інтерес вимагатиме від неї жертви, то це буде жертва матері-громадянки.

Отже, як бачимо, в розвитку духовності, вирішальному для нашого майбутнього, для нашої нації і її ролі у світі, відіграє чільну роль українська мати, своїм високим тонусом етичних вимог, своєю волею і спроможністю творити елемент новий, втілений в її синах і дочках, що мечем духу відкривають своїй нації навстіж двері у її світле майбутнє.

Виявами любові і признання за неоціненний труд у вихованні дітей, молодих поколінь, раділи й радітимуть завжди матері, зморені і знеситені, посивілі від праці, турбот і недоспаних ночей.

Милі їх серцю поцілунки, квіти і дарунки, що приносять їм їхні діти й рідні в День Матері. Але куди щасливіші були б вони, якби вияви любові й пошани постійно полеглишували їм життя, стишували страждання, тривогу й біль. Іноді один прихильний жест чи погляд вартніший для матері-жінки за всі китиці квітів і побажання в День Матері.

Вшановуючи Матір у її щорічне свято, полиньмо думками до усіх тих матерів, що сьогодні не з нами. До тих, що виростивши й виховавши нас і на мандрівку світами та в життєву дорогу поблагословивши, залишилися на рідній землі, по рідних наших селах і містах, з усіма ними стражданими матерями України, єднаймося сьогодні, сповнені туги, болю і щонайгарячіших побажань, і схилиймо свої голови перед маєстатами володарки усього життя – Матері.

Олександра Княжинська,
12 травня 1962 р.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Змінилося оформлення візних документів

КИЇВ.- Для громадян країн – членів Європейського Союзу, Канади, США та Японії не потрібно запрошення для оформлення віз типів Б (ділова), С (службова), Н (для науковців), К (для в'їзду з метою культурного та спортивного обміну), П (приватна). Таке рішення прийнято на засіданні Кабінету Міністрів, де ухвалено постанову “Про зміни правил оформлення візових документів для в'їзду в Україну”.

Україна, Росія та Білорусь скоро об'єднаються в “Київську Русь”

КИЇВ.- Російські спецслужби розробили план створення найближчим часом нового державного об'єднання під назвою “Київська Русь”, до складу якого мають увійти Росія, Україна та Білорусія. Про це повідомив в Івано-Франківському на теоретичній

конференції “Мова і політика” голова Української народної партії “Собор”, народний депутат України Анатолій Матвієнко. За його словами, це достовірна інформація з джерел, “наближених до кремлівських владних еліт”.

Важливий крок у сфері захисту прав людини

КИЇВ.- Підписано Договір про співпрацю в сфері захисту прав людини, про обмін інформацією та правовими документами між Україною та Польщею. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Ніна Карпачова вважає, що з підписанням цього договору громадяни обох країн дістали додаткове, юридично підкріплене право одержувати підтримку у правоохоронних структурах України і Польщі. Сьогодні, за її словами, у Польщі постійно проживає понад 350 тис. етнічних українців, і щороку відвідує 6 млн. громадян України. (В Україні проживає близько 220 тис. поляків). Підпи-

санням договору сторони взяли на себе зобов'язання надавати праву допомогу громадянам України на території Польщі і громадянам Польщі на території України.

Україна стимулює боротьбу зі СНІДом

КИЇВ.- Україна запропонувала провести у травні 2001 року спеціальну сесію Генеральної асамблеї ООН, яка має розробити всеосяжну програму боротьби зі СНІДом. Вона отримує дедалі більшу підтримку у міжнародному співтоваристві. В ООН розповсюджено спільний лист постійних представників України, Чехії, Коста-Ріки та Зімбабве з пропозицією до генерального секретаря Кофі Аннана включити пункт про всебічний розгляд проблеми СНІДу до порядку денного чергової сесії Генеральної асамблеї ООН. За останніми даними, з 50 млн. чол., що захворіли на цю хворобу на всіх континентах, вже померло близько 17 млн.

УНІАН

Українці в долі...

(Закінчення зі стор. 14)

Половчака. А зараз настав час повернутися до справи Гонзалеза. На запрошення кубинської діаспори Володимир Половчак поїхав до Маямі, де зустрівся з шестирічним Еліяном та його родичами. Про це він сам розповідає:

– Найперше хотів би сказати, що ця поїздка надовго залишиться в моїй пам'яті. І це не дивно, адже перебуваючи в Маямі, у мене склалося враження, ніби я повернувся назад на двадцять років і побачив все, що тоді відбувалося навколо мене. Я дуже добре розумів настрій хлопчика. Спочатку він мене боявся, думав, що хочу забрати з собою, але потім повірив в те, що бажаю йому лише добра. Повинен визнати, що родичі створили Еліяну всі умови – він мав окрему, добре обладнану кімнату, заповнену різноманітними іграшками, книжечками, які щодня йому читали. Перебуваючи в цьому домі, я довідався, що коли батькові Еліяна стало відомо про трагедію, яка сталася, то він не наполягав на поверненні сина, а просив, аби добре доглядали за ним. Однак трохи пізніше, мабуть, під впливом Фіделя Кастро, він змінив свою думку і почав наполягати на тому, щоб Еліян жив з ним. Також стало відомо, що за наказом кубинського лідера дім Гонзалеза на Кубі був капітально відремонтований, а для його сина виділили окрему кімнату, яку обставили гарними меблями.

В Маямі мені довелося кілька разів виступати по радіо і телебаченню, давати інтерв'ю журналістам різних газет. І коли вони питали про моє ставлення до ситуації, яка склалася, то відповідав твердо і рішуче: я є прихильником того, що хлопчик повинен залишитися в Америці. Це, власне кажучи, не моя позиція, а позиція матері Еліяна. Задумайтесь над таким питанням: для чого мати хлопчика повезла його з собою до Америки? Відповідь проста: заради вільного і забезпеченого життя. Це

бажання матері не можна ігнорувати. Про це я говорив не тільки у Маямі, але і в Чикаго, під час виступів у засобах масової інформації.

Розповідь Володимира я слухав з великою увагою і гордився його успіхами, здобутими в Америці. Він закінчив середню школу, вчився в коледжі, опанував добру професію, тепер працює менеджером в одній з поважних чикагських компаній. Одружився, має сина. Я мав нагоду побувати в домі, який нещодавно купив Володимир, вечір провів в колі його родини. Мій тепер уже приятель не тільки добре влаштувався в Америці, але й матеріально допомагає своїй родині, яка мешкає у Львові.

За покликом серця

Вперше з Володимиром Половчаком я зустрівся десь років п'ять тому. На моє прохання він приїхав до мене додому і протягом кількох годин тривала наша розмова. Про що ми говорили? Звичайно, про те, як склалося його життя в Америці, хто у важку годину простягнув йому руку допомоги, хто практичними справами сприяв здійсненню його мрії: стати громадянином Сполучених Штатів Америки. На останнє моє запитання він відповів коротко: “Всім я зобов'язаний адвокату Юліянові Кулясу, він та людина, що людину людиною робить. Не без підстав можу назвати його своїм другим батьком”.

Як потім я сам переконався, Володимир має рацію, адже довгих шість років відомий в діаспорі адвокат Юліан Куляс відстоював інтереси українського хлопчика. Він був з Володею від першого до останнього дня, поки той не одержав американського громадянства. І до цього варто додати, що всі видатки сплачував адвокат. За скромними підрахунками захист Половчака обійшовся Кулясові в понад 150 тисяч доларів.

І тому не дивно, що керівники головної опозиційної до режиму Куби організації, штаб-квартира якої знаходиться у Вашингтоні,

звернулися до Юліяна Куляса, який є президентом Чикагського банку “Певність”, з проханням стати в обороні Еліяна Гонзалеза, взявши до своїх адвокатських рук вирішення його справи в Службі еміграції, а в разі необхідності – в судових органах. На жаль, пан Куляс змушений був відмовитися від цього запрошення, і не тому, що не хотів цього зробити – була в той час у нього поважна причина: він переніс складну операцію і лікарі не радили йому їхати до Маямі. Та пан Куляс не залишився байдужим до долі Еліяна. Кілька разів він виступав через телебачення і радіо, вказуючи на подібність ситуацій, які склалися двадцять років тому у Володимира Половчака і тепер – у кубинського хлопчика. Мільйони американців прислухалися до того, що говорив досвідчений юрист, і багато з них поділяють його погляди.

– Ви питаєте на чьому боці мої симпатії? – повторив пан Куляс моє запитання і сам відповів: – Звичайно на боці дитини. Якщо батько любить сина і бажає йому добра, то мусить перебратися до Америки і виховувати тут Еліяна, який вже звик до своїх родичів, до американського життя. А якщо батько має певні зобов'язання перед Фіделем Кастро, то хай собі їде додому, а дитина мусить залишитися.

Еліян залишається в Америці. Покищо...

За повідомленнями американської преси, в травні Федеральний апеляційний суд має розглянути скаргу на рішення льокального суду, який відмовив Еліянові Гонзалезові в наданні політичного притулку. Отож чекати залишилося недовго. Сподіваємося, що справа буде вирішена в інтересах дитини.

З усього, про що розповів, належало б мені зробити певні висновки. Але утримаюсь від цього, адже всі ви, шановні читачі, самі на це здатні. І все ж зазначу, що кожна людина сама своєму щастю коваль.

ЗВІДУСІЛЬ

Клопоти зі собаками в Букарешті

У румунській столиці зростає число бездомних собак, додаючи клопоту мерії Букарешту. Житі заходи покищо не дали очікуваних результатів, голодні пси продовжують бігати містом і збираються у величезні зграї у тих місцях, де хоч трохи пахне будь-якою поживою. Зокрема на подвір'ях різних установ та лікарень. На подвір'ї Букарештської лікарні інфекційних хвороб можна нарахувати до 200 бездомних собак. Голодні пси здебільшого викликають співчуття у не зовсім ситих жителів Букарешту. Однак поведінка тварин є далеко не завжди бездоганною. Так, лише минулого року від укусів бездомних собак постраждало 20 тисяч жителів румунської столиці.

Комп'ютерні збитки від освідчення у любові

Минулого тижня комп'ютерне програмне забезпечення поширило по цілому світі вірус у формі фрази: „Я тебе люблю“. В результаті вийшла з ладу світова система електронної пошти, а разом з нею – сотні тисяч комп'ютерів. Охороняючи себе, тисячі корпорацій відключили свої комп'ютери від Інтернету та почали важкий процес внутрішнього очищення своїх програм. Оскільки персональні комп'ютери в світі тісно пов'язані, люб'язна фраза заподіяла лиха і урядовим агентствам.

Можливий наступ туберкульозу

Незважаючи на те, що кількість випадків туберкульозу в США є найменшою за останні роки, експерти Медичного інституту державних академії закликають посилити запобігання цієї хвороби, включно з перевіркою іммігрантів, і втричі збільшити бюджет на дослідження туберкульозу. У США минулого року було тільки 17,528 випадків сухот – у порівнянні з 18,361 випадком 1998 року та 26,673 у 1992 році. Члени комітету остерігаються від повторення 1970-их років, коли зменшення випадків сухоти довело до ліквідування запобіжних заходів і програм лікування. Через 10 років випадки сухот повернулись у значно збільшеній кількості.

Китай оправдується щодо людських прав

Китай заявив перед Комісією людських прав ООН про те, що країна зробила поступ у цій ділянці. Вдалося запобігти тортурам і покликанню до судової відповідальності службовців, запідозрених у порушенні таким методом. Спростовуючи критику груп за людські права, Цяо Цзунгі, китайський амбасадор до ООН в Женеві, ствердив, що сильніші закони, кращі вишколи службовців судівництва і покращення слідчих методів були вислідом меншої кількості випадків тортур.

Сторінку підготував
Омелян Твардовський,
спортивний кореспондент „Свободи”

Спортова школа УСВТ „Ч. Січ” в 2000 році

У нинішньому, олімпійському році Українське спортивно-виховне Товариство „Чорноморська Січ” організує і проведе вже 31-ий з черги чотиритижневий спортивно-виховний вишкіл українського юнацтва у віці 5-18 років життя на оселі „Верховина” в Глен Спей, Нью-Йорк.

Впродовж минулих 30 років спортова школа успішно вводила корисні новачки до своїх програм, завдяки чому стала в цій ділянці лідером не тільки між подібними українськими таборами, але і між кращими американськими, окремі з яких переймали методи та програми навчання спортової школи „Ч. Січ”.

За цей час спортова школа виховала ряд визначних спортсменів і провідників, які вдало представляють організований український спорт на американських спортивних аренах.

Пригадаємо Богдана Недільсько-го з Вискансину, який свого часу грав в складі футбольної дружини „Карпати” у Львові, Яра Дахнівського з Чикаго, який був воротарем в місцевій дружині СК СУМ „Крила”, пізніше в американській професійній дружині і остаточно – воротарем в збірній США з ручного м'яча на Олімпіаді в Атланті, Андрія Бакуна і його брата Юрія,

які протягом довгих років відзначалися в дружині „Ч. Січ” і багато разів були чемпіонами вищої футбольної ліги Нью-Джерсі, Української спортової олімпіади в 1988 році.

Тепер в першій дружині „Ч. Січ” успішно грають Андрій Пана-нас, Ярослав Твардовський (він теж провідник дружини), Гриць Сергіїв і Роман Головінський.

Протягом років в складі СК СУМ „Крилаті” в Йонкерсі успішно виступала група випускників спортової школи „Ч. Січ”, з яких Михайло Глушко і Богдан Куцина були чемпіонами Вільної Олімпіади – 1980-1984 рр.

У волейболі протягом 60-80-их років відзначалися Нестор і Маркіян Паславські, які в дружинах „Ч. Січ” і університету Ратгерс не раз здобували лаври чемпіонів. Нестор грав також в збірній США. У 1973 році Українська Спортова Централь Америки і Канади визнала Спортову школу „Ч. Січ” зразковою і взяла її під свій постійний патронат. Високі оцінки спортивній школі „Ч. Січ” давали в пресі і листах відомі спортові діячі, журналісти і тренери д-р Едвард Жарський, Осип Новицький, Василь Качмар, д-р Ігор Гурін, професійні тренери з України Ігор Чупенко, Михайло Рибак, Юрій Колб, Альберт Колб, Володимир Ковальов, Роман Балаш, Іван Рудавський та інші. В останні роки до спортової школи „Ч. Січ” приїздять спортсмени з Києва, Івано-Франківська, Ужгороду, інших міст України. Спортова школа в нинішньому році готується прийняти спортсменів з футболу, волейболу, плавання і тенісу.

По далішій інформації і апікації треба звертатися на адресу: **Ukrainian Sitch Sports School, 680 Sanford Ave., Newark, NJ 07106.**

Про українську мову на міжнародних змаганнях

У київському клубі „Золотий пояс” відбувся другий міжнародний боксерський турнір, в якому з України взяли участь два майстри міжнародної кляси, сім майстрів спорту України і 65 кандидатів у майстри спорту.

Чемпіонами турніру стали Ю. Лучко (48 кг., Київ), В. Кладько (51 кг., Київ), О. Пінчук (54 кг., Київ), А. Струк (51 кг., Луцьк), В. Гринів (60 кг., Івано-Франківськ), А. Атаджанов (63.5 кг., Київ), Є. Павлючик (67 кг., Київ), Л. Пшенішнюк (71 кг., Київ), М. Головізнін (75 кг., Київ), Д. Ананєв (81 кг., Київ), В. Ребрина (91 кг., Луцьк), О. Мілейко (понад 91 кг., Чернігів).

Оглядач київської „Спортивної газети” Василь Письменний писав про цей турнір:

„...Протягом усіх днів змагань численні шанувальники боксу виявляли і добру обізнаність з правилами змагань, і високу загальну культуру, і національну гордість за успіхи українських боксерів на світових рингах – адже саме боксери України нарівні з боксерами США та Куби вважаються найсильнішими в світі. Завжди хвилююча і прекрасна на міжнародних спортивних турнірах церемонія виконання Державного гімну та урочистість піднімання Державного прапора також є традиційною. На жаль, проведення міжнародних

змагань державною мовою ще не набуло такого ж поширення”. Не став винятком, пише В. Письменний, і цей боксерський турнір. Інформація про нього почалася російською мовою, але, зважаючи на прохання глядачів, заступник голови управління фізичної культури і спорту Києва Володимир Желуденко погодився, щоб інформації подавалися українською мовою.

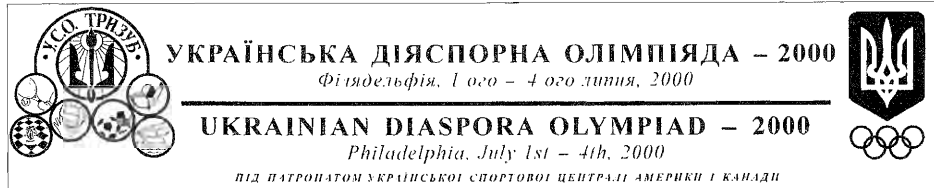
Щоправда, серед відповідальних за проведення турніру осіб знайшлися й такі, які доводили недоцільність використання української мови на спортивних заходах світового рівня. На їхню думку, на таких змаганнях повинні звучати лише англійська, французька і російська мови.

Що тут сказати опонентам? Конституція України гарантує право на проведення всіх заходів державною мовою.

У світі зростає число держав, котрі, поважаючи мови усіх народів, коли приїждять на міжнародні заходи в Україну, запрошують перекладачів...

Треба радіти, що в Україні почався процес українізації спортивних кадрів. Черговим кроком було б впровадження інформації на міжнародних змаганнях в Україні, паралельно з прийнятими мовами, також українською мовою.

О. Твардовський

Віце-прем'єр України збирається на Українську діаспорну олімпіаду

До Управи УСЦАК надійшов лист від радника президента НОК України Івана Федоренка, який зокрема пише:

„Віце-прем'єр України Микола Жулинський, ймовірно, приїде до Філадельфії на Українську діаспорну олімпіаду-2000. Відділення

НОК України у Львові готується послати футбольну команду і кількох тенісистів. Під час перебування делегації з України доцільно обговорити наші спільні дії щодо підготовки спортсменів України до зимових Олімпійських ігор в Солт-Лейк-Сіті”.

Асоціація футбольних суддів Нью-Йорку відзначила Стефана Коваленка

Асоціація футбольних суддів в Нью-Йорку нагорилася тренера Українського Футбольного Клубу Стефана Коваленка відзнакою за Спортсменшип. Стефан Коваленко був протягом багатьох років своєї діяльності в футболі змагуном,

тренером і адміністратором, завжди підтримував суддів, завжди виявляв спортову чемність на найвищому рівні.

Маріо Міоне,
президент Асоціації футбольних суддів Нью-Йорку

В спортивному музеї України є відділ УСЦАК

Як уже повідомляла „Свобода” (14 квітня ц.р.), в Музеї спортивного слави України створено відділ УСЦАК. На світліні – передання реліквій Української Спортової Централі Америки і Канади до Музею. Зліва: представник УСЦАК В. Тараско, директорка музею Алла Хоменко, член проводу НОК України Володимир Кулик.

Календарець тенісових змагань на 2000 р.

1-4 липня	– Олімпійський турнір, „Тризубівка”;
5-6 серпня	– Подвійні ігри, „Союзівка”;
2-4 вересня	– Чемпіонати УСЦАК, „Союзівка”;
16-17 вересня	– Турнір КЛК, „Союзівка”;
30 вересня- 1 жовтня	– Осінній турнір, „Тризубівка”.

Пожертви через „Січову Фундацію” в Ньюарку на Фонд відродження спорту в Україні

По 100 дол.	О. Темницький, Л. Старух, д-р О. Попович, М. Гнатейко, С. Яцик, О. Коцопей;
по 25	Р. Барчук, Б. Ольшанівська, М. Осадца, В. Воловодюк, д-р Б. Шибунчак, д-р Р. Слиж, Л. Лапичак-Лесько, О. Фірішак;
по 20	Ю. Котляр, А. Долинський, О. Лисинецький, О. Сташків, С. Татаренко, Б. Поритко, О. Труш, Д. Будна, В. Стецюк, М. Бойцун;
по 15	Б. Бігун, О. Твардовський;
по 10	О. Макарушка-Колодій, М. Стебельський, В. Дитиняк, Ю. Іванків, С. Стефанов, Х. Бонакорса, В. Левицький, В. Гошко, В. Гивель, О. Напора;
по 2	Ю. Ференцевич, В. Томко, М. Іванців, М. Прядка, М. Солонинка, Є. Осціславський, С. Глют, Д. Стахів.

Управа УСЦАК складає жертводавцям щиро подяку!

Співак з Європи...

(Закінчення зі стор. 5)

імені Мусоргського і в музичному коледжі імені Чайковського. З п'ятнадцяти моїх учнів половина були українці. З розпадом СРСР вони разом зі мною повернулися в Україну, до Львова. Усі тепер співають, й то дуже добре. Наприклад, Станіслав Швець – лавреат конкурсу в Австрії, молода вокальна зірка в Європі, Марина Загоруйко – лавреат Празького міжнародного конкурсу, Андрій Григорієв – лавреат конкурсу в Барселоні.

– Можна сказати, що від часів Веделя, від Березовського і Бортнянського й дотепер російська співоча культура великою мірою тримається на українських голосах?

– Що ж тут вдіяти, коли в нас гарних голосів – безліч, а сприятливих умов для творчого самовияву й досі нема. Інші національні спільноти дбайливіше, ревнивіше ставляться до своїх талантів, а в нас тепер, аби залишитися в мистецтві, мусиш їхати кудись далеко... У цьому зв'язку згадаю про одну з визначальних подій мого московського періоду – знайомство зі славним Іваном Козловським. Москва мала щастя слухати його голос, а він тим часом у своєму серці носив любов Україну. Подвигом в ім'я нашої національної культури слід вважати здійснений ним запис, з хором Великого Театру, українських колядок – всупереч антирелігійній ідеології, що тоді панувала. Мені довелося співати на офіційній Панахиді в залі Московської консерваторії під час похорону його близького товариша, відомого піаніста-концертмайстра. Після Панахиди Іван Семенович підходить до мене і питає: „Ти часом не з України?“. „Так, з України“. „А звідки?“. „Зі Львова“. „О, то ти, мабуть, і по-українськи вмієш розмовляти?“. „Вмію“. „Ну то говори зі мною по-українськи. Я ж відразу відчув українське тепло у твоєму голосі!“. Потім багато разів чув я його добру руку на своєму плечі...

– Чи поціноване належним чином це тепло тут, в Америці?

– Не можу нарікати. Перший раз я був приїхав сюди на запрошення українсько-американського композитора Ігоря Соневицького і виступав на фестивалі в Гантері разом з Мирославом Скориком. Мали ми також успішні виступи в інших містах. Ті перші наші концерти в Аме-

риці помітив і високо оцінив музичний критик з газети „Вашінгтон Пост“ Джозеф МекКларен. Та й багато інших американців були приємно здивовані, що мистецька Україна – це не тільки фолкльор, але й солідна база для професійної музично-театральної культури.

– Не тільки фолкльор, але й фолкльор? Бо що ми без нього?

– Так, він назавжди залишиться тим підставовим початком, що надає українським голосам особливого тепла. І я теж з цієї коліски. Мій дід Степан мав чудовий голос, співав в церковному хорі, а батько Ярослав – то й взагалі мав стати співаком, якби то була інша країна чи інший час... Від обох них я перейняв інтуїцію, творче відчуття світу, довколишньої дійсності. Жити з цим відчуттям нелегко, але без нього й кроку не ступиш у великому мистецтві. Скажу ще, що на мене змалку мав великий естетичний і духовний вплив мій рідний Львів, багатство його архітектури, його особлива атмосфера, яка спонукає до творчості. Згадаймо, скільки сучасний Львів дав світові непересічних музичних обдарувань. Це Юрій Башмет, Олександр Слободяник, Олег Криса, Володимир Винницький, Мирослав Скорик, Марія Крушельницька, Галина Чорноба, Юрій Мазурок. Взагалі українська земля в пісенному сенсі – невичерпна, тому така щедра, тому так радо ділиться зі світом. Сьогодні в Нью-Йорку, в Метрополітен-опері з успіхом співають Володимир Гришко, Марія Гулегіна, Володимир Богачов.

– Чи можливість співати в Америці доконечно пов'язана з потребою радикального перевишколу?

– Я б на це волів відповісти, що доля кожного співака, кожного артиста, незалежно від країни – вчитися і вдосконалюватися протягом усього свого творчого життя. Хоч, певна річ, умови елітного мистецтва тут інші, набагато жорсткіші, ніж у нас. У нас традиційно артист в усьому покладався на ласку держави, яка фінансувала мистецтво і всю культуру. Тут це – бізнес або спонсорство. Коли в контракті – 60 оперних вистав на рік, то це величезне навантаження, тому мусиш бути борцем за себе і своє місце під сонцем. І все ж мистецький світ – скрізь подібний, скрізь зустрінеш зрозуміння, солідарність, підтримку. Наприклад, тут, в Америці, моїм вокальним консультантом була високоосвічена Люція

Справа: Тома Гриньків, Павло Плішка, Олег Чмир, президент Ньюпорт-фестивалю Майкл Малкович, дружина П. Плішки.

Альбанезе, блискуче пуччинівське сопрано – великим щастям було перейти її досвід, значущі істини її музичного світу.

– А що є найсуттєвішим у Вашому власному вокальному світі?

– В загальному – оперне мистецтво, але мій особливий потяг – камерний спів, романсові твори української, російської і західноєвропейської класики. Дуже близький мені пісенний камерний стиль „лідер“, тобто манера виконання німецьких пісень Шумана, Шуберта, саме за це одержав нагороди на міжнародних конкурсах і фестивалях. У цьому жанрі я виступав на Міжнародному фестивалі у Берліні із всесвітньо відомим диригентом Робертом Ганнелем та з багатьма іншими визначними музикантами.

– Ви брали участь у Ньюпорт-фестивалях. Будь ласка, скажіть щось докладніше про них для наших читачів.

– Цей фестиваль відбувається щороку у липні і проходить у старовинних замках над океаном. Приїжджає багато співаків і музикантів з Європи, серед них – мої давні знайомі і приятелі. Започатковуються нові знайомства і корисні для майбутнього творчі контакти. Наприклад, я виступав разом з Томою Гриньківим, артистичним директором цього фестивалю, зав'язалися людські і творчі стосунки з оперною зіркою світової слави Павлом Плішкою, який приємно вразив мене своєю доступністю, людською теплотою.

– Що ви особисто очікуєте від травневого концерту в залі імені Карнегі?

– Цей концерт – результат моєї праці протягом декількох років перебування в Америці. У програмі – музичні мініатюри, які входять до найвартнішої європейської музичної спадщини. Ці твори – добрий засіб глибшого знайомства Америки з Європою. І також утвердження думки, що і ми, українці, – властиві європейці. Я особливо радий з тієї обставини, що виступати му з моїм близьким товаришем, піаністом Володимиром Винницьким, також львів'янином, лавреатом Міжнародного конкурсу піаністів у Парижі, який тепер дуже активно співпрацює з видатними американськими і українськими музикантами. Нещодавно ми з Володимиром записали нашу нову програму на компактні диски, продукуватиме їх одна з торонтських компаній звукозапису.

– Концерт у залі імені Карнегі – єдиний?

– Ні. Він відбувся вже у Чикаго і Клівленді, а після Нью-Йорку нас зустрічатиме Вашингтон.

– Що ви побажаєте нашим читачам?

– Передусім хочу висловити щиру вдячність багатьом і багатьом мудрим і добрим українцям, яких мав щастя зустріти на моїй американській дорозі. Сьогодні ж бажаю, щоб усім приємно було перебувати в одній залі з українським співаком. Для мене це дуже важливо – відчувати прихильність нашої громади, мати одностайних, знати, що багато українських сердець стукатимуть в унісон великій музиці.

Розмову з Олегом Чмирем вів Петро Часто

Маленька Україна...

(Закінчення зі стор. 11)

“піонерок”, вона прожила понад вісімдесят років, до останніх своїх днів залишаючись невтомною ентузіясткою та, як згадують союзники, завжди шляхетною, витончено елегантною.

Багато можна було б ще розповідати про 107-й Відділ Союзу Українок та про його членок. На жаль, обсяг газетної статті обмежений. Тут я змогла лише познайомити читачів з маленькою частиною української громади міста Сан-Хосе.

Надія Банчик народилася у Львові, навчалася в Українській Академії друкарства, в аспірантурі Всесоюзної книжкової палати. Працювала у Львівській науковій бібліотеці ім. В. Стефаніка, де розробляла незайману ниву архівних маловідомих документів про історію Львова, Галичини, України, Польщі, Австро-Угорщини тощо. В США з 1997 року. Обрана пресою референткою 107-го Відділу (міста Сан-Хосе) США. Є спеціальним кореспондентом „Свободи“ у штаті Каліфорнії.

Затих голос речника...

(Закінчення зі стор. 3)

відгукнувся на заклик Кардинала Френсіса Спеллмана з Нью-Йорку та став військовим капеляном – це був час Корейської війни. З військової служби почалася його 27-річна кар'єра, під час якої він об'їхав цілий світ, відправляючи Служби Божі у воєнних бункерах і на кораблях-літаконосцях. Служив з морською піхотою у В'єтнамі, став старшим капеляном Морської академії в Аннаполісі, а в 1975 році був призначений головним капеляном морської флотії в ранзі контрадмірала. Під час своєї військової кар'єри знайшов час здобути ступінь магістра клінічної психології в Католицькому університеті Америки і ступінь доктора політичних наук у Джорджтаунському університеті у Вашингтоні. Пішла з життя непересічна людина, непересічний священник і беззастережний друг людей і брат во Христі. З приводу його відходу

сумує не тільки Нью-Йорк, Америка, але й весь християнський світ.

Впродовж трьох днів у катедрі св. Патрика відправлялися похоронні Служби, тисячі вірних, друзів і приятелів різних віросповідань до пізньої ночі проходили попри домовину з його тілом і прощалися зі своїм духовним провідником. Поховали Кардинала Джона О'Коннора в понеділок, 8 травня, в 2-й год. по полудні у підземеллі катедрі, під головним вівтарем. Серед 3,500 запрошених гостей були Президент Білл Клінтон з дружиною Гіллари, колишній президент Джордж Буш, Генеральний секретар ООН Кофі Аннан і багато інших світських діячів, не враховуючи численних духовних осіб – кардиналів, архієпископів, єпископів, священників, монахів. Усі віддали останню шану тому „звичайному священникові“, бажанням якого було, щоб його запам'ятали як „доброго душпастиря Нью-Йорку“.

За матеріалами американської преси
Х.В.-Ференцевич

Продовження зі стор. 10

My Mommy

My mother is a sweet person that she really is. She tucks me in my bed at night so that so that I am nice and warm. To me my mom not only my mom she stands for something more. Here let me show you what I mean when I say I love my mom now more than before.

M is for mother
One who always there for me even just today
E is for the exciting things that she does with me
P is for rabbits my chinese sign just like my mommy.

I am happy to say I am her child always and forever!

Sonia Lawrecki, 12, Ridna Shkola, Chicago, IL

Ми Любимо МАМУ

Ромчик і Мая

Ромчик Рондьяк, 1 рік, Мая Рондьяк, 4 місяці, Вільмінгтон, ДЕ

Mother's Day

Mothers are...
One of a kind
Thoughtful
Helpful
Escorting
Responsible
Superfluous in their work

Dependable
Awesome
Yearning for their children!

Mark Pawlos, 12, Ridna Shkola, Chicago, IL

ДЕНЬ МАТЕРІ

Михайло Гопка, Наша Укр. Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

Моя Рідна Мати

Моя рідна мати
Є повна з любов'ю.
Діти неке, діти родини і діти Мого Пата,
Вона дуже любить її рідну родину
І дуже любить Мого рідну Мати
Але вона мене любить дуже.

Александра Шафаровська 11 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ.

ЛУКА

Лука Андріяк, 6 років, Рідна Школа, парафія св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Дорожня мамусе,
Це твоя Матусе,
Дуже дуже люблю.
І все на світі тобі куплю!

Світанку прабатьку,
Зауважень водичку
Квіти з роскою.
Твоє здоров'я і щастя!

Ремі Матусе!

Марта Данилик, 10 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Арета Бойко, 8 років, Укр. Школа св. Михаїла, Гартфорд, КТ

Маму я тебе дуже люблю!

Християн Крочак, 7 років, Наша Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

Наша мама дуже любить

Olga Zavgorodnya, 7 St. Nicholas Ukr Cathedral School, Chicago, IL

Мама

Марта Віслоцька, 8 років, Рідна Школа, парафія св. Михаїла, Йонкерс, НІ.

Моніка Віслоцька, 5 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

ВІКТОР ПАДУЧАК

Віктор Падучак, 6 років, Рідна Школа, Бостон, Мас.

Моя Мати

Мамина любов росте як квітка,
3 кожним днем стає міцніша.
І щаслива і умішка,
І любов є найрідніша.

Лідія Яцевич, 11 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

"Це все пройшло мина..."

Печуть фірки, вогонь згаса
Лили мамин посмішка змикається жвава.
Вона була і буде вічно жити
Ії любов, як океан,
Як сад багатий її слова.
Вона млеє і в життя пише
Дог в серці переживає, за нас - своїх дітей.
Як буде нам, деє там далеко?
Без мамин фук, без дорожнього слова
Ії пройду мина...
Ми повертаємось додому
Моя пташенятка, що все дорожче є ошмата.
Ми хочемо побачити ті всі картини,
Що поставали перед нами кожної хвилини.
Розданих ти...
І все, що бачили тепер, якось убого, стареньку
жінку.
Це все не та ступенька, грукта маминя.
Ах, друже, вже не повернемо ні мін.
Це все пройшло твої найкращі мина
І ми вже не повернемо їх ніколи.
Вони змикаються мина в твоїх думках.

Juliya Khmys, 13, Ridna Shkola, Chicago, IL

Олесь Филипів, 7 років, Укр. Школа св. Михаїла, Гартфорд, КТ

Орися Куріло, 9 років, Рідна Школа, Бостон, Мас.

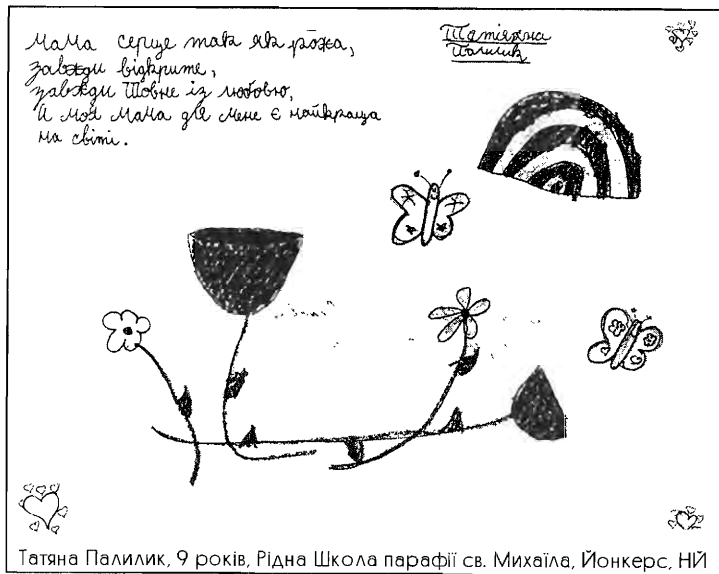

Olivia Masier, 7, Ridna Shkola, Chicago, IL

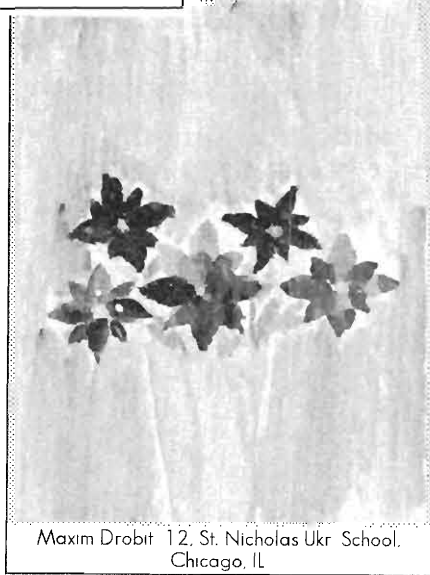
Толік Симоні, Наша Укр. Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

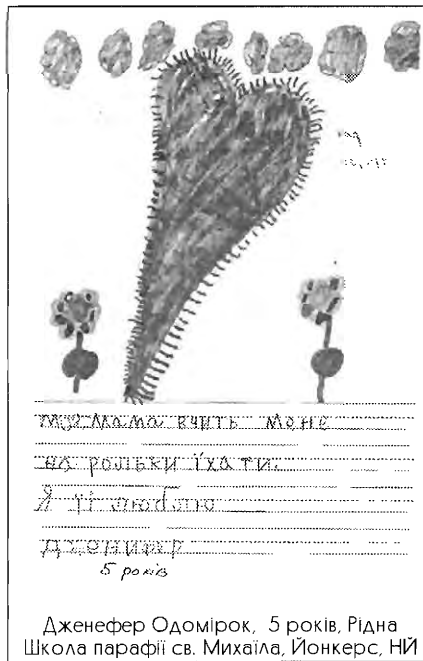
Татьяна Палилик, 9 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

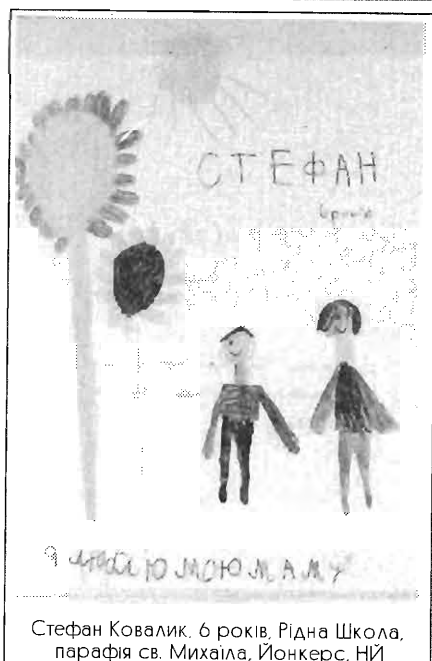
Андрійко Капітула, 9 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

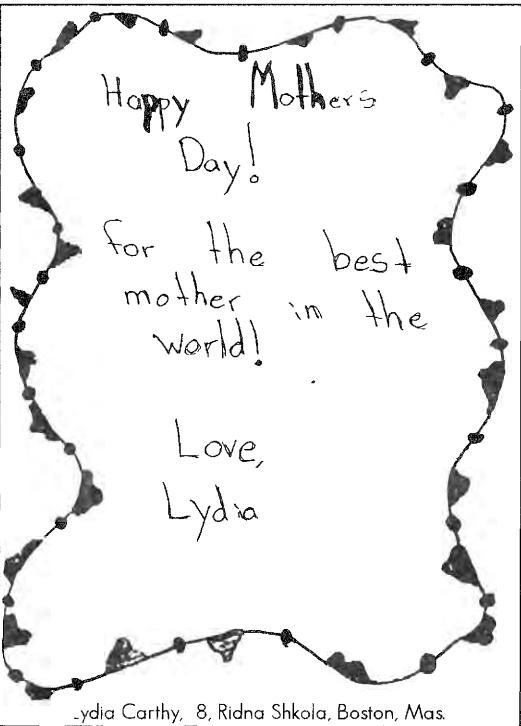
Maxim Drobit 12, St. Nicholas Ukr. School, Chicago, IL

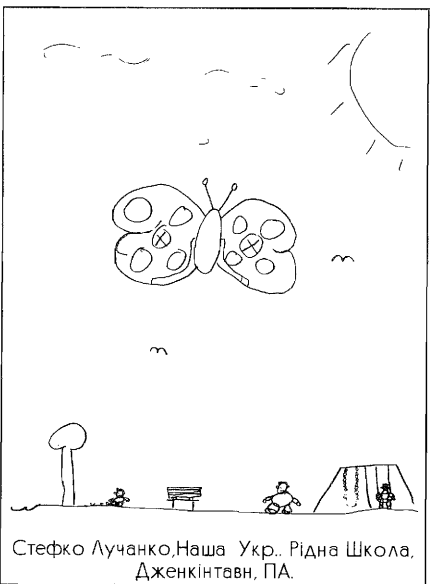
Дженефер Одомірок, 5 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Стефан Ковалик, 6 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

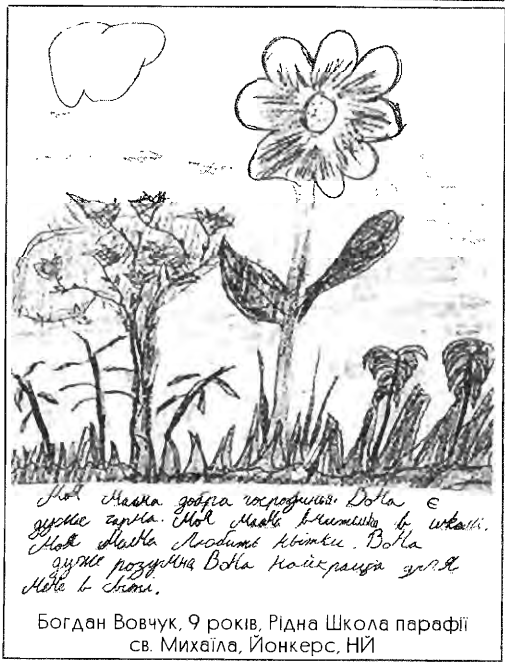
Lydia Carthy, 8, Ridna Shkola, Boston, Mas.

Стефко Лучанко, Наша Укр. Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

Марта Сидоряк, 8 років, Наша Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

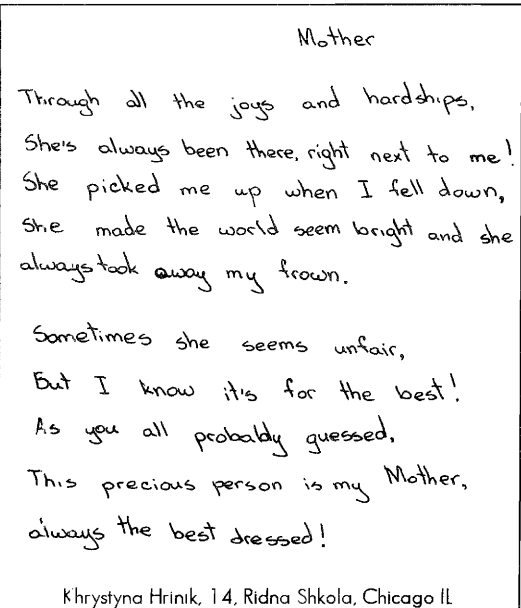
Богдан Вовчук, 9 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

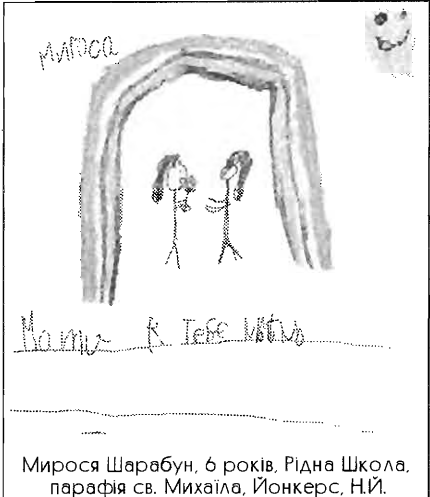
Роксоляна Кузьо, Наша Рідна Школа, Дженкінгтон, ПА

Павліна Гаран, 5 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Khrystyna Hrinik, 14, Ridna Shkola, Chicago IL

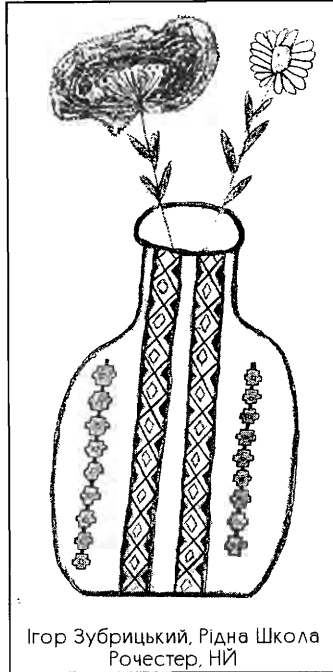
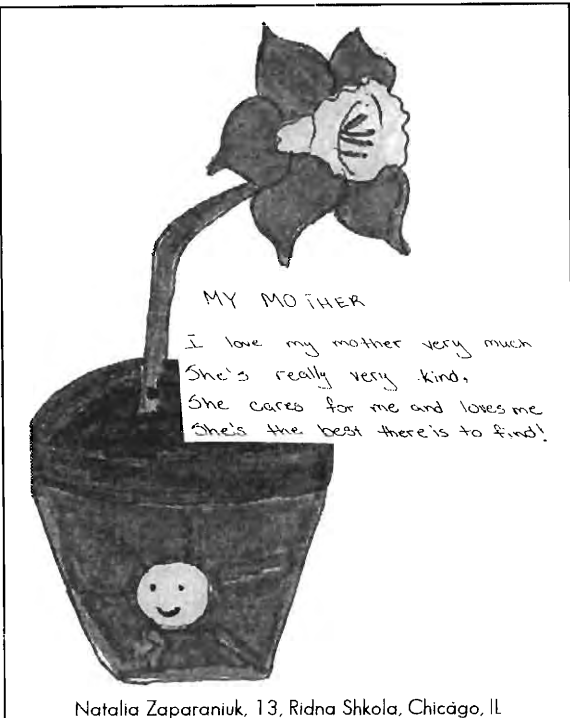
Мирися Шарабун, 6 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

Адріян Тенюх, 6 років, Рідна Школа парафії св. Михаїла, Йонкерс, НІ

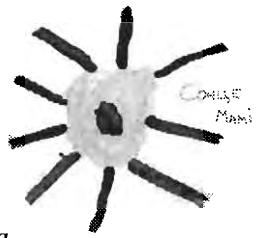

Уляна Білаш, 4 роки, Милбирн, НДж.

"Свобода" надрукувала привітання Ваших найдорожчих,

надавши місце на своїх сторінках, на яких завжди тісно, милим малюнкам Ваших найменших членів родини. Щоб принести Вам цю радість у день свята Матері, багато праці й часу доклали координатор особливих проєктів УНСоюзу Оксана Третьяк та працівники редакції, опрацьовуючи кожний малюнок окремо, щоб він якнайкраще вийшов на сторінках газети. Тому хочеться сподіватися, що Ви, шановні читачі, побажаєте віддячити "Свободі" фінансово за цю доставлену Вам через газету радість, за що ми будемо щиро вдячні.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬЮ-ЙОРК – ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

сердечно запрошує вас на зустріч з

д-ром ВІТАЛІЄМ КАРПЕНКОМ

головним редактором „Вечірнього Києва”

на тему

ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ ПІСЛЯ
ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ І РЕФЕРЕНДУМУ

у вівторок, 23 травня 2000 р., о год. 6-й веч.

за адресою: Будинок Державницького Фронту
136 Second Avenue, New York, NY 10003

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ І ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР УІА
та
БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УД-УНА – КРАЙОВА УПРАВА США

запрошують українське громадянство на доповідь

УКРАЇНСЬКЕ ПИТАННЯ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ
ВІЙНІ ТА ДИВІЗІЯ ГАЛИЧИНА

яку виголосить

проф. ТАРАС ГУНЧАК

та на презентацію нової книжки:

„ON THE HORNS OF A DILEMMA – THE STORY
OF THE UKRAINIAN DIVISION HALYCHYNA”

в п'ятницю 19 травня 2000 р., о год. 7-й веч.

в Українському Інституті Америки, 2 East 79th Street, New York, NY

Tel.: (212) 288-8660

Air Ukraine

UZBEKISTAN airways

“UZBEKISTAN AIRWAYS” та “AIR UKRAINE”
ВИКОНУЮТЬ СПІЛЬНІ БЕЗПОСАДКОВІ ЛЕТИ

НЬЮ-ЙОРК – КИЇВ далі до ТАШКЕНТУ

на літаку БОІНГ-767-300
В П'ЯТНИЦІ І НЕДІЛІ,
а від 6 червня і у ВІВТОРКИ
з летовища Кеннеді-термінал 4 East

За довідками телефонувати:
“UZBEKISTAN AIRWAYS”:

1-212-489-3954 (бюро)
1-212-245-1005 (резервування квитків)
1-718-244-0248 (вантажі)
1-718-244-0251 (вантажі, факс)

„Я ПРИЙШОВ ВИЗВОЛИТИ ВАС ВІД СТРАЖДАННЯ – БЕЗ СТРАЖДАННЯ“

Перший раз в історії на нечисленних, сенсаційних прикладах ним була доказана можливість визволення людей від сотень, ніколи раніше невилікувальних хвороб, таких як:

- артрит • астма • шрами: після інфаркту, опарень ран, хірургічних розрізів (операцій) • стенокардія, пороки серця • звуження і запалення вен • катаракта • парадонтоз
- мастопатія • безплідність • псоріаз (лущиця) • діабет (цукриця) • розширення вен (жиляки) • ожиріння (отилість-надвага) та багато інших... понад 200 хвороб!

АНАТОЛІЙ КАШПІРОВСЬКИЙ

Прийдіть!

побачити та послухати неповторну людину нашого часу, надзвичайного лікаря, вченого і філософа, який дякуючи своїм здібностям вилікував мільйони людей!

Анатолій Кашпировський – українець, в 1989 р. був найпопулярнішою людиною в Радянському Союзі, людиною року

Тільки 2 рази в нашій громаді!

Неділя, 21-го і 28-го травня 2000 р., година 7-ма вечора

Зал церкви св. Миколая (напроти церкви), 216 President Street, Passaic, New Jersey

Квитки до набуття при вході – 20 дол. від особи

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Просимо на Юк-сток 2000, який відбудеться 2 і 3 червня на оселі

www.uk-stock.com

В програмі беруть участь:

Those Idiots
Seven Year Itch
Sweatin' Like Nixon
Вечірка
Іка
Студинець
Whiskey Richards
Мирон Генік
One Step Beyond

Програма починається в п'ятницю
о год. 6-й веч. Квитки можна
набути через „Ticketmaster“.
Tel.: 1-716-852-5000
по \$40, а при дверях по \$50. Численна
участь і добрий гумор побажані.

Додаткові інформації,
прошу писати на e-mail
MapkoCab@aol.com.

- three's "mini" volleyball tournament
- no glass containers allowed
- ID positively required

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

запрошує Вас з родиною
на відзначення

75-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ СУА

СУБОТА, 3 ЧЕРВНЯ – від год. 12:00 пол. до 4:00 по пол.

Фотографічна виставка діяльності Відділів Округи Нью-Йорку.

Виставка дитячої літератури діаспори, яку приготувала
почесна членка СУА, **ОЛЬГА ТРИТЯК**

1:30 по пол. – висвітлення прозірок „Природа і Ми“
Інтернаціональний конкурс українських дітей
(696 учасників) замешкалих у 9 країнах світу та
в Україні. Конкурс зорганізувала і перевела
Ольга Тритяк.

Виставка відбудеться в Українському Народному Домі,
140 Друга авеню, Нью-Йорк, Н.Й. Вступ на виставки вільний.

НЕДІЛЯ, 4 ЧЕРВНЯ – год. 12:00 пол.

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ – УКЦерква св. Юра,
Схід 7-ма вул., поміж 2 і 3 авенями.

СВЯТКОВИЙ ПОЛУДЕНОК – год. 2:00 по пол.

Український Народний Дім, 140 Друга авеню, Нью-Йорк, Н.Й.
Вступ 45 дол. від особи.

Щоб отримати запрошення проситься телефонувати до **ЛІДИ ЗАКРЕВСЬКОЇ**

(718) 426-9279

УКРАЇНСЬКА ДІЯСПОРНА ОЛІМПІЯДА-2000

відбудеться у Філадельфії

під патронатом Української Спортової Централі Америки і Канади

1, 2, 3, 4 липня 2000

ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОНЦЕРТ

Кожного дня
Тризубівка-Горшам, Па.

Виступають:

Танцювальний ансамбль "Волошки"
Танцювальний ансамбль "Сизокрилі"

Тріо "Голубка"

Музичний ансамбль "Львів'яни"

Музичний ансамбль "Карпати"

Музичний ансамбль "Обереги"

ОЛІМПІЙСЬКИЙ БЕНКЕТ

Субота, 1 липня - 7:30 веч.

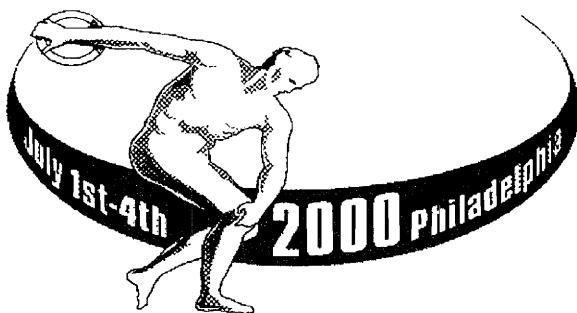
Williamson Restaurant

Route 611 & Blair Mill Road

Horsham, PA

Вступ: \$35.00 від особи

З нагоди ювілейного 2000 року і 50-ліття
Українського Спортового Осередку "Тризуб"
Lower State Road & County Line Road
Horsham, Pennsylvania (215) 343-5412

НАДЗВИЧАЙНА АТРАКЦІЯ:

Микола Жулинський

Віце-прем'єр-міністер України

Дружина копаного м'яча

і тенісисти зі Львова

ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ

Неділя, 2 липня - 1:00 по пол.

СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ

Субота, 1 липня - 9 ранку до 5 по пол.

Неділя, 2 липня - 10 ранку до 5 по пол.

Понеділок, 3 липня - 9 ранку до 3 по пол.

Вівторок, 4 липня - 2 по пол.

Матч копаного м'яча –
дружина зі Львова

РОЗДАННЯ МЕДАЛІВ

Неділя і Понеділок

ЗАКРИТТЯ

Понеділок, 3 липня - 4:30 по пол.

ОЛІМПІЙСЬКА ЗАБАВА

Неділя, 2 липня - 8:30 веч.

Williamson Restaurant

Route 611 & Blair Mill Road

Horsham, PA

Оркестри: "Львів'яни" і "Обереги"

Вступ: \$15.00 від особи

Вступ: \$10.00 від особи денно
\$20.00 від особи за всі 4 дні
Діти (до 13 літ) - вступ вільний

Відвідайте нас на www.UKIENET.com

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в США

повідомляє членів і українське громадянство

що Загальні збори НТШ, які відбудуться

20 травня 2000 р. і розпочнуться о год. 1:30 по пол.

попередять дві секційні доповіді

Перша відбудеться о год. 10:30 ранку.

На форумі Математично-Фізичної Секції, виступить д-р **АННА НАГІРНА**, проф. Масачусетського університету, Школи менеджменту. Говоритиме на тему: **СТРУКТУРИ ЕКОНОМІЧНИХ ПОВ'ЯЗАНЬ ТА ЇХ ПРИСТОСУВАННЯ У ТРАНСПОРТАЦІЇ, КОМУНІКАЦІЇ ТА ФІНАНСАХ.**

Друга відбудеться о год. 11:15 ранку.

На форумі Філологічної Секції виступить д-р **ОЛЕГ КУПЧИНСЬКИЙ**, науковий секретар НТШ у Львові. Говоритиме на тему: **ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НТШ,**

Обидві доповіді відбудуться в домі НТШ

при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями, у Нью-Йорку.

УПРАВА НТШ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в США УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК в США та ІНСТИТУТ ГАРРІМАНА при КОЛЮМБІЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

запрошують членів і українське громадянство

НА ЗУСТРІЧ

з поетом **ОЛЕГОМ ЛИШЕГОЮ**
і перекладачем **ДЖЕЙМСОМ БРЕСФІЛДОМ**

обидва фіналісти конкурсу на поезії ПЕН-Клубу.

Слово про поета і перекладача: д-р **ВІТАЛІЙ ЧЕРНЕЦЬКИЙ**
Книжку „Selected Poems of Oleh Lysheha“ можна буде купити після читання поезій.

Зустріч відбудеться

у вівторок, 16 травня 2000 р., о год. 6:30 веч.
в домі НТШ, при Четвертій авеню, між 9 і 10 вулицями, у Нью-Йорку

УПРАВА НТШ

ДИПЛОМ СНД = ДИПЛОМ США

Bachelor Degree, Master Degree, Ph.D

Чи Ви маєте бажання працювати або вчитися у США?
Тоді Вам необхідно прирівняти освіту, що отримана в СНД, до освітніх стандартів США.

FOREIGN CONSULTANTS Inc. EDUCATIONAL EVALUATION SERVICES

Член Американських Національних Асоціацій AACRAO та NAFSA

виконує „EVALUATION“ (оцінку) дипломів та академічних довідок.

2809 W. DEVON AVE., CHICAGO, IL 60659

(773) 761-4842

(773) 761-0030

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“ ☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) .....

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

**Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054**

На зміну адреси проситься долучити \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

СПОРТОВА ШКОЛА УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“

Для юнацтва у віці 6-18 років життя (дівчата і хлопці)

Оселя УБС „Верховина“ — Глен Спей, Н. Й.

Від: 23-го липня до 19-го серпня 2000 р.

КОПАНИЙ М'ЯЧ • ВІДБИВАНКА • ТЕНІС • ПЛАВАННЯ • ФАХОВІ та ДОСВІДЧЕНІ ТРЕНЕРИ й ОПІКУНИ

По інформації і аплікації писати:

UKRAINIAN SITCH SPORT SCHOOL
680 Sanford Avenue ♦ Newark, NJ 07106
www.Oleh.net/sitch

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮВАЛЬНІ ТАБОРИ 2000

„ВЕРХОВИНА“, Глен Спей, Н.Й.
Рома Прийма-Богачевська

мистецький керівник

Від 25 червня до 16 липня 2000 р.

„Workshop“ для завантажених танцюристів від 15 року життя в гору

Від 23 липня до 5 серпня 2000 р.

табори для молоді від 8-го року життя до 16-го

В ПРОГРАМІ:

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНЦІ,
ХАРАКТЕРНІ, БАЛЕТ та
ХОРЕОГРАФІЯ

По інформації: **UKRAINIAN DANCE CAMP**

с/о Roma Pryma-Bohachevsky

523 East 14th Street, New York, NY 10009

Тел.: (212)677-7187

Ласкаво просимо...
до філії

Федеральної Кредитової Кооперативи САМОПОМІЧ НЮ ЙОРК

в ЮНІОНДЕЙЛ

226 Uniondale Avenue

Uniondale, NY 11553

Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

Години урядування:

Четвер: 9-та рано — 2-га по пол.;

П'ятниця: 2-га по пол. — 7-ма вечора;

Субота: 9-та рано — 1-ша по пол.

Володимир Барагура КАЛИНОВИЙ МІСТ

Мистецьке оформлення
Зеновія Онішкевича

220 стор., ціна: \$12.00, порто: \$1.00

Мешканців стеїту Нью Джерзі
зобов'язує 6% стеїтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE
P.O. Box 180, 2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА

ДЗЕРКАЛА Новелі

Мистецьке оформлення

ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

У книжці 16 новель.

Ціна. \$12.00. Пересилка \$1.00.

Мешканців стеїту Нью Джерзі
зобов'язує 6% стеїтового податку.

Замовляти:

SVOBODA BOOKSTORE
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054

Мої близькі можуть покладатися на мене, бо я покладаюся на Вестерн Юніон®

Я завжди впевнений, що гроші, які надсилаю до своїх близьких, потраплять до України надійно та протягом якихось хвилин,

каже Віктор Петренко, чемпіон Олімпійських Ігор та клієнт Вестерн Юніон.

Коли пересилаєте долари до України через Вестерн Юніон, душевний спокій вам гарантовано. Ця провідна компанія, яка існує вже понад 125 років, пропонує надійні грошові перекази протягом кількох хвилин. Вестерн Юніон має понад 78 тисяч своїх представництв у більше, ніж 178 країнах; в Україні ж - понад 470 представництв. Та й розцінки Вестерн Юніон має доступні.

І не випадково, що все більше українців користуються компанією Вестерн Юніон, якій довіряють мільйони людей, коли пересилають свої гроші по всьому світі.

Ми говоримо українською мовою

1-800-799-6882

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світі™

ЧИ ВИ ПЛАТИТЕ ПРАВИЛЬНУ ЦІНУ?

НЕ ПЛАТІТЬ ЗАБАГАТО!

EURO DIRECT

WELCOMES YOU TO THE 21ST CENTURY

CALL BACK HOME AND SAVE!

26.9¢ UKRAINE

за хвилину без перерви
НАДЗВІЧАЙНО НИЗЬКІ ЦІНИ

Country	Rate	Country	Rate
УКРАЇНА	26.9	УЗБЕКІСТАН	29
МОСКВА	14	ТАДЖІКІСТАН	29
СТ. ПЕТЕРБУРГ	15	ПОЛЬЩА	25
РОСІЯ	24	БОЛГАРІЯ	31
ВІРМЕНІЯ	41	ІЗРАЇЛЬ	12
АЗЕРБАЙДЖАН	41	НІМЕЧЧИНА	10
БІЛОРУСЬ	34	ФРАНЦІЯ	12
ЕСТОНІЯ	29	ІТАЛІЯ	13
ГРУЗІЯ	41	АВСТРАЛІЯ	11
ЛАТВІЯ	32	ЕСПАНІЯ	19
ЛИТВА	32	ЮГОСЛАВІЯ	29
МОЛДОВА	35	РУМУНІЯ	29

США 6.9 ц. за хвилину

- ✓ Комерційні і приватні дзвінки
  - ✓ Телефони далекого зв'язку, які підходять для ваших особистих потреб
  - ✓ Безпосередній набір без коду доступу
  - ✓ Телефонічні картки, які можна вживати з будь-якого телефону в США
  - ✓ Окремі місячні рахунки
  - ✓ Виїмково низькі ціни, 24 години на добу, 7 днів в тижді доступні з хати або бюро
  - ✓ Обслуга в 10-ти мовах поруч із англійською
- ДОСТУПНІ ГОДИНИ:
Від понеділка до четверга (9 AM - 9 PM).

- П'ятниця (9 AM - 6 PM)
- Субота (10 AM - 3 PM)
- Неділя закрито
- ✓ Бонус за кожного нового придбаного клієнта. Допоможіть родині і приятелям заощадити \$\$\$.
- ✓ Легко зголоситися телефонічно, факсом, листовно або по інтернеті www.eurodirectinc.com
- ✓ Заробіть гроші - станьте нашим агентом
- ✓ Продаємо передплачені телефонні картки (calling card)

Говоримо українською мовою 877-882-8572 • 877-787-7425
Всі інші мови 877-569-3876

ШУКАЄМО АГЕНТІВ!

Можна заробити від 6 - 15 відсотків комісового кожного місяця, рік за роком, помагаючи іншим ошаджувати гроші!

www.eurodirectinc.com
www.eurodirectinc.com
www.eurodirectinc.com

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

3 нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➔ **ПАКУНКИ**

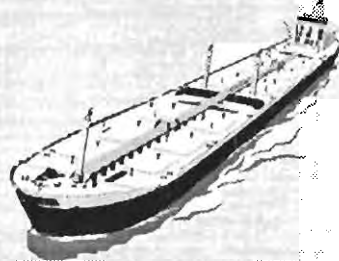
- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в руки

до **4** днів

*Експрес
24 години*

**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

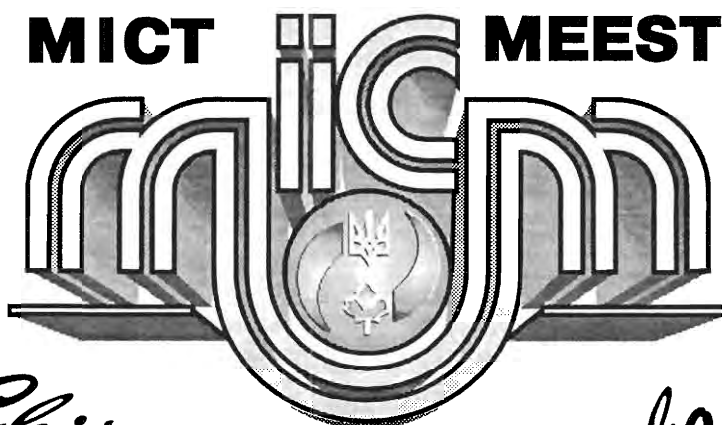
- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: **1-800-361-7345**

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

*років разом
з громадою*

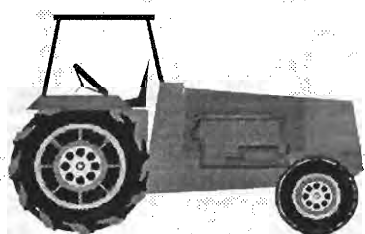
#1

*в США та
Канаді*

Свій до свого по своє!

➔ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИ

Доставка
від **1** до **4**
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: **1-800-361-7345**

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»

Щохвилиnnий комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!

На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Rd.
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST - AMERICA
817 Pennsylvania Ave.
Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 925-5525
1 (800) 288-9949

MEEST-KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834 97 Street,
Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: **1-800-361-7345**

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Замовляйте прекрасний дарунок на ДЕНЬ МАТЕРІ,
ДЕНЬ БАТЬКА і ВИПУСКНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ
своїм дітям, батькам та друзям

„ПРОСТО УКРАЇНА – SIMPLY UKRAINE“

190 кольорових фотографій
з різних куточків України

фотограф ТАНЯ Д'АВІНЬЙОН

книжка – 40 дол. з пересилкою

T. D'Avignon – 25 Church St., Newton, MA 02458 • Tel.: (617) 964-1942

E-mail: taniafoto@netscape.NET

Повна фінансова обслуга для цілої української громади

Illinois - Jersey City - Indiana

SELFRELANCE
Ukrainian Federal
Credit Union

Українська Федеральна
Кооперативна Каса
"САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622

Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)

Link to Chicagoland's Ukrainian Community: www.selfreliance.com

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

ЗУСТРІЧ З РУСАЛКОЮ У ХВИЛЯХ ОКЕАНУ

Крихти з мого життя — дійсність і вигадки

Парсіппані: Свобода, 1996

Ціна 10 дол. + 2 дол. за пересилку

SVOBODA BOOKSTORE

P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NY 07054

Мешканців Нью Джерсі просимо додати 6% податку

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО
ВІДДІЛ В НЬЮ-ЙОРКУ

запрошує громадянство на

ПАТРІАРХАЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ-ОБІД

що відбудеться

у неділю, 28 травня 2000 р., о год. 2-ій по пол.

в довшній залі ресторану Українського Народного Дому
при 140 Друга авеню у Нью-Йорку

Святочне слово – **МИКОЛА ГАЛІВ**

Мистецький виступ

Вступ 15 дол. від особи.

Зголошення з оплатою вступу просимо надсилати
до 24 травня 2000 р. на адресу:

The Ukrainian Patriarchal Society, New York Branch

P.O. Box 285 Cooper Station

New York, NY 10276

10 років чесної та відданої праці для Вас

Пакунки в Україну: швидко, гарантовано, дешево!

- ♦ Відбираємо пакунки з хати.
- ♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн
Юніон або вручаємо готівку
власноручно.

Авіаквитки в Україну та з України.
Візи в Україну без запрошення.
Завірені переклади та оформлення документів.
Запрошення для відвідувачів з України.

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-
66 хв. розмови з Україною).

Рентуємо відеокасети.

Перепис відеокaset будь-якої системи в
PAL/SECAM/NTSC.

Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати:
кераміку, хустини, обруси, книжки,
поштівки, писанки, відео та аудіокасети,
українські сувеніри, українські
вишиванки, електронні перекладачі з
англійської на українську мову.

Brooklyn, NY
80 Avenue "O"
Tel. 718-234-8943

Warren, MI
26499 Ryan Rd.
Tel. 810-759-6563

Parma, OH
5909 State Rd.
Tel. 440-886-7124

Hamtrack, MI
11758 Mitchell St.
Tel. 313-892-6563

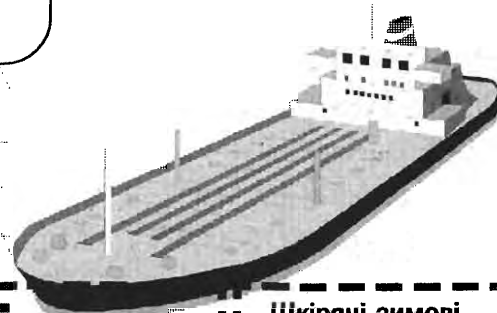
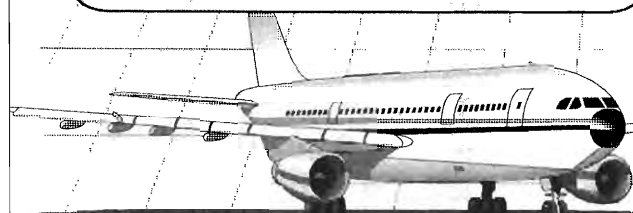
Newark, NJ
698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-336-4776

Philadelphia, PA
1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-6040

Clifton, NJ
565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543

Chicago, IL
2319 W.Chicago Ave.
Tel. 773-486-6563

Elk Grove Village, IL
224 Crossen Ave.
Tel. 773-486-2332

\$10 знижки
на електронні
перекладачі

\$10 знижки
на вовняні хустки із
френзлями

\$10 знижки
на зустрічі і довозення
в аеропорт

\$10 знижки
на квитки в Україну

\$5 Перезапис відеокaset з
PAL/SECAM у NTSC

Шкіряні зимові
чоботи від
\$ 25

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Rare opportunity. Superb condition full-size concert grand piano, 9'3" Petrof (larger than Steinway concert grand). Made in 1965, used very little, so almost as new. Beautiful case, no corrosion or wear, excellent bright sound. Immaculate white ivory keys and new Renner hammers. Very similar to equivalent Bösendorfer model – same extra keys in bass and same frame. Perfect for large room, larger house, or hall. Price: \$35,000.

Contact: Roman Rudnytsky, 380 Cranberry Run Drive, Boardman, Ohio 44512-2501.
Phone and fax: (330) 758-8752; e-mail: Musart03@aol.com

EUROPE

TRAVEL & SERVICES

• квитки • запрошення • гроші • пакунки • екскурсії

УВАГА! НАДЗВИЧАЙНО НИЗЬКІ ЦІНИ

КИЇВ – 550 дол. в обі сторони

ЛЬВІВ – 630 дол. в обі сторони

36 Main St., South River, NJ 08882
fax (732) 390-1946

Tel.: (732) 390-1750

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 (908) 925-0717

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬЩУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ ЛІТАКОМ ДОЛЯРИ ЕЛЕКТРОНІКА

мін. 10 фунтів 2 - 3 тижні Висилка та доставка 220 В

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ
до Західної України

10% OFF
3 ЦИМ КУПОНОМ
ТІЛЬКИ У НАС!
ВСІ ХАРЧІ З
АМЕРИКАНСЬКИХ
КРАМНИЦЬ
ВІДПРАВКА
КОМЕРЦІЙНИХ
ВАНТАЖІВ

БУДЬ-ЯКИЙ
ХАРЧОВИЙ
ПАКУНОК
З НАШОГО
КАТАЛОГУ

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

Пакунки та долари в Україну

\$0.50 lb*

\$1.89 lb*

79

с LB при пересилці через UPS

* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка доларів.

Доставка американської готівки

в руки отримувача

(973) 763-8778

ROXOLANA 1 (888) 725 8665

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

• ЗНАЙОМСТВА •

Жінка, 72 роки, шукає старшого
мужчину віком до 77 р.
до товариства.

Тел.: 1-352-688-7606

• ПРАЦЯ •

Шукаємо жінку, українку для
догляду 1.5 річної дитини і легкої
домашньої праці, 5 днів в тижні.
Бажано без проживання.

Тел.: 973 324-1056

Американець-бізнесмен, 50 років, 5-7,
любить музику, фільми, виставки, подо-
рожі і ресторани, познайомитися з україн-
кою, шуплюю, віком 30-40 років.Тел.: 917 941-5879 Howard
Pursnani, P.O. Box 89,
New York, NY 10018Чоловіки (трое) з України порядні, працю-
ють, віком 35-38 р. шукають будь-яку пра-
цю в США чи Канаді. Бажано авіа-пере-
літ та перший час перебування – в кредит.
Згідні на ваші умови. Пропозиції надсилайте
на адресу: Віктор Галицький, а/с 246,
м. Кам'янець-Подільський-5, Хмельниць-
кої об., 32305, Україна.Васильців Люда, 26 років, бажає
познайомитися з чоловіком до
35-ти років. Адреса: Львівська
область, Золочівський район, село
Вороняки, вулиця Шкільна 44.Приймаємо людей до праці в
Піцерії на Флориді. Добра платня,
медичне забезпечення.Тел.: 407 443-6201
від 9-ої ранку до 11-ої веч.

• НА ПРОДАЖ •

KERNONKSON, NY

Продається 5-кімнатна хата
з гаражем на 2 акрах землі.Тел.: 914 626-3551
914 626-3992Порядна, освічена жінка, 66 років,
шукає роботи з проживанням.
Не боїться жодної праці.

Тел.: 617 964-1942

• ПРАЦЯ •

Потребуємо енергійного чоловіка
до праці в бюро, у Брукліні, зі
знанням польської і англійської мов.Тел.: 718 686-8200
ЯркоОселя ОДВУ ім. О. Ольжича
в Лігайтоні, Па., має
землю на продаж.

Тел.: 215 235-3709

3 спальні, 1^{1/2} лазнички, наріжна
площа і спокійне сусідство – 4 милі
від Союзівки. Ціна 109,000 дол.Тел.: 1-800 724-1227 або
1-914 647-5571Добра, чесна українка, 58 років, бу-
де доглядати старшу особу за право
успадкування житла.

Тел.: 908 277-1643 Джулія

ROCHESTER UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNIONOFFERS A VARIETY OF BENEFICIAL &
CONVENIENT FINANCIAL SERVICESSecured Investments with Stock Market Returns
HIGH YIELD Jumbo Share CD's • IRA'sLOW RATE: Mortgages, Auto, Business,
Signature, Lines of Credit & other LOANSATM • VISA • Check & Credit Cards •
Direct Deposit, • Automatic Loan Payments, • Wire Transfers, • Checking, •
and much, much, more...УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА СПІЛКА824 Ridge Rd. East, Rochester NY 14617 • (716) 544-9518 • Fax: (716) 338-2980
www.rufcu.orgCertificate
Specials

7.19% APY*

4 year jumbo

*Rates subject to
change without notice

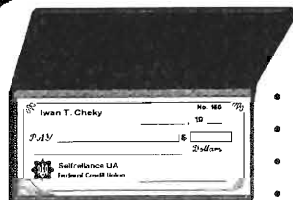
Selfreliance UA

Federal
Credit
Union

Самопоміч UA

Кредитова
Спілка

Маємо!

Правдивий БЕЗПЛАТНИЙ
чековий рахунок!

- без мінімального балансу
- без оплати за кожний чек
- без місячної оплати
- Але заробляє місячні відсотки!*

* На баланси понад \$50.00

Зайдіть до Кредитівки сьогодні!

Your savings federally insured to \$100,000

NCUA

National Credit Union Administration,
a U.S. Government AgencyAMERICA'S
CREDIT UNIONS™
Where people are worth more than money.™Ви і Кредитівка
Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

На свіжу могилу редактора Романа Ільницького

Всі ми свідомі, що кожна людина мусить померти. Немає сили, яка могла б змінити цей незаперечний закон. Однак це усвідомлення не зменшує нашого душевного болю і смутку після втрати дорогої людини, з якою ми ділили успіхи і невдачі. Такою людиною для багатьох був св. п. мгр. редактор Роман Ільницький, що 2 лютого 2000 року, на 85 році життя, відійшов у Божу вічність. Треба сказати, що покійний Роман для своїх друзів, організованої української громади й українського політичного життя помер уже давно як політолог, дослідник, публіцист і провідний журналіст – він хворів на невиліковну хворобу Альцгеймера.

Р. Ільницький належав до тієї генерації, що виростала і формувала свій світогляд на основі незакінчених визвольних змагань у 1918–1920-их роках, ідеалах українських патріотів, які перейняли прапор визвольної боротьби і продовжили її.

Роман Ільницький народився 18 червня 1915 року в селі Кривче, Борщівського району, що на Тернопільщині, в родині Олени й Володимира Ільницьких. Батьки Романа були учителями, дали йому глибоке родинне і релігійне виховання та добру освіту. У Чортківській гімназії склав іспит зрілості. Вже у гімназійні роки під час пацифікації Галичини, Роман був арештований польською поліцією, і пробув шість місяців у в'язниці. Поступив на вищі студії до Академії закордонної торгівлі у Львові, які успішно завершив 1938 року. Брав активну участь у тодішньому студентському житті і був членом Української студентської презентації у Польщі. Після закінчення студій працював учителем у Торговельній гімназії у Станиславові та Кооперативному ліцеї у Львові.

Від 1939 до 1941 року, під час першої окупації більшовиками західних українських земель Роман перебував у Польщі, в Кракові і Любліні, де працював господарським референтом Українського Центрального Комітету. Як провідний член Організації Українських Націоналістів, 30 червня 1941 року стає членом Тим-

часового уряду у Львові. Невдовзі його, разом з іншими, арештувало гестапо і вивезло до Берліну, де спершу сидів у тюрмі, а згодом у концентраційному таборі Саксенгаузені – до вересня 1944 року.

Після закінчення Другої світової війни Р. Ільницький розгортає широку журналістичну і політично-громадську працю у Західній Німеччині, на терені американської зони. Включається у працю Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради (УГВР). Стає видавцем політичного тижневика „Час”, що виходив у Фюрті, Німеччина, від 1945 до 1949 року. Статус кадетника відкривав йому двері до альянтських чинників і дозволяв розгорнути політично-допомогову акцію. Р. Ільницький організовує „Об'єднання вільної преси Центральної і Східної Європи та балтійських і балканських держав. У 1948 році Роман був співорганізатором і генеральним секретарем Міжнародного комітету ДП (переміщених осіб) і політичних втікачів, який займався координацією діяльності центральних комітетів – українського, польського, білоруського, литовського, латиського, естонського, вірменського, грузинського, азербайджанського, румунського, угорського, чеського, словацького, північно-кавказького і казахського. Був представником того комітету при Баварському уряді, у Мюнхені. Крім того, Роман очолював Допомоговий комітет у Фюрті, також був секретарем Тимчасового проводу української еміграції, співорганізатором установчого з'їзду Центрального представництва українців у Німеччині (ЦПУН), і його генеральним секретарем до 1947 року.

У 1953 році Роман стає науковим співробітником Східно-європейського Інституту у Мюнхені, 1955 року з'являється його двотомна німецькомовна праця під назвою: „Deutschland und die Ukraine”.

У 1957 році Роман з родиною приїжджає до США. Тут прийшлося починати все з початку. Спроби створення власного бізнесу не були вдалим. Роман закінчує бібліотекарську школу при Колумбій-

ському університеті і дістає працю у Ньюйоркській бібліотеці, у слов'янському відділі, де працював до виходу на пенсію у 1980 році. Не перестав займатись політичною та громадсько-культурною працею і церковними проблемами. Засновує організацію „Однотомці ОУН за кордоном” і стає її головою. Після вбивства голови Політичної Ради ОУНЗ проф. Лева Ребета став головою Політичної Ради ОУНЗ і членом Закордонного Представництва УГВР, а згодом Середовища УГВР. Р. Ільницький був одним з ініціаторів і голова Українського Демократичного Руху, який улаштував кілька конгресів української політичної думки.

Під псевдонімом Роман Кричевський вийшла його праця під назвою: „ОУН в Україні ОУНЗ і ЗЧ ОУН”, а також інші. Дописував до журналу „Сучасність”, українського щоденника „Свобода”, до газет „Українець-Час”, „Українські Вісті”, „Українське Життя”, „Америка”, „Вільне Слово”, до Радіо „Свобода” та інших видань.

Після Панахиди покійного Романа прощали: д-р Анатолій Камінський від Політичної ради ОУНЗ, Микола Галів – від Середовища УГВР, Катря Червоняк – від Українського Музею в Нью-Йорку. Над могилою, на цвинтарі св. Андрія у Бавнд-Бруку, прощали довголітні товариш д-р Мирослав Прокіп і син покійного д-р Олег Ільницький. Під час поминак прощали Євген Стахів, голова Середовища УГВР, Юліян Котляр – від колишніх вояків УПА, Наталка Пилип'юк-Ільницька, а дякували учасникам похорону син О. Ільницький і дружина Ніна Ільницька. Хай пам'ять про покійного Романа Ільницького іде з роду в рід.

Микола Галів

Шановні читачі,

за добрим звичаєм „Свобода” вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Такі публікації є не тільки останньою даниною покійному, вони посилюють зв'язок між поколіннями української імміграції, а крім того часто служать джерелом історичних досліджень. Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на пресовий фонд. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу „Свободи” разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик „Свобода”.

КОМАНДИ КУРЕНІВ ПЛАСТУНІВ СЕНІОРІВ І
СТАРШИХ ПЛАСТУНІВ „ЧОТА КРИЛАТИХ”
діляться сумною вісткою зі своїми членами та
всім пластовим товариством, що в суботу,
6 травня 2000 р. відійшов на Вічну Ватру

бл. п.

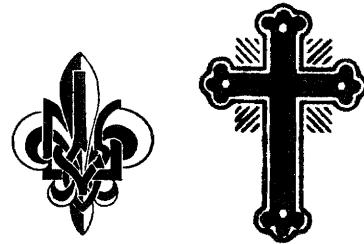
пл. сен.

**ВОЛОДИМИР
СВИНТУХ**

член 18 куреня УПС „Чота Крилатих”.

Глибоке співчуття дружині Марії та дітям
Лесі і Романові складають проводи та членство
куренив „Чота Крилатих”.

Вічна йому пам'ять!

бл. п.

пл. сен. дов.

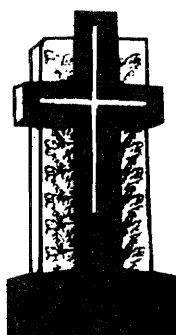
**ВОЛОДИМИР
СВИНТУХ**

член Куреня УПС „Чота Крилатих”

Похований на кладовищі св. Духа
в Гемптонбургу, Н. Й.

Дружині Марії та дітям Романові і Лесі
з родинами висловлюємо дружне
та щире співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ
ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ
СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА
В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 22 квітня 2000 р. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.
**МАРІЯ
ДЕМЧИШИН**
з роду МИКИТЮК

нар. в Печеніжині, Україна

Похована з церкви св. Михаїла в Менвіл, на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В безмежному смутку залишилися:

доньки – ІРЕНА
– ОКСАНА
– ГАЛИНА
– МАРТА з чоловіком ДЖАНОМ
внуки – ОЛЕСЯ, ДЖАН і ЛЯРИСА

Вічна її пам'ять!

З невимовним болем у глибокому смутку повідомляємо рідних, друзів, співпрацівників на громадській і релігійній нивах, знайомих по довгих мандрівках у світі, після тяжкого змагання за життя, з непереможною хворобою, з волі Всевишнього відійшов у вічність на 79-му році трудлюбивого життя, 2 травня 2000 р., наш найдорожчий, горячелюбимий і незабутній МУЖ, ТАТО, ДІДУНЬО, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.
**ТОМАС ВАСИЛЕВИЧ
БУРКА**

ВЕЧІРНЯ ПАНАХИДА була відправлена 3 травня 2000 р. в похоронному заведенні Paul Schelm у Port Charlotte, FL.

ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА відбулася в церкві св. Андрія Первозваного в Норт-Порті, Фла. Тіло Покійного було поховане 8 травня 2000 р., о год. 12-й по пол. на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н.Дж. після похоронної Служби Божої у церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного.

Горем прибіта та скорботна велика родина Покійного

дружина – ІРИНА
сини – ЮРІЙ
– ЄВГЕН
– ВАСИЛЬ
невістки – МАЙДА
– ЛЕСЯ
– ДЕБІ
внуки – ЮРІЙ, АДРІАН, ТАНЯ, ЧЕЛЬСІ,
МАРИНА, ЛАРИСА, КАТРИНА і
ОЛЕКСАНДЕР

брат з родиною в Канаді – ПАВЛО
племінниця – РОМА і дальша родина в Україні
братова з родиною в Бразилії.

Просимо о ваші молитви.

Вічна йому пам'ять!

У ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.
**АННИ
МАШТАЛІР**
з роду ЗАЛУЦЬКИХ

будуть відправлені
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
25 травня 2000 р.

в церкві св. Константина, Міннеаполіс, Мінн.;
у Підгайцях – Старому Місті;
Коломиї – Кривому Розі.

Про молитви за спокій душі Покійної просять:

чоловік – ІВАН МАШТАЛІР
донька – ІРМА КОРСУНСЬКА з чоловіком
ЯРОСЛАВОМ і дітьми ОКСАНОЮ та
ОРЕСТОМ, внуками ДАНИЛОМ,
ХРИСТИНОЮ, СТЕФАНКОЮ
та ЛЕСИКОМ

Ділимося сумною вісткою з друзями і знайомими, що 28 квітня 2000 р. упокоївся в Бозі, проживши 84 роки, наш незабутній МУЖ, ТАТО, ДІДО і БРАТ

бл. п.
мгр прав
РОМАН ДЯКІВ

довголітній голова відділів УНС у Філядельфії і Вілкс-Беррі, Па.

ПОХОРОНИ відбулися в четвер, 4 травня 2000 р. з церкви Благовіщення на кладовище св. Марії в Абінгтоні, Па.

Опечалені:
дружина – ІРЕНА
діти – ТАНЯ з чоловіком СТЕФАНОМ
– ЮРІЙ з дружиною ТЕРЕСОЮ
внука – МІРАНДА
брат – ЮРІЙ і
сестра – ОЛЬГА з родинами в Україні

Замість квітів просимо жертвувати на наукові цілі.
Вічна йому пам'ять!

Дня 27 лютого 2000 р. помер мій дорогий МУЖ

бл. п.
ОЛЕСЬ БІЛАН

Дякую приятелям і знайомим за участь в Панахиді, за пожертви на Служби Божі, добродійні цілі і за співчуття.

Дякую приятелям, що прийшли попрощати мужа на цвинтарі.

Дякую нашому сусідові Едові Камінському, що на протязі двох місяців, від першого до останнього дня недуги мужа, був для мене великою поміччю.

Нехай вас Бог винагородить здоров'ям!

Дружина МІРА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 23 березня 2000 р. відійшов у вічність

бл. п.
МИКОЛА ДЕЦКИЙ

Висловлюємо вдячність всім, що прийшли помолитися і попрощати на вічний спочинок Покійного Миколу, та взяли участь у похоронних відправах.

Щира подяка за прощальні слова під час Парастасу, Служби Божої, квіти та пожертви на дитячий сиротинець в Україні.

Хай Господь винагородить вас своїми щедрими ласками.

ВАСИЛЬ ІЛЬНИЦЬКИЙ з родиною.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, 12 лютого 2000 р. відійшов у вічність наш найдорожчий син

бл. п.
ОСТАП КОСОВИЧ

Складаємо щирі подяку всім тим, що прийшли до нас із співчуттям, тим, що замовили Служби Божі і тим, що в його пам'ять зложили датки на добродійні цілі.

СЛУЖБИ БОЖІ у Канаді замовили:
Анна Секрета, Оля Гірна.

СЛУЖБИ БОЖІ у Нью-Йорку:
Д. і С. Косовичі, 83-й Відділ США, Комітет 75-літ-тя США, Л. і І. Вербицькі, Mary Azzilino, П. і Х. Гейнор, М. Шепарович, Р. і О. Бузети, Ч. і Р. Подпірки, Ю. і Л. Геймури.

Пожертви:

НА БУДОВУ ЦЕРКВИ в Києві:
1,000 дол. Дмитро і Стефанія Косовичі.

НА ЦЕРКВУ СВ. МИХАІЛА в рідному Заболотіві:
1,000 дол. Дмитро і Стефанія Косовичі.

НА ДОСЛІДИ ХВОРОБИ ПІСТРЯКА, Вашингтон:
100 дол. Дмитро і Стефанія Косовичі.

НА ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ США з призначенням на сиріт в Україні:

500 дол. Дмитро і Стефанія Косовичі;
по 200 Стефан і Володимира Сливозькі, Ярослав і Ірина Куровицькі;
по 100 Володимир і Анна Рак, 83-й Відділ США, Осип і Стефанія Порайки, Андрій і Ліда Закревські, Лев і Ірена Вербицькі, Роман і Лідія Борисюки, д-р Іван і Стефанія Серанти;
по 50 Марта Данилюк, Мирослав і Надя Шмігель, Іван і Ярослава Лучечко, Євстахій і Марта Яроші, Павло і Люба Михалевичі, Стефанія Семушак, Володимир і Олімпія Роговські, Донна Чехович, д-р Богдан і Дарія Кекіші, Євген і Євгенія Івашківи, Юрій і Марія Штогрини, Микола і Зірка Галіви, Теодозій і Ірена Чабани, Ярема і Варка Бачинські;
40 Ярослав і Галя Оберишини;
по 25 Ольга Гаєцька, Володимир і Богданна Слижі, Мирон і Анастасія Гірняки, Володимир і Анна Сафіяни, Ярослав і Катря Червоняки, Марія Луцик, Ярослава Рубель, Надя Савчук, Люся Сусь, Степан і Анна Секрети, Юрій і Христия Навроцькі, Петро і Леся Гої;
по 20 Мері Боднар, Наталія Дума;
по 10 Марія Шепарович, Дарія Генза, Галина Цігаш.

НА ФОНД ЧОРНОБИЛЯ:
100 дол. Неоніля і Петро Голіяти;

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:
25 дол. Олег і Оксана Лопатинські;
20 Любомир і Стефанія Гуменюки.

НА ПЛАСТ В УКРАЇНІ
1,000 дол. Пластова Фундація Нью-Йорк;
по 500 Дмитро і Стефанія Косовичі, Андрій і Віра Косовичі;
по 100 Пластова Станиця Нью-Йорку, Андрій Ганкевич;
50 Михайло і Марія Савицькі;
по 25 Олександра Юзенів, Микола і Галя Гошовські.

Нехай Господь Бог нагородить вас за доброту ваших сердець.

ДМИТРО і СТЕФАНІЯ КОСОВИЧІ

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ЕВГЕН ОСЦИСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець
забезпечення УНС

EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

tel.: 732 583-4537 • fax: 732 583-8344
E-mail: matawan96@aol.com

ВАРКА БАЧИНЬСКА

Професійний продавець
забезпечення УНС

BARBARA BACHYNSKY
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

101 East 16th St., apt. 2E,
New York, NY 10003
tel.: 212-533-0919

АКУПУНКТУРА

Розмовляємо українською мовою.

Для новоприбулих – безкоштовна консультація

HUDSON VALLEY WELLNESS CENTER

7 S. Myrtle Ave.
Spring Valley, NY 10977
914-371-2740 (вт., чт., сб.)

1730 Central Park Ave.
Yonkers, NY 10710
914-337-5868 (ср.)

ВІДЕО-КАСЕТИ з України

АПОН- Серія Незалежності

25.00 дол. кожна

1991 – День Незалежності
1992 – Перша річниця Незалежності
1993 – Друга річниця Незалежності
1996 – П'ята річниця Незалежності
1998 – Сьома річниця Незалежності
1999 – Восьма річниця Незалежності
Військова парада
1999 – Восьма річниця Незалежності
Славетний концерт
За сім касет – 150.00 дол.

APON VIDEO, P.O. Box 3082
Long Island City, NY 11103.
Tel./Fax: (718) 721-5599

Переробляємо приватні відео-касети
з європейської на американську
систему і навпаки.

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ФІРМА „МІСТ“

Забираємо посилки
з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 223-8655 • 1-888-633-7853

ДРУКАРНЯ COMPUTORPRINT CORP.

Established 1972

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- ❖ книжки
- ❖ журнали
- ❖ брошури
- ❖ коверти, канцелярські друки
- ❖ візитівки
- ❖ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computorpr@aol.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК

адвокат

З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel. (908) 789-1870; (732) 627-0517

EUROPEAN WOODART CORPORATION

на Флориді потребує майстра з художньої
обробки дерева та столярної справи. Доб-
ра платня та медичне забезпечення.
Тел.: (904) 740-7740 (Vasyl Boychuk)
1 (407) 574-7796

Фірма „КАРПАТИ“

Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. Викон-
ує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

ВИБИРАЮЧИ
ПОДАРУНОКРІДНИМ І
ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ“

НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 50 дол.

ECONOMY AIRFARES

FREGATA TRAVEL

Нью-Йорк/Київ – 538 дол. + tax

(round trip)

Нью-Йорк/Львів – 699 дол. + tax

(round trip)

399 дол. (one way)

Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211

New York, NY 10107

Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: **(212) 473-3550**

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

Йосиф Купчак

власник

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

10 років чесно і солідно служимо українській громаді

КАРПАТИ

Export-Import

МИ ГАРАНТУЄМО:

**Швидко і конфіденційну доставку доларів до
рук адресата**

**Вчасну доставку продуктових пачок з каталогу
(великий вибір, високоякісні продукти)**

**До 35% знижки
на сільськогосподарську техніку**

КАРПАТИ

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com

Для нас не існує відстаней –
наші клієнти є всюди:
в Канаді, Америці,
Європі, Австралії
та інших країнах

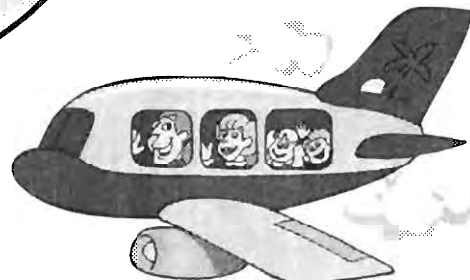
КАРПАТИ

TRAVEL

**Найкращі ціни
на квитки**

на всі авіалінії світу

А також:

**Запрошення до Канади
та США**

**Візи до України, Польщі,
Росії**

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!